

Bütün Dünya

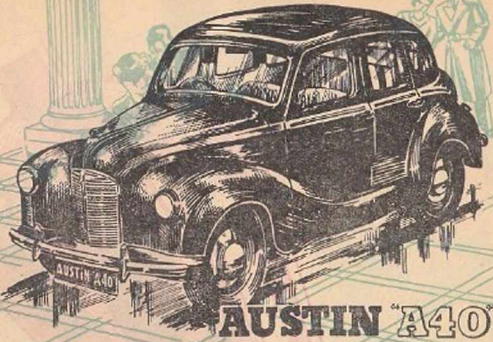
Dünya Basınından Seçme Yazılar

Suçum Çok Büyüktür	Coronet	123
Hayatımızı Nasıl Uzatabiliriz	Your Life	127
Dale Carnegie	Look	129
Her Erkeğin Bir Çok Karısı Olacak	Sch. Alg. Zeitung	132
Marshall Planını tatbik edecek Hariman Kimdir? ...	Carrefour	133
Korkunç Savaş Uçakları ve Denizaltıları	Weltwoche	137
Bir Kızım Olsaydı	Reader's Digest	141
Merihte Hayat Var mı?	Das neue Europa	142
Kaybolan Skolt Kabilesi	World Digest	143
Musikinin Eşsiz Çocuğu: Mozart	Reader's Digest	145
Kör ve Dilsiz Harika Bir Kız	5. M. Biographies	149
İşte Biz Böyleyiz	Bütün Dünya	153
Rusyada Hâlâ Mamut Var mı?	Les Lettres Francaises	155
Masum Bir Kaatil	Reader's Digest	157
Dünyanın En Eski Şehri	Welt Magazine	161
Deniz Altı Casusu Miller	Saturday Evening Post	163
Sinüzit Hastalığında Penisilin	Reader's Digest	166
1948 Güzelliğinin Sırları	Constellation	168
Cengiz Han	American Legion	171
Karı Kocanın 10 Kusuru	Redbook	175
Hikâye ve Fıkra Nasıl Anlatılır	Saturday Evening Post	178
Hayatın Küçük Zevkleri	Yücel	180
Eşsiz Yüzme Şampiyonu Sakamoto	Reader's Digest	181
Bir Az da Hayal Kurmalı	English Digest	185
Deve Kuşunun Marifetleri	Atlantic Monthly	189
Finlandiya Bir Kadının Elindedir	Weltwoche	193
Penceredeki Şen Adam	Reader's Digest	199
Stalinin Hususî Hayatı	Sch. Alg. Zeitung	202
Telefonda İnsanları Nasıl İşletiyorum	Tanrı Misafiri	204
İran Şahı Avrupada	Volks Zeitung	208

★ ★ ★

Hırsız Değil — Neşeli Düşünceler — Sual Yağmuru — Yeni Zengin — Halk Bir Kere Sevince — Sanat Hakkında — Goethe Diyor ki — Molotof Hatır Soruyor — Delinin Aklı — Çin Atasözleri — Dünya Atasözleri — Güzel Sözler — Ocak Başı Fıkraları — Siyasi Felsefe — Dünya İlerliyor — Üç Gece Zıftan Sonra — Madam Marshall'ın Kırdığı Pot — Yeni Bir Nasrettin Hoca Fıkrası — Anladın mı? — Zekânızı Ölçüyoruz — Okuyucu Mektupları — Bir Mükâfat — Her Milletin Nüktesi — Olimpiyatlarda Türkler.

NEBİOĞLU YAYINEVİ — İSTANBUL

AUSTIN "A40"

- ★ Fevkalâde çekiş kabiliyeti olan üstten supaplı ve gayet az benzin yakan motoru,
- ★ Ön tekerleklerinde müstakil suspansiyonu,
- ★ Hem hidrolik ve hem çubuk frenleri,
- ★ Bütün döşemeleri maroken yeni tip ve çok cazip karoserisi ile,

DERHAL TESLİM

• • •

Satış Yeri:

SELÂHATTİN YURTER LİMİTED ŞİRKETİ

No. 3, Okyay Apt., Posta Caddesi, Ankara

TELGRAF: YURTER - ANKARA TELEFON: 14196

U.S. ROYAL

Amerika otomobil diyarıdır. Chevrolet, Pontiac, Oldsmobile, Buick, La Salle, Cadillac gibi 6 meşhur fabrikası olan General Motors namındaki muazzam Amerikan şirketi diğerlerine nazaran en mümtaz mevkie sahiptir. General Motors, yukarıda saydığımız dünyaca meşhur arabaları için tek bir lastik kullanır : U.S. ROYAL

Türkiye Umum Acentesi :

KOÇ TİCARET T. A. Ş.
Ankara - İstanbul - Eskişehir

Yüksek kalitesi sayesinde şöhreti bütün dünyaya yayılan

H A S A N

Kolonya ve Losyonları

Yurdumuza gelip giden bütün ecnebler tarafından kullanılmakta ve ekseriya memleketlerine giderlerken bilhassa hediye olarak seçilipgötürülmektedir

Başlıca büyük mağazalarla, eczanelerden, Hasan Deposu şubesi ve acentalarından, Ankarada Süthane ve Yenışehir Eczanelerinden tedarik edebilirsiniz.

YENİ
Bir Amerikan
KEŞFİ !

Çıkmıyan, Bulaşmıyan
İlk ve Yegâne Ruj

likit liptone

Likit Ruj

Resiminde Hollywood yıldızlarından Dale Evans'ı, Amerikada yeni keşfedilen mayi şeklindeki Liptone dudak boyasını sürerken görüyorsunuz. Keşfedildiği günden beri Amerikanın kibar muhittini âdeta istila eden Liptone, dudaga sürüldükten sonra çıkmıyan ve başkalarına hiçbir şekilde bulaşmıyan yegâne dudak boyasıdır. Denizde de kaffiyen bozulmıyan Liptone, dudak cildini besleyen hususi em-karicistyle istenildiği vakit kolayca silinebilir.

Birbirinden cazip sekiz muhtelif rengi bulunan Liptone'u derhal arayınız, biterse çok üzüleceksiniz...

**Bir ev sahibi olmak her yurddaş
için bir gayedir.**

TÜRKİYE İŞ BANKASI

**Bu arzunuza ulaşmanız için size
imkân sağlamıştır.**

Bundan faydalanınız !

*hesabınız yoksa derhal bir
Türkiye İş Bankasında tasarruf
hesap açtırınız.*

Yılda dört defa ikramiye çekilişi

**Her çekilişte: 1 EV, 1 ARSA
ve dolgun para ikramiyeleri...**

NEBİOĞLU YAYINEVİ

Yeni Mevsime
Fevkalâde Güzel Bir Romanla
başlıyacağını okuyucularına
şimdiden müjdelor

AŞK GEMİSİ

"The Loving Spirit"

Meşhur Römancı
DAPHNE du MAURIER'nin
En güzel eseri

Fiatı : 300
Eylül başında çıkacaktır

Arzu eden okuyucularımız şimdiden
sipariş verebilirler.

AŞK GEMİSİ

NEBİOĞLU YAYINEVİ

9. Ay – 30 Gün

1948

R. 1364, H. 1367

Pazar	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

- 2 Perşembe Mhrican fırtınası
- 3 Cuma Meyvelerin olgun hale gelmesi
- 5 Pazar 1. Zilkade 11. Aralık, Ay 1367, 29 gün. Bildiren geçimi fırtınası
- 9 Perşembe İzmir'in kurtuluş bayramı
- 12 Pazar Çaylak fırtınası
- 14 Salı Rumî Eylül 1, 7. Ay 1364
- 15 Çarşamba Deniz mevsiminin sonu
- 16 Perşembe Şiddetli sıcakların sonu
- 23 Perşembe Sonbahar başlangıcı
- 24 Cuma Kestane karası fırtınası
- 30 Ağaçlarda suların azalmağa başlaması, Turna fırtınası.

K

IZLAR : Bu ayda doğan kızların gözleri çok can alıcı olur. Endamları tevazünlü, görünüşleri asil ve kıbardır. Yüzlerindeki ifade çok temiz ve ilâhidir. Bu kızların tabiatları da görünüşleri gibidir. Çekingen ve mahcubdurlar. Arzularını söylemekten çekinirler, bunun hissedilmesini isterler. Etraftan büyük bir sevgi ve bağlılık görürler. Aynı zamanda çok hassastırlar. Çabuk kıvrılırlar. Evlenmede talihleri çok açıktır. Etraflarında bir çok talipler dolaşır. Erken evlenirler. İzdivaçları aşkla değil, mantıkla olur. Sevgi sonradan doğar. Bu ayda doğan kızlar da aile ocagını her şeyden üstün tutarlar. Kurdukları yuvalar sağlam ve devamlı olur. Temizlik ve gıktıktan hoşlanırlar. Evlerini temiz ve düzenli tutarlar. Fazla para savurmaktan hoşlanmazlar. Biricik kusurları fazla korkak ve evhamlı oluslarıdır. Cesaret sahibi olmağa çalışarak bu noksanlarını gidermelidirler. Sakin bir aile hayatı sürerler ve daha güzel bir hayat için iyi hayal kurarlar. Dine karşı me-yillleri vardır. Saadeti iyi yakalamalı ve onu hissetmelidirler; yoksa çabuk kaçar. İyi huylu ve sıhhatli evlâtlar yetiştirirler; onlara asil bir anne olurlar.

E

RKEKLER : Bu ayda doğan erkekler sağlam karakterli olurlar, fakat kalbleri biraz saftır. Bunun için çabuk aldanırlar. Fakat mukabeleleri çok şiddetli olur. Sıhhatleri ve kuvvetleri yerindedir. İyl, güzel ve yüksek hayat ve dü-şüncelerden hoşlanırlar. Düşünce ve mantıkları kuvvetli ve isabetlidir. Neşeli oldukları için muhtllerinde sevilirler; kadınlar tarafından biraz şumartılırlar; çekingen ve mahcub bir tabiatları vardır; onun için iş hayatında muvaffakiyetleri yavaş ilerler ,fakat bu muvaffakiyet sağlam olur. İhtiyatlı ve düşünceli hareket ederler. Bir işte sebat ederler, bunun için muvaffak olurlar. İyi bir aile babası olurlar. Eşlerini al-datmazlar .

- 1/1868 Galatasaray lisesi açıldı.
- 1922 Başkumandan Mustafa Kemal Paşa 30 Ağustos Meydan Muharebesini kazanan Türk ordularına «İlk hedefiniz Ak-denizdir, ileri!» emrini verdi.
- 1939 Alman orduları Polonya topraklarına taarruz etti; 2. Ci-han Harbi başladı.
- 2/1633 İstanbulda büyük bir yangın çıkmış ve şehrin beşte biri yanmıştı.
- 1920 Eskişehir düşman istilâsından kurtuldu.
- 1925 Tekke ve zaviyeler kapatıldı.
- 3/1658 Meşhur İngiliz devlet adamı Cromwell öldü.
- 4/1919 Sivas Kongresi açıldı.
- 1936 İngiltere Kralı 8. Edward İstanbula geldi.
- 5/1566 Kanunî Sultan Süleyman öldü.
- 6/1514 Yavuz Selim Tebrize girdi.
- 1922 Balıkesirin kurtuluşu.
- 7/1822 Brezilya istiklâlini ilân etti.
- 1871 Sadrazam Âli Paşa öldü.

- 1922 Aydın'ın kurtuluşu.
8/1566 Zigetvar kalesi alındı.
1609 Sultan Ahmet Camisinin inşasına başlandı.
9/1585 Gardinal de Richelieu doğdu.
1922 İzmir'in kurtuluşu.
1922 C. H. P. kuruldu.
10/1914 Marn meydan muharebesi sona erdi.
11/1623 Sultan Mustafa tahttan indirildi, 4. Murat padişah oldu.
1855 Türk orduları müttefikleriyle beraber Sivastopola girdi.
1922 Bursa'nın kurtuluşu.
12/1812 Rotatif Baskı makinesini icad eden Richard M. Hoe doğdu.
13/ 81 Roma İmparatoru Titüs öldü.
538 Kartaca Roma'ya teslim oldu.
1921 Sakarya zaferi kazanıldı.
14/1509 İstanbul, Çorum ve Dimetoka'da büyük bir zelzele oldu.
1812 Napolyon ordularıyla Moskova'ya girdi.
1829 Türkiye ile Rusya arasında Edirne Sulh Muahedesi imzalandı.
16/1824 Fransa kralı 18. Lui öldü.
1889 Ertuğrul Kruvazörümüz Japon sularında battı. 540 Türk Denizcisi şehit oldu, 69 Denizcimiz kurtuldu.
1895 Mikrobu keşfeden meşhur Fransız tıp bilgini Pasteur öldü.
1935 Kayseri bez fabrikası işletmeye açıldı.
17/1939 Sovyetler Birliği Polonyaya harp ilân etti.
1922 Batı Anadolu düşman istilâsından tamamiyle temizlendi.
19/1870 Alman orduları Paris'e girdi.
1921 Mustafa Kemal Paşa'ya «Gazi» unvanı ile «Müşir» (Marşal)lik unvanı verildi.
20/1526 Kanuni'nin orduları Macaristanın merkezi olan Budin'i zaptetti.
21/1558 Alman imparatoru ve İspanya kralı Şariken öldü.
1792 Fransada krallık kaldırılarak cumhuriyet ilân edildi. Fransız ihtilâli sona erdi.
22/1520 Yavuz Sultan Selim öldü.
1791 Elektro-Manyetik endüksiyon mucidi Faraday doğdu.
23/1856 Aydın Demiryolu imtiyazı verildi.
24/1939 Dr. Freud öldü.
25/1493 Kristof Kolomb 2. büyük seyahatine başladı.
1884 İsmet İnönü doğdu.
26/1669 Giritte Kandiye şehri Türk ordusu tarafından alındı.
1932 İlk Türk dil kurultayı toplandı.
27/1538 Barbaros Preveze deniz zaferini kazandı.
28/1841 Fransız devlet adamı Clemenceau doğdu.
29/1758 Büyük İngiliz denizcisi Lord Nelson doğdu.
1911 Türklerle İtalyanlar arasında Trablusgarb harbi başladı.
1938 Münih anlaşması imzalandı.
30/1520 Kanuni Sultan Süleyman hükümdar oldu.

Dünya Basınından Seçme Yazılar

EN büyük oğlum bugün hapse girdi. Jandarma refakatinde mahkeme salonundan çıkarılarak, hayatının büyük bir kısmını geçireceği hücreye doğru indi. Arkasından kilitlenen kapının tıkırtısı halâ kulaklarımdadır. Oğlumun benzi uçuk ve ürkek olarak uzandığı hücredeki halî gözlerimin önünden bir türlü uzaklaşmıyor.

Ömrün hangi devresinde olursa olsun, on beş yıl gibi uzun bir zamanı duvarlar arasında geçirmek kolay bir şey sanılmamalıdır. Henüz on sekizinde bulunan bir genç için bu, ebediyet yolculuğu gibi bir şeydir. Hayatın ilk eşiğinde gençliğini yitirirken, annesi olarak yaşadığım günahı daha iyi anlıya-

biliyorum. Bu bakımdan asıl mesuliyetin Bobby'den çok bana düştüğü açık bir hakikattir.

Ailemiz, öyle hapisanelere alışık bir aile değildir. Hiç bir zaman çocuklarını yüz üstü bırakarak dışarı zevklerin peşine düşmedim. Çocuklarımla ihmalî pahasına içkili yerlerde sürmedim. Ailemiz orta halli bir ailedir. Küçük bir şehirde otururuz. Kocam Clifford ve ben, çocuklarımız için en iyi olarak düşündüğümüz herşeyi, elimizden geldiği kadar yapmağa çalıştık. Evimizin çatısı altında iyi bir geçim ahengi kurulmuştu.

Zaman zaman Bobby'nin itaatsizliğine rastlıyorduk. Fakat ne de olsa yetişmiş bir çocuktü. Enerjik ve mütecessisti Biz daha çok ço-

Dünya Basınından Seçme Yazılar

Suçum Çok Büyüktür

Ana Babaların Günahı

• Bir Amerikalı Ana •
• Coronet'ten •

EN büyük oğlum bugün hapse girdi. Jandarma refakatinde mahkeme salonundan çıkarılarak, hayatının büyük bir kısmını geçireceği hücreye doğru indi. Arkasından kilitlenen kapımın tıkırtısı halâ kulaklarımdadır. Oğlumun benzi uçuk ve ürkek olarak uzandığı hücredeki halî gözlerimin önünden bir türlü uzaklaşmıyor.

Ömrün hangi devresinde olursa olsun, on beş yıl gibi uzun bir zamanı duvarlar arasında geçirmek kolay bir şey sanılmamalıdır. Henüz on sekizinde bulunan bir genç için bu, ebediyet yolculuğu gibi bir şeydir. Hayatın ilk eşğinde gençliğini yitirirken, annesi olarak yaşadığım günahı dahe iyi anlıya-

biliyorum. Bu bakımdan asıl mesuliyetin Bobby'den çok bana düştüğü açık bir hakikattir.

Ailemiz, öyle hapisanelere alışık bir aile değildir. Hiç bir zaman çocuklarını yüz üstü bırakarak dışarı zevklerin peşine düşmedim. Çocuklarımla ihmalî pahaşma içkili yerlerde sürmedim. Allemler orta halli bir ailedir. Küçük bir şehirde otururuz. Kocam Clifford ve ben, çocuklarımız için en iyi olarak düşündüğümüz herşeyi, elimizden geldiği kadar yapmağa çalıştık. Evimizin çatısı altında iyi bir geçim ahengi kurulmuştu.

Zaman zaman Bobby'nin itaatsizliğine rasthyorduk. Fakat ne de olsa yetişmiş bir çocuktü. Enerjik ve mütecessisti. Biz daha çok ço-

cukluğunu hemen hemen hastalıkla geçiren küçük kızımız Sylvia'nın üzerine düşerdik. Henüz bebek olan Dicky'ye aşırı derecede ihtimam ederdik. Komşular arasında temiz ve mazbut bir aile olarak tanınıyorduk. Bu temiz intiba, gazetelerin diline düştüğümüz güne kadar devam etti.

Ana baba olarak ne gibi kusurlar işlemiştik. Tuttuğumuz yol neden kötü bir neticeye ulaştı?

Evlendiğimiz zaman Clifford 30, ben 26 yaşlarındaydım. Bobby dünyaya geldiği zaman onun için büyük ümitlere kapıldık. Babası 16 yaşında iken tahsilini bırakarak dul anasına bakmak zorunda kalmıştı. Kendisinin yapamadığı tahsili ailesi için düşünüyor; bir mühendis, avukat veya doktor olmasını istiyordu. Bobby'miz çok çalışkan ve müstesna bir çocuktü. Sıkı bir eğitim altında büyüyen ben ve babası onu da eski eğitimle yetiştirmeğe karar verdik.

Tuttuğumuz yolun sakatlığı ilk olarak, Bobby dördünde ve Helen bir yaşında iken meydana çıktı. Bobby babasının aletleriyle oynamaktan büyük haz duyuyordu. Testereyi kırdıktan sonra aletlerin bulunduğu yere girmesini yasak ettik. Artık oynayacak şey bulamadığı için zemin katında geziniyor ve maksatsız işler yapıyordu.

Ertesi gün Bobby'nin odasını hallaç pamuğuna dönmüş bulduk. Hırsından bütün oyuncaklarını param parça etmişti. Babası "Bu arsızlıklara bir son vermeliyiz." diyerek küçük Bobby'yi bir hayli hırpaladı. Çocuk haftalarca benzi

uçuk doladı. Ben, hırçın davranışımızın iyiliği veya kötülüğü meselesinde kararsız bir durumda idim. Bugün geriye doğru baktığı zaman ne kadar aptalca hareket ettiğimi daha iyi anlıyorum. Oyuncak yerine aletlere merak saldığına göre ona, babasının yanında aletlerle oynamak fırsatını hazırlamaktan daha tabii ne vardı? İleri geri "yapma" "etme" lerle çocuğun hürriyetini daraltacağımıza, ona neden ailenin büyücek bir parçası gibi davranmadık?

Günlerimizin diğer işlerle dolu geçmesi bu olayı çabucak unutmamıza sebep oldu. Yedi yaşına bastığı zaman Bobby bisiklet almak istedi. Gece gündüz bunun lâfını ediyor, bizi usandırıyor. Halbuki ancak geçimimize yetebilen paradan ayıracak en küçük bir fazlamız bile yoktu.

"Ot kesip satarak, haber ulaştırarak para kazanacağım." diyerek Bobby gönüllü bir hamleye girişti. "Babası olmaz" dedi. "sen işçi olmayacaksın." Bütün dikkatimizi, güya çocuğu daha iyi yetiştirmeğe ve okutmağa yöneltmiştik. Bugün, takındığımız o tavırla ne kadar hata ettiğimizi anlamamağa imkân yoktur.

Bisiklet meselesi böylece altı ay devam etti. Bir gün Bobby'yi üstü başı yırtılmış şurası burası ezilmiş olarak bir polisle eve dönmüş bulduk. Komşunun çocuğuna ait bir bisiklet de beraberlerinde idi. Bobby sormaksızın bisikleti almış ve kırmıştı. Kocam yıkama makinesi almak için biriktirdiği para ile bu zararı telâfi etti. Bobby' yap-

tı bu harekette, benim daha aylarca çamaşır oğmakla didineceğimi anlamıştı. Bundan başka kocam, her eve gelişinde alaylı alaylı selâmlar vererek "Seni yumurcak, bugün de bir şeyler, çaldın mı?" diye çocuğun hislerini durmadan kamçılıyordu.

Gerçi onu kısmen uslandırmıştık. Fakat mesele bununla bitmedi. Halâ üzüntüsü başımızdaydı.

Geçen yıl Bobby ıslah okulundan döndükten sonra bu bisiklet meselesini tekrar hatırladım. Küçük Dicky'nin yedinci yaşı günü kutlanıyordu. Kocam ona hediye olarak kırmızı, güzel bir bisiklet almıştı. Bobby bir müddet bakındıktan sonra bisiklete bir tekme savurdu; sonra evin dışında hiddetle gezinmeğe başladı. On yıl gecmesine rağmen eski güceniği halâ devam ediyordu.

Bobby on birinde iken bir mağazada çalışmaya başladı. Aradan henüz bir yıl geçmeden önemli bir başarı elde etti. Bunu gören babası "Artık koleje gitme zamanı geldi." diyerek onu tekrar okula göndermek istedi. Bobby buna itiraz etmedi. Bizdede işin yolunda olduğuna dair bir kanaat belirdi. Kısa bir müddet sonra mağaza idaresi tarafından çağırıldım. Sef, biraz üzücü haberler vereceği için özür dilemekle sözüne başladı, ve çocuğun halindeki son değişikliği anlattı. "Siz, diyordu, gerçekten nazik bir mesele karşısında bulunuyorsunuz. Fakat bu mesele, çocuğunuzun tahsil bakımından ihmal edilmesinden ibaret değildir. O, size hakikati söylemekten çekti-

niyor. Çünkü sevginizden emin değildir. Simdi yapılacak iş onun suyuna gitmektir. Çünkü o, ancak sevgi ile kazanılabilir; şiddetle değil!"

Bobby hakkındaki ümit ve hayallerimizi bilmeden bizi, onu sevmemekle itham eden bu adama hayli öfkelenmiştim. Aradan yıllar geçti. Şefin o kibar sözleri bugünkü gibi hatırlımdadır. Bobby'yi çağırarak "Oğlum bu yaptıkların yanlıştır. Gel bu işi bırak. Artık her yapmadığın şey için seni azarlamaktan ziyade, yapabildiklerinden ötürü seni seveceğiz. Her şeyden önce unutmak ki, bir çok gençlerin imrendikleri bazı işleri yapabilirsin" yollu bir öğüt verseydik faydalı olacak mıydı?

Belki evet, belki hayır. Fakat bildiğim bir şey varsa o da, yaptığımız muamelenin bambaşka ve tehlikeli olduğu idi. İlk olarak babası onu bir hayli dövdü. Sonra marangoz aletlerini kapı dışarı ettik. Nihayet mevsimin en önemli olaylarından biri olan izci bayramına katılmasına izin vermedik.

Fakat o gece Bobby'nin yatağını bomboş bulduk. Pencereden sarktığı bir iple kaçmıştı. Bir saat sonra aynı iple pencereye tırmandığını duyduk. Bu hareketine göz yumduk. Kısa zaman sonra anladık ki, bizi üzecek hareketler yapmaktan zevk duyuyor ve kendisini cezalandırmamızdan çekiniyordu.

Bununla birlikte cezalandırıcı tedbirlerimizi geri bırakmadık. Zaman geçtikçe büyüyor ve daha azgın bir hale geliyordu. Okulda

edindiği kaba arkadaşlarıyla düşüp kalkıyordu. Onlardan ayrılması için yaptığımız ısrarlar fayda vermedi. Bir gün bunlardan biri bir mağazadan bir futbol topu çaldı. Bunun üzerine bu guruptan ayrılması için her türlü çareye başvurduk. Hattâ dayaağı da denedik. Fakat netice değişmedi.

14 yaşında iken Bobby, meşin ceket çalmak suçuyla bir polis tarafından eve getirildi. Kocam, artık böyle şeyler yapmamasına dair vaadde bulunması şartıyla bu suçunu örtbas etmek istedi. Fakat vaadde bulunmak başka, vaadi tutmak başka şeylerdi. Netice olarak şiddetin para etmediğini anlamış bulunuyorduk. Bunun üzerine daha müşfik davranma yolunu tuttuk.

Yeni davranışımız Bobby'yi hem hayrette bıraktı, hem de memnun etti. Fakat kötü arkadaşlarının aşırıcılık konusunda ona verdikleri payenin tesirinden kurtulamıyordu. Üç ay sonra Bobby arakçılıktan tevkif edildi. Pek genç olması ve ilk olarak suç işlemesi dolayısıyla cezası affedildi.

Altı ay sonra bir çift otomobil fahi çalışmaktan yine karakola düştü. Bu sefer altı ay müddetle ıslah okuluna gönderildi. Kardeşleriyle çekışmemek ve yeni yeni işler karıştırmamak bakımlarından evden uzaklaştırılmasını kendi hesabına hayırlı bulduk. Eve döndükten sonra maalesef ona temiz aile ferdi terbiyesini veremedik. Okulu bırakarak çalışmak istediği zaman büsbütün köpürdük. Ötedenberi meslek edinme hususundaki istek-

sizliğini bildiğimiz halde liseyi tamamlamamasını hoş göremiyorduk. Ya liseyi bitirmesini veya evi terkederek kendi başının çaresine bakmasını acı bir dille ihtar ettik.

Dediğimiz oldu; fakat ne çare ki, davayı kaybettik. Bobby okula devamı kabul etti. Buna rağmen kendisinin haklı, bizim haksız ve kendisini anlamamış olmamız hususundaki sabit fikri değişmedi. Biz de okuldan hoşlanmadığını anlamakta inatla ısrar ettik.

Yine kötü huylu arkadaşlarıyla birlik oldu ve tekrar ıslah okuluna gönderildi. Oradan ayrıldıktan sonra eve gelmesini istemedik. Çünkü yanımızda bulunması tam bir huzursuzluk havası yaratıyordu.

Bobby tekrar iş aradı, fakat geçmişte işlediği suçlar iş bulmasına engel oldu. Bundan sonra iki arkadaşıyla birlikte Fayson Ecza evi'ni bastılar. Bu hadisede Fayson öldü ve sabıkalı arkadaşı Kenneth ağır yaralandı.

Şimdi oğlum 15 yıla mahkûm olarak demir parmaklıklar arasındadır; ve ben bu hâdiseyi en az onun kadar kendi suçum sayıyorum. Hattâ onun böyle yollardan geri çevirmek elimde iken işlediğim hâtdan ötürü suçum daha da büyüktür.

Başından geçen felâket, bunun gibi binlerce önemsiz ve küçük hatanın ne gibi hazin sonuçlara varacağını göstermesi bakımından tipik bir misaldir. Fakat aynı tehlike karşısında bulunan ana babalar için büyük bir ikaz hizmeti başaracağımdan da ümitsiz değilim.

Beynimizi tembel bırakacak olursak
kendi mezarımızı kendimiz kazmış oluruz.

Hayatımızı Nasıl Uzatabiliriz ?

• Your Life'den •

GOETHE 82 sinde Faust'u bitirdiği zaman şayanı hayret derece-de çalışma kabiliyetine sahipti; sevimli kadınlara da hâlâ dikkatle bakıyordu. Victor Hugo 83 ünde öldüğü zaman dopdolu bir hayata ve büyük yaratma kudretine sahipti. Mikelanj seksenine vardığı zaman hâlâ sanat eserleri yaratıyordu. Corot sekseninci yıldönümünde şaheser resimlerinden birini yapmıştı.

Uzun yaşamanın esrarı ile uğraşan ilim adamları bu sanatkârların yaratıcı çalışmalarının hiç bir zaman duraklamadığını zikrederler. Tembelliğin gerek bedenî gerek ruhî bakımdan çok tehlikeli olduğunu ve uzun yaşamanın çalışmayanlara değil çalışarak hayat sürenlere nasip olduğunu ileri sürerler.

Bu fikirler, Almanyanın Dimağ Araştırmaları Enstitüsünden Dr. Oskar ve Cecile Vogt tarafından da bir İngiliz ilim mecmuası olan Nature'de yayınladıkları bir yazı ile de teyit edilmiştir. Bu Alman bilginleri "Eğer beynimizi tembelliğe terkedecek olursak kendi mezarımızı kendi ellerimizle kazmış oluruz." diyorlar.

Hayatımızı nasıl geçireceğimiz beyin hücrelerinin durumları ile tayin edilmiş vaziyettedir. O halde bu hücreler tembih edilir ve kuvvetlenirlerse, biz de olgun ve verimli bir yaşlılığa doğru yürürüz. Aksi takdirde işe yaramaz bir hale gelir biz de vakit gelmeden önce ölür gideriz.

Beyinde yüzlerce tip hücre vardır, bunların her biri vücudun muhtelif faaliyeti ile ilgilidir. Hepsi birden, yüksek bir kurmay heyeti gibi, beden vazifelerinin tam ve müessir şekilde ifasını temin eder. Vücudun bir çok yerindeki

hücreler harap olunca yerlerine yenileri meydana gelir; fakat, beyin hücrelerinde çoğaltma kabiliyeti yoktur. Çocukluk çağında orijinal hücreler düşünmeyi idareye, vücudun hareketlerini temine, hazım,büyüme ve gelişme ile vücudun diğer karışık hadiselerine alışmış olmalıdır.

Bu hücrelerden ölenleri ebediyen kaybetmiş oluruz. Eğer bunlar azsa şahsiyet yahut vücut üzerinde göze çarpan bir değişiklik meydana gelmeyebilir, fakat bir grup hücre yokolmuşsa bir uzvumuz vücudumuzun bir kısmı artık çalışmayacaktır. Meselâ sağ bacak merkezi ölürsa bu bacak artık hareket etmez.

Doktor Vogt'a göre, uzun yaşamın sırrı beyin hücrelerini ça-

hıstırarak kuvvetlendirmektir. Bunlar çalışmayı severler ve daha güzel, daha süratli düşünme kabiliyeti kazanırlar. Binlerce uzantısının ucundan daimi tembihler aldıkları müdetçe yetmiş yaşın ötesinde de bütün cevvaliyetini muhafaza ederler.

Diğer taraftan tembel ve sliik bir hayat sürenlerin beyin hücreleri az ekzersiz görmüş olacağından çabucak yorulur ve erkenden ihtiyarlıyarak ölüm zamanını yakınlştırır.

Fakat gene Vogt diyor ki: "Bu mesele hiç te basit değildir, beynimizi ne kadar sıhhatli tutmağa çalışsak ta henüz halledilememiş esrarengiz bir çok meseleler mevcut olduğunu söylemeliyiz."

HİRSİZ DEĞİL

BİR adam karanlık bir gecede tren istasyonundan evine gidiyordu. Oldukça tenha bir yoldan, mümkün olduğu kadar hızlı giderken birdenbire kendisini takip eden birisinden şüphelendi ve daha hızlı yürüdü. Arkasındaki onu aynı şekilde takip etti. Epeyce yürüdükten sonra bir mezarlığa geldiler. Adam, kendisini takip edenin hırsız olduğuna kanaat getirerek ondan kurtulmak için mezarlıkta dolaştı. Hırsız hâlâ onu takip ediyor yalnız, üzerine atılmağa acele etmiyordu. Sabrı tükenen adamcağız bir mezar taşının arkasından hırsızın önüne geçerek:

— Ne istiyorsun, beni niye takip ediyorsun? diye sordu.

Adam:

— Ben, Mister Brown'a paket götürüyorum, dedi. Gişe memuru "Sizi takip edersem bitişiginizde oturan Mister Brown'ın evini bulabileceğimi" söyledi...

Dünyaya Başarı Göstermenin

Sırrını Öğreten Adam

Dale Carnegie

• Harold B. Clemenko - Look'tan •

BİNLERCE insana güzel konuşma sanatını öğreten büyük üstad Carnegie ile mühim bir konferans vereceği gün tanıştım. Görünüşte o da konuşurken hepimiz gibi heyecanlı idi. Fakat onun konuşurken samimi bir hali ve herkesin anlayabileceği basit bir ifadesi vardı.

Carnegie bugünkü şöhretine erişinceye kadar tüccarlıktan tutun da, artistik, gazetecilik, radyo spikerliği, hocalık gibi bütün meslekleri tecrübe etti. Fakat Carnegie'yi bugünkü şöhretine erıştiren "Dost Kazanmak ve İnsanlar Üzerine Tesir Edebilme Sanatı" adlı kitaptır. On bir sene evvel basılan bu eser şimdiye kadar doksan defa basılmış ve 3,400,000 tane satılmış olmasına rağmen bugün hâlâ en çok aranan kitaplar arasındadır. Carnegie, mütevazı bir ifade ile bu kitabın muhtelif yerlerde verilen konferans ve derslerden meydana geldiğini söylüyor.

İNSANLARA dost kazanmak sanatını öğreten Dale Carnegie memleketimizde de çok tanınmış ve muhtelif kitapları dilimize çevrilmiş bir yazardır. Aşağıya aldığımız yazıda kendisi hakkında çok enteresan malûmat bulacaksınız.

Carnegie geçen sene hocalık hayatının otuz beşinci yılına basmıştır. Kendisi şimdiye kadar 50.000 talebe yetiştirdiğini söylemektedir. "Kurmuş olduğu Güzel Konuşma ve Şahsiyeti Olgunlaştırma Cemiyeti" nin 168 şchirde 15.000 talebesi vardır. Carnegie kıymetli eserlerinin mevzuunu bu cemiyetin azaları ile temaslara neticesinde kalmaktadır.

Dale Carnegie Amerikanın Maryville şehrinde bir çiftlikte doğdu. O, bugün bile kendisini bir çiftçi sayar. Hattâ, ailesine ve doğduğu yere o kadar bağlıdır ki öl-

düğü zaman çiftlikte anasının ve babasının yanına defnedilmesini vasiyet etmiştir.

Carnegie'nin reis Truman'a benzediğini resimlerden farketmişsinizdir. Bu iki zatın sesleri ve konuşma tarzları da birbirine benzer. Tuhaf bir tesadüftür ki bu birbirine çok benzeyen iki sima bir zamanlar aynı şehirde komşu idiler.

Bugünün meşhur adamı Carnegie tahsiline devam ettiği çağlarda ailesinin vaziyeti pek iyi değildi. Bu yüzden eski ve yamalı elbiseler giymeğe mecburdu. Bu halinden utanan bu çocuk arkadaşlarının daima kendisi ile alay ettiğini zannederdi. Birgün hoşuna giden genç bir kız kendisini beğenmeyince annesine, yeni bir elbise alması ve biraz para vermesi için yalvardı. Zavallı ailesi ikide bir basan sel âfetinden güç durumda kaldığı için oğlunun haline üzülmekten başka bir şey yapamıyordu. Carnegie küçüklüğünde çektiği bu manevi ıstırapın kendisine cesaret ve çalışma arzusu aşıladığını söyler. Adam olmak için başka çıkar yol olmadığını gören genç Carnegie kendisini çalışmaya verdi ve mektepte büyük başarı kazandı. Üstelik mektebinin en iyi konuşan talebesi ünvanını aldı. Tahsilini bitirdikten sonra hayat mücadelesine girdi... İstikbalini temin etmek için bir zamanlar satıcılık bile yapmaktan çekinmedi. Bir müddet sonra New-York'a gitti. Bugün Carnegie talebelerine 35 sene evvel yani New York'a ilk geldiği zaman en bedbaht adamının kendisi olduğunu söyler.

Bu ibret verici güçlüklerle karşılaşan Carnegie bugün 59 yaşındadır. Forest Hills'deki güzel evinin bahçesinde çeşit çeşit çiçek yetiştirmektedir. Şimdiye kadar iki defa evlenen Carnegie'nin hiç çocuğu olmamıştır. Bugün onun biricik ıstırapı çocuksuzluktur. Eski daktilosu olan karısı ile sevişerek evlenmiştir. "Dost Kazanma" dan başka Carnegie'nin yedi eseri daha vardır. Bunlar arasında henüz basılmamış olan bir roman da bulunmaktadır. Bu romanı yazmak için iki sene uğraşmış ve sonra romancılıktan vazgeçtiği için bastırmamıştır.

Carnegie temas ettiği insanlar arasında yanlış yolu tutanlara hakikatı göstermeğe çalıştığını söylüyor. Carnegie kendini metheden ve daima kendinden bahseden kimselerden hoşlanmaz. Onun hakkında ekseriyetin tanınmış Psikolog Henry Link fikrine tercüman olmaktadır. "Carnegie insanların uzun zamandanberi ihmal ettikleri dost kazanmak ve arkadaş olmak gibi basit şeyleri öğretmekle insanlığa hizmet etmektedir. Esasen mesele insanların bunları tatbik etmemesinden çıkmaktadır.. Şurası muhakkaktır ki bugün insanlar arasındaki en çetin meseleler milletlerarası dostluğun temin edilmemiş olmasından doğmaktadır. Bu temin edilmedikçe insanlık ne sulha ne de emniyete kavuşabilir."

Dale Carnegie büyük bir kulüpte konuşacağı sırada tanınmış bir zat eğilerek ona "size hitap edeceğimiz dinleyicilerin yüksek küll-

türlü olduğunu hatırlatmayı bir vazife bilirim" dedi. Bu ihtar üzerine Carnegie ayağa kalkarak: "Arkadaşlar, ben hiç bir zaman yeni bir fikre sahip olduğunu iddia etmedim. Benim tekrar ettiğim şeyler insanların her zaman riayet etmesi lâzım gelen kaidelerdir. Fakat maalesef bunlar çok defa tatbik edilmemektedir. Bana sizin çok hassas ve bilgili olduğunuzu ihtar

ettiler. Fakat size söylediklerim benim kendi fikirlerim değildir; onlar büyük adamlara aittir. Benim çalışmam ise bunları toplamaktan ibarettir. Eğer bu kaidelere riayet etmezsek bize doğru yolu gösterecek başka prensipler mevcut mudur?" dedi.

Bu satırlar da kendisinin ne kadar usta bir hatip olduğunu açıkça göstermektedir.

NEŞELİ DÜŞÜNCELER

TEBESSÜM ve kahkaha insanın içine iyiyi sokan kapıdır.

Ch. Morgenstern

Günde bir defa gülmeli ve neşeli olmalısın! Sevinci öğrenirsek başkalarına acı vermediği unutturuz.

Nietzsche

Kederli çehreleri aydınlatmak için yüzlerimiz sevinçten parlamalıdır. Açıkça, neşeli, mesut ve halinden memnun olan kimseler âme için iyilik yapmış olurlar.

Savage

İnsan mesut olduğundan dolayı neşeli değil, neşeli olduğundan dolayı mesuttur.

Dieudonné

Neşeli olmak bir vazifedir; yakınlarına kederli ve yeisli bir yüz göstermeğe kimsenin hakkı yoktur.

Merryman

Mesut mu olmak istiyorsunuz? O halde kalbinizden kederi, korkuyu, kıskançlığı, şerri, cimriliği, tembelliği ve serkeşliği koğunuz.

Epiktet

Emniyet ve neşeyle selâmlanmış olanlar dünyayı fethederler.

Dickens

En çok kaybolmuş gün, hiç gülmeden geçen gündür.

Chamfart

Neşeli bir topluluk içinde şarkı ve aşkla geçen hayat daima genç kalır.

Schiller

Talih bir ayna gibidir: Ekşi bir suratla ona bakarsan o da sana aynını verir; eğer sen ona gülersen o da sana güler.

Schure

Neşe, yenenlerin silâhıdır.

Wilhelm Stekel

HER ERKEĞİN Birçok Karısı Olacak

© Sch. Al. Zekwang'dan ©

AMERİKADA, İnsan Münasebetleri Enstitüsü direktörü Dr. James Bender, evlilik hayatının müstakbel inkişafına dair tetkiklerde bulunmuş ve fikirlerini "Science Illustrated" mecmuasına yazmıştır. Bu zatın kanaatine göre: Elli sene sonraki kadınlar tamamen değişmiş olacak ve bir çok kadınla evliliğe müsaade edilecektir. Bununla da kalınmayarak, beşeriyet çok kadınla evliliğe teşvik edecektir. Cinsiyet noktai nazarından tam olarak gelişmiş olan kadınlar vasat derecede bir erkeği inhisara almaktansa, erkeklik meziyetleri yüzde yüz inkişaf etmiş bir erkeği başka kadınlarla paylaşmayı tercih edeceklerdir. Dr. Bender, Amerikalı kadınların bugünden kanunî bir poligamiye taraftar olduklarından emindir. Esasen bu usul Amerikada Mormonlar arasında tatbik edilmektedir.

Buna itiraz edecek yalnız erkeklerdir. Bundan başka 2000 senesinde, erkek kıtlığı büsbütün artacak, birçok kadınlar erkek bulamayacaktır. Amerika'da yaşayan beyaz tek mensupları arasında her on senede kadınlarla erkekler arasındaki sayı farkı 500.000 kadar artmaktadır. Harpler de erkekleri çok

azaltmıştır. Nihayet, bu mes'elenin ehemmiyet kazanmasında rol oynayan iki mühim âmil daha vardır: 1. Birçok kadınlarla aynı zamanda aile hayatını idame ettirebilmek için lüzumlu ruhi ve manevî enerji'yi ancak erkeklerin yüzde onunda bulmak kabil olacaktır; 2. Kadınlarda manevî inkişaf öyle bir seyir takip etmektedir ki, erkeklerin ancak yüzde yirmibeşi evlenmek cesaretini göstereceklerdir.

1947 senesinde evlenen çiftlerin yüzde yirmibeşinde kadın, erkeğine baskın çıkmıştır.

Marshall Planını Avrupada Tatbik Edecek Olan

M. W. Averelle Hariman Kimdir ?

• Robert de Saint-Jean — Carrefour'dan •

AMERİKALILAR, Avrupa-ya M. William Averell Hariman'ı göndererek: "İşte Marshall Plânının büyük elçisi, beraberinde getirdiği On-yedi milyarlık çek, en sağlam bir tavsiye mektubuna benzetilebilir." diyorlar.

Fakat Rus basını, daima olduğu gibi haykırmağa başlamıştır. "—Dikkat... Amerikanın yol almış olduğu bu adam, Avrupayı esarete sürükleyecek umumî bir validen başka birşey değildir." 1943 Ekiminden, 1946 Şubatına kadar Moskovada Amerikayı temsil eden Harriman, o zamanlar Rusların hürmetle karşıladıkları bir şahsiyetti. Hattâ, bir müddet kalmak için, izinle vazifesi başından ayrılıp Amerikaya dönen M. Hariman'a, Stalin harikulâde güzellikte iki saf kan kafkas atı hediye etmişti. Üstelik memuriyetinin devamı müddetince, Amerikan diploma-na, fevkalâdeden olmak üzere, emsalsiz bir teveccüh gösterilmiş ve munta-

zaman her ay Stalin tarafından kabul edilmiştir. Bütün bunlara rağmen, aynı Moskova bugün, M. Hariman'a karşı olan düşmanlığını şiddetle belirtmektedir.

Ruslar, M. Hariman hakkında malik oldukları fikirleri tamamen değiştirmiş görünüyorlar, vaziyetlerinde ki bu açık değişiklik oldukça manalıdır. Fakat M. Averell Hariman da, Rusya hakkındaki şahsi düşüncelerini kökünden değiştirmiştir. Bu hayal kırıklığının hikâyesi uzun ve garip hâdiselerle doludur. M. Averelle Hariman'ı, "Marshall Plânının büyük elçisi" olduğu şu günlerde yakından tetkik etmek hiç te fena olmasa gerek. Kısa bir zaman evvel bu fev-

kalâde ehemmiyetli vazifeye tayin edilen M. Hariman'ın Moskovada edinmiş olduğu tecrübeler uzun ve devamlı bir hayal kırıklığı doğurmuştur.

M. Hariman ilk defa olarak Rusya-ya, Alman taarruzundan iki ay sonra, 1941 Ağustosunda geldi. Beraberinde, İngiltereyi temsil e-

den Lord Beaverbook'ta bulunuyordu. O zamanlar fevkalâde müşkül bir durumda bulunan Rusyaya "Ödünç verme" meselesi incelenecekti. Bütün dünyanın geçirmiş olduğu bu buhranlı günlerde, M. Hariman yüzlerce tayyare ve motorlu vasıtayı, en seri vasıtalarla Rusyaya göndermeyi kesin olarak vaad etti.

Aynı senenin Ekim ayında, Washington'a döndüğü zaman, Hitler'in hiçbir zaman Rusya'yı istilâ edemeyeceğini, Hariman resmen bildirmişti. Rusyaya daha fazla ve daha çabuk yardım yapılmasını ilâve etti. Rusyaya karşı göstermiş olduğu bu yakınlık, mümkün olduğu kadar açık görünüyordu.

Hariman, Roosevelt'in en yakın çalışma arkadaşlarından olan Harry Hopkins'in politikasını her vesile ile meth etmiştir. Bu gün için kendi şefi olan bu diplomatla tanışmaları oldukça gariptir. Bu harpten senelerce evvel, milyoner bir babanın oğlu olan Averell Hariman şahsi çalışmalarıyla yeni bir milyoner olmuştu. Birgün, Long-İsland'da oturan yakın dostlarından Herbert B. Swope'nin bahçesinde kriket oynarken, tesadüfen renksiz, zayıf, fakat canlı bakışlara sahip bulunan bir adamla karşılaştı. Harry Hopkins'ten başkası olmıyan bu yeni arkadaş, Başkan Roosevelt gibi, büyük sermaye sahibi olan kimselerin, sosyalist fikirleri cesaretle müdafaa etmelerinden fazlasıyla hoşlanırdı. Böylece bu iki erkek kolaylıkla anlaştılar.

Kısa bir zamanda, Averell Hariman Beyaz Saray'ın samimi çevresi içine girebilmişti. Bir müddet sonra da, ilk defa olarak yüksek bir memuriyete resmen tayin edildi. Hariman'ın siyasi değeri bu günlerde kararlaştırılmıştır. Basit bir oyun olan kriket, fevkalâde bir diplomatın meydana çıkmasına sebep olmuştu.

Daha sonraları, Roosevelt Moskova'ya yollayabilmek için, Rusları memnun edebilecek, kabiliyetli bir büyük elçi aradığı zaman, Harry Hopkins, Averell Hariman'ın ismini mırıldanmıştı. Roosevelt'in dış politikası, dahili sebeplerden ötürü, Kremlin ile yapılması icap eden, muayyen bir anlaşmaya bağlı görülüyordu. Hopkins'e göre, Amerikada Ruslar için elinden geleni yapabilecek tek adam Averell Hariman'dı. Böylece, kendisi 1 Ekim 1943 te, Amerika Birleşik Devletlerini temsil etmek üzere Rusyaya hareket ettiği zaman, hiç kimse hayret etmemişti.

Averell Hariman elli-ellibeş yaşlarında olmakla beraber, çok daha genç gösterişlidir. Rusyada bulunduğu müddetçe, muhitinde sevilen ve aranan, sevimli bir insan tesirini kolaylıkla bırakabilmiştir. Zaman-zaman canlı, hareketli ve müthiş mizah yapan neşeli bir diplomattır.

Moskovada yapmış olduğu ilk basın toplantısında, Rusyanın harap ve yıkık mıntikalarını, yeniden inşa edebilmek için, Amerikanın yardım edeceğini kuvvetle ve kesin olarak vaad etmişti. Bununla beraber Rusyada geçen bu ilk "Bal ay-

ları" çok kısa sürdü.

Averell Hariman, Amerikan ve Rus politikalarının asla uyuşmayacaklarını pek çabuk anlamıştı. Bütün çalışmaları ve bütün yar-dımlar beyhude olacaktı. Sulhun sağlanmasını temin edecek olan anlaşma elde edilememiştir.

Bununla beraber, 1944'te bir müddet kalmak için, başkan seçiminden evvel Amerikaya gelen Hariman, bazı siyasi sebeplerden ötürü, lüzumundan fazla nikbin görünmüştü. Tekrar Moskova'ya döndüğü zaman, vaktini boş yere harcadığını iyice farkederek, bütün cesaretini kaybetmişti.

1941 senesinde, büyük bir süksa yaratan "Hitlerle İş Birliği yapılamaz" isimli kitap, milyonlarca Amerikan vatandaşını, Nazi karakteri hakkında ikna edebilmişti. Seneler geçtikten sonra, bu gün, aynı sihirli cümle, iki sene evvel Moskovada bulunan Amerikan Büyükelçisi Hariman'ın dudaklarından dökülüyor... Arada bir fark var, Hitlerin yerini Stalin almıştır.

Hariman Rusyada bulunduğu son senelerde, bir çok defalar, Başkan Truman'a istifanamesini göndermişti. Fakat bu istifa uzun zaman kabul edilmedi ve nihayet 1946 Şubatında vazifesi başından ayrılabilirdi. Rusyada edinmiş olduğu acı tecrübeler sonunda pek kat'i neticeler elde eden Hariman: "—Sükûn ve emniyetini, yalnız bir tarafı mecbur kılan kanunlarla garanti etmeğe uğraşan bir memleket, yavaş-yavaş felâkete doğru sürüklenmek zorundadır." demiştir.

Rusyayı pek yakından tanıyarak, bütün hayallerine veda etmek zorunda kalan Hariman, M. Hoffman ile beraberce iş birliği yaparak, Marshal Plânı tatbikinin kontrolüne memur edilmiş bulunuyor. Vashington, kominform'un gittikçe daha fazla gayret sarfederek, Marshal plânını baltalamaya çalışacağını kuvvetle tahmin ediyordu. Bu plâna tamamen muarız olan Rusların çalışma tarzlarını bildiği göz önünde tutularak, bu vazifeye Hariman getirilmiştir. Kominforma karşı, şiddetle mukabele göstermeğe karar veren Harimanın, muvaffak olmasını bütün kalbimizle temenni ederiz.

İngilterenin pek samimi bir dostu olan Hariman, çocukluğundan beri tatillerini orada geçirmektedir. Meşhur Fransız ressamlarından Renoir, Van Gogh, Picasso ve Derain evinin duvarlarını kıymetli resimlerle süslemişlerdi. Babası birçok tren kumpanyalarının sahibidir. "Pacific Union" Şirketinin başkanı olan Hariman, aynı zamanda armotör, banker ve sayısız idare meclislerinde azadır.

Mühim olan bütün uluslar arası konferanslara iştirak etmiştir. Moskovadan döndükten sonra, yalnız yedi ay kadar Cour De Saint-James'te elçilik yapmıştı. 1946 senesinin sonlarında da ticaret bakanlığına getirildi.

Marshall plânının bu "gezginci Büyük elçiliği" için vazifesinden ayrılan M. V. Averell Harimanın sevimli silüet'ini ve Roosevelt'e benziyen gülümsemesini, sıksık Avrupada görebileceğiz...

?? Sual Yağmuru ??

Bil Bakalım

- 1 — Koyunun yavrusuna kuzu derler; keçinin, köpeğin, ineğin, mandanın, devenin yavrusuna ne derler?
- 2 — a - Tiren mi, Tren mi; b - Rumanya mı, Romanya mı; c - Vapur mu, Vapor mu yazılır?
- 3 — Hergün duyduğumuz Sovyet ne demektir?
- 4 — Dünyanın bir çok yerlerinde vakıflar yapan, Amerikalı iki milyoner kimlerdir? Hiç olmazsa birinin ismi nedir?
- 5 — Roma'nın en meşhur devlet adamı kimdir?
- 6 — En sert kıymetli taş hangisidir?
- 7 — Milletlerin vasıl olmak istedikleri en yüksek gaye nedir?
- 8 — İkinci parmağın ismi nedir?
- 9 — Hayatta insanların aradığı şey nedir?
- 10 — Kadınların en çok kürküne değer verdikleri hayvanın ismi nedir?
- 11 — Koyunun erkeğine koç derler? Keçinin ve ineğin erkeğine ne derler?
- 12 — Hangi hayvana öküz derler?
- 13 — Türkçede kelimeler en çok hangi harfle başlar?
- 14 — Kuruluşundanberi T. B. M. Meclisi başkanları kimlerdir?
- 15 — Elmas ve altın gibi kıymetli taş ve madenlerin ölçü vahidi nedir?
- 16 — Hangi burun nefes almaz?
- 17 — Hangi "Zengin eden" şey insanların cebinden parayı alır gider?
- 18 — Azıyla insan yaşamaz, çoğuyla balık ölür.
- 19 — Hangi nebat keserken ağlatır?
- 20 — Bir çok kimseler neyin başını beklerler?
- 21 — Hangi yolda insanlar yürüyemez?
- 22 — Hangi hayvan Sinema yüzünden meşhur oldu?
- 23 — İnsana en çok benzeyen maymun hangisidir?

SUAL YAĞMURUNUN CEVAPLARI :

1. — Keçinin yavrusu oğlak, köpeğin: enik, ineğin: buzağı, mandanın: malak, devenin: yavru.
2. — a - Tren, b - Rumanya, c - Vapur.
3. — Sovyet: Birlik.
4. — Rockefeller, Morgan.
5. — Cezar.
6. — Elmas.
7. — Milletlerin vasıl olmak istedikleri en yüksek gaye: Barış.
8. — İkinci parmağın ismi: Orta parmak.
9. — Hayatta insanların aradığı şey: Mutluluk.
10. — Kadınların en çok kürküne değer verdikleri hayvanın ismi: Kedi.
11. — Koyunun erkeğine koç, keçinin: keçi, ineğin: inek derler.
12. — Hangi hayvana öküz derler? — Öküz.
13. — Türkçede kelimeler en çok hangi harfle başlar? — Harf-i ilim.
14. — Kuruluşundanberi T. B. M. Meclisi başkanları kimlerdir? — Mustafa Kemal Paşa, İsmet Paşa, Fethi Okyar, Kazım Özalp, Abdülhalik Renda, Kazım Karabekir, Ali Fuat Cebesoy.
15. — Elmas ve altın gibi kıymetli taş ve madenlerin ölçü vahidi nedir? — Karat.
16. — Hangi burun nefes almaz? — Burunlu.
17. — Hangi "Zengin eden" şey insanların cebinden parayı alır gider? — Para.
18. — Azıyla insan yaşamaz, çoğuyla balık ölür. — Balık.
19. — Hangi nebat keserken ağlatır? — Ağlatıcı.
20. — Bir çok kimseler neyin başını beklerler? — Baş.
21. — Hangi yolda insanlar yürüyemez? — Yürümeyen.
22. — Hangi hayvan Sinema yüzünden meşhur oldu? — Köpek.
23. — İnsana en çok benzeyen maymun hangisidir? — Maymun.

KORKUNÇ SAVAŞ UÇAKLARI

ve

DENİZ ALTILARI

© Weltwoche'den ©

YİRMİ üç yaşındaki pilot Chalmers Goodlin'in Bell Aircraft Corporation müessesesi tarafından inşa edilen XS-1 işaretli deneme uçağı ile erbabının tâbirince "1,1 mach rakamı" na erişmesi havacılık ve hava savaşı tarihinde muazzam bir hâdise olmuştur. Havacılıkta mach tâbiri sürat ölçüsünde kullanılır, 1 mach sadanın bir saniyedeki hızına muadildir ve bu da 333 metredir (= saatte takriben 1200 kilometre). Halbuki şimdiye kadar bu rakam daima sıfırdan küçük idi, meselâ alelâde avcı uçaklarında 0,53 (ve saatte 636 km.), tepkili uçakta 0,79 (= 948 kilometre) olup insan elinin yaptığı en hızlı nesne V-2 raketi idi ki bunun hızı da 3,94 dü (=saatte 4700 kilometre). O halde ilk defa içinde insan bulunan bir uçak sadadan hızlı uçup "sada duvarı" nı yarmış ve yepyeni bir çığır açmıştı.

Sadadan hızlı uçmak için daha yüksek güçte motör kullanmakla iş bitmez. Henüz her cihetçe bilinmeyen bazı kaidelere göre uçağa şekil vermek de şarttır. Normal olarak hava mukavemeti sürat

karesile bir nisbet içinde artar. "Süpersonik" denen bölgelerde de aynı kaide hüküm sürer; profili bu maksada uymıyacak şekilde yapılan bir cismin üzerinde pürüzler bulunsa böyle bir sürat içinde ilerlerken öyle mukavemetlerle karşılaşır ki hasıl olan sürtünme ve baskı tesirleriyle kırılması veya o kısımların erimesi mukadder olabilir. Uzunluğuna çekik şekilde ve kesitinin en az hadde kadar indirilmiş olması şarttır. Netekim V-2 raketlerinin boyu 14 metre olduğu halde bu sebepten kuturları 1,5 metredir. Amerikalıların gizli tuttuğu "ionosfer raketi" daha az kuturludur.

Havacılık ilmine "sun'i rüzgâr tüneli" ile spor rekorları temel olmuştu. Sadadan üstün havacılık aynı esaslara dayanıyor. Kaliforniya'da Moffad Field tecrübe kurumunun rüzgâr kanalında saatte 2400 kilometre süratte hava cereyanı yapılabiliyor, netekim XS — 1 modelinin meydana gelmesinde bundan faydalanılmış ve (24 bin metre yükseklikte!) 2330 kilometrelik bir rüzgâr mukavemeti hesaba katılmıştır. Langley Field'de (Virginia) yapılmakta olan yeni rüzgâr kanalında hava cereyanı

nın hızı 4200 kilometreye çıkarılabilmektedir. Amerika bu şeytandan dünyanın en çok tecrübe tesisatına sahip olduğu halde ordu kongreden yepyeni dört kanalın inşası için tahsisat istemiştir.

Dikkate şayan bir nokta var: bundan on yıl önce inşa edilen rüzgâr kanalları Amerikan plânlarındakinden üstün kudretteydi. İstikbalin artık pervanesi uçakta değil tepkili vasıtalarda olduğu anlaşılınca Almanların Peenemünde'de yaptıkları kanallar saatte 4800 kilometrelik hava cereyanı süratı verebiliyordu. Seda hızının dört misline denk bir süratle uçan V-2 raketi de hakikate bu rüzgâr mukavemetine göre hesaplanmıştı. Almanlar bununla beraber bir sürü fabrikalar kurdular ki raket ve tepkili uçaklardan seri halinde imal edecekti. "Süpersonik hava silâhı" ilk defa Heidelberg civarındaki Neckarelz uçak fabrikasında dünyaya geldi. Toprak altında olan bu muazzam fabrikanın imalât kapasitesi 1943 de tek mil İngiliz uçak sanayii imalât kapasitesine denk görülüyordu.

Bu muazzam imalât programında raketlerle tepkili uçaklardan pek çeşitli ve büyük sayıda imalât vardı. Kudrete tapan Hitler fennin mucizeleriyle muzaffer olmağı aklına koyduğundan çalışmaları adım adım takip ediyor, Rus cephesinde yediği sillelere o kadar aldarmıyordu: son iki yılı hep ilmin romantik çehresi gönlüne su serpti durdu. Meselâ 1944 eylülünde teknik kurmayını çağırıp en basit şekilde bir tepkili av uçağı yap-

malarını istedi, en kısa zamanda imalâta başlanması şarttı. Bir hafta sonra bu makinenin plânları hazırlandı ve sonradan "Heinkel 162" diye meydana çıktı. İlk modelde gövdenin altında ve üstünde birer raket sistemi vardı. Hitler bunu külfetli buldu, yalnız bir tek tahrik tertibatı istiyordu. Ertesi gün plânlar elinde ve iki ay sonra da tecrübe uçağı gözünün önünde idi: ve ilk uçuşta param parca oldu... Enkazın tetkiki neticesinde bir kaç hatâ anlaşıldı bu da kanatların konusuna aitti. İnşa tarzı değiştirildi, iki ay daha geçti ve Alman fabrikaları ayda 750 tane Heinkel 162 yapmağa muvaffak oldu.

Almanların tepkili av uçağı tekniği mühendis Lippisch ve emrindeki fen heyetinin meydana getirdiği Messerschmidt 163 ile en yüksek seviyesine erişti. Bu alet klâsik raket uçağı olmuştur. Üç dakikada 11 bin metreye çıkıyor, tahrik için metanel ile % 85 kesafette oksijenli su kullanılıyordu. Bu uçak saatte 1000 kilometre giderek aynı yakıt ile 12 dakika uçuşuyor, motor vakit vakit durdurulmak suretile sefer müddeti 30 dakikayı buluyordu. Yakma hücresinden iki tane inşa etmek suretile yapılan tecrübelerde 45 dakika uçuş imkânı bulundu. 17 kilometre yükseğe çıkıveren Me 163 raket avcısı müttefik bomba uçaklarının ödünü kopartıyor ve hemen hiç hasara uğramıyordu. Tam teslim olacakları sırada Almanların yaptığı model 25 kilometre yükselebilecek takatta ve akla

durgunluk veren, saatte 2400 kilometre gibi fantastik bir süratte idi: işte Bell XS—1 bundan doğdu.

Üstün takatlı uçaklar imalinde son harp aylarında Almanların başarıları bununla tükenmiş değildir. Bilâkis çeşitli imalât plânlarını, modellerini bir araya getirmekle öyle hususî tipler doğmuştur ki insan hayretten kendini alamaz. "Viper" adı verilen bir tepkili uçak ve raket bombası karması 10 bin metrelik yükseklik farklarını bir dakika içinde alarak bir salvoda 36 parça raket birden atabiliyor, atıştan önce pilot uçaktan ayrılıyordu. "Yunkers 338" denen model V-1, V-2 bombalarına kumanda uçağı vazifesi görüyor. 12 bin kilometrelik bir hareket sahasına göre hazırlanan Heinkel bomba uçaklarından Nevyork'a yapılacak ilk büyük hücumda kullanılmak üzere 400 tanesi Hitler'in başbakanlık sığınagında mahvolduğu sırada fabrikadan çıkmış bulunuyordu.

Harpte bir aralık, önceleri o kadar yıldırıcı tesirler yapan denizaltıların itibardan düştüğü sanılıyordu: daldıktan sonra akümülatörle çalışmak, su üstünde Dizelle hareket ve yalnız su yüzünde akümülatörlerin doldurulabilmesi, halbuki uçakların kaydettiği gelişmeler yüzünden su yüzüne çıkmak imkânlarının gittikçe azalması hep denizaltıların mahzurlu taraflarıydı. Lâkin harbin sonlarına doğru Almanların yaptığı "Tip 21" işaretli denizaltı cidden bütün ideal şartlara cevap verebiliyordu: 30 bin kilometrelik hareket sahası, su

altında saatte 18 mil sürat (yani şileplerden üstün hızda). 5 bin beygir takatında, belli normlara göre fabrikaca hazırlanmış parçalardan 19 gün içinde inşası mümkün bir silâh.

Bundan başka Alman mühendisleri "Tip 21" in kudretini nisbeten basit ve akla yakın bir icatla daha da artırmışlardı: bu da on metre boyunda prese edilmiş maddelerden boru şeklinde bir tertibattı. Tekne gövdesinden dikey olarak yukarı çıkıyor, onun için pek derine gidilmezse tekneye hava girmesi bununla sağlanıyordu. Tüp kullanılmadığı zaman bükülerek yana yatırılıyordu. İçinde birbirine muvazi iki borunun ilkinden temiz hava geliyor, öbüründen pis hava ile çeşitli gazlar salınıyordu. Modern denizaltının sun'î teneffüs cihazı mahiyetinde olan bu tertibat hem kabinelerin havasını değiştiriyor hem de su altında Dizel motörlerinin çalışmasını sağlıyordu.

Fakat Alman denizaltılarının insana hayret veren "gizli silâhı" muhakkak ki oksijenli su ile çalışan motörleri idi. On yıllık bir çalışma sonunda Almanlar aynı motörle hem su üstünde, hem de su altında hareket imkânını bulmuşlardı: denizaltı tekniğinin en muazzam icatlarından olan bu tertibat fizikçi ve mühendis Walter'in eseri idi. Bu icada kadar su yüzünde Dizel motörleri çalıştırılır ve akümülatörler doldurulur, su altında Dizel durur, elektrik motörleri işletilirdi. Çok yer işgal eden

ağır akümülatörler tekne hesabına hatırı sayılır bir safradan başka bir şey değildi. Bu motorlarla su yüzünde yapılan sürat tecrübesinde 30 mil (yani saatte 54 kilometre) gidildiği tesbit edilmiştir ki bu da en hızlı yolcu gemisinin süratine denktir.

Şimdi motor sahasında yeni bir imkân daha belirmiştir: Atom motorü; yani durmadan çalışacak bir motor. Hind Okyanusundan Şimal denizine kadar denizaltılar (sırf erzak ikmali için ara verilmesi hesaba katılmazsa) hiç durmadan deniz üstünde ne varsa temizleyebilecek, 400 metre derinde yüzerken de su üstünde kalan son bir kaç geminin pervane seslerini elektrik aletleriyle işitecek ve yolladıkları torpiller dosdoğru gemi bordasına elektrikli bir alet himmeti ile saldıracak. 7 büyük deniz yüzünde cereyan edecek savaş denizinin dibine intikal edecek, şileplerin, zırhlıların başı büyük derde girecek. Bu tehlikenin daha nazik şekilleri de var: liman ağzlarında, sığ sahillerde çeşitli tiplerde "cep denizaltıları" pusuda bekliyecek; Almanlar harbin son yıllarında "denizayısı" adını verdikleri bir model daha yapmışlardı, boyu 12 metre olup 2 torpili bulunuyor, günlerce hareketsiz durarak müsait bir av bekliyebiliyordu. Keza "Semender" ve "Kunduz" adını

koydukları tipler tamamen elektrikle işliyor, 1200 kilometrelik bir hareket sahasında devamlı olarak su altında kalabiliyordu. "Sansar" bir çeşit insan torpili idi, daha doğrusu üstüste iki torpilden mürekkepti, üstünedinde torpili hedefe götüren "kılavuz" bulunur, hedefe 200 metre kala torpili atarak kendisi geri dönebilirdi.

Sırf teknik mahiyette olan bu gelişmelerle beraber denizaltı savaşının en çetin şartları altında insanların durumile alakalı bir takım tecrübeler de ilerlemektedir. Bir İngiliz denizaltısı Kuzey Kutup bölgesinde haftalarca su altında kalmak için emir almıştır. Tayfaya bu müddet zarfında tecrübeli bir donanma nezaret edecektir. Halen İngilterede pek kıt bulunan yumurta, yağ, meyva suyu, karaciğer hulâsası ve çikolata gibi maddeler önceleri erata verilecek, fakat tayınlar gittikçe azaltılacaktır. Bununla geleceğin denizaltı savaşlarında doğacak çeşitli zorluklara karşı insanların ne gibi reaksiyonlar göstereceği tecrübe edilecektir. Şüphesiz buna karşı vakit geçirtici hususî tertibat eksik değildir: amatörlik çalışmaları, dar filmler, sayısız gramofon plâğı, hep "konuşan hayvan" ın gelecek harbe ne dereceye kadar dayanabileceğini tesbite yarayan tecrübeler...

YENİ ZENGİN

DOKTOR yeni zenginin kızını muayene ettikten sonra babasına dedi ki:

- Kızınızda kansızlık var; fazlaca demir almasını tavsiye ederim.
- Aman doktor, benim kızıma demir tavsiye edilir mi? Ona altın veya pırlanta tavsiye ediniz.

Bir Kızım Olsaydı

• Reader's Digest'ten •

İMDİ evlenen çiftlerin çoğu kızdan ziyade erkek çocukları olmasını arzu ederler. Doğrusu hayret edilecek bir şey. Erkek

çocuk hangi yaşa kadar anasının ve babasının malı olarak kalır ki?

Beş ve belki 6 yaşına kadar. 10 sene sonra bir yabancı, 5 sene sonra ise zihni inkişafın acılarını içine saklayan toy bir delikanlıdır. Şimdi de kızı ele alalım:

Aradığımız zaman onu ne top oynamakta ne de bir yaramazlıkta bulursunuz. Kız, doğuştan annesinin yardımcısı olur, bu suretle de istikbaldeki vazifelerini birer birer öğrenir.

Evet, bir kızım olsaydı ona neler öğretecektim. Onu çamaşırcı kadına döndürmeden, kendisine medeni bir insanın nazarında en fena şeyin tertipsiz ve pasaklı bir kadın olduğunu öğretecektim.

Shakespeare'in: "Sesi her zaman yavaş ve tatlıydı" sözü, onun prensi olacaktı (Güldüğü zaman müs-

tesna). Çünkü bir kadın, içten bir gülüşle bir kralın bile kalbini fethedebilir. Böylece, hiç bir vakit ihtiyar bir bakire kalarak ölmez.

Tabii ona nasıl yemek pişirileceğini dikisi, nakışı öğretmeye ve göstermeğe mecburdum.

Ancak pratik olduğuna, elinden her türlü iş geldiğine, müzik, sanat ve ilim hakkında tatmin edici bilgiler edindiğine kanaat getirdikten sonradır ki, lisenin üçüncü sınıfında olduğu zaman, bir defaya mahsus olmak üzere dışarıya yalnız çıkmasına müsaade edecek ve kendisini himaye eder görünen genç şeytanın fırsatçı ve bir kurdun dişlerine malik olduğunu söyleyecektim. Onun havva anamız kadar tam ve ideal bir kadın olmasını, can ve gönülden arzu ederdim.

Bundan başka herhangi bir iş "tercihan hususi kâtibelik" yaparak hayatını kazanması ve ona göğüs germesi beni pek memnun ederdi. Diğer hiç bir iş kadın yaratılışındaki bu zerafete, bu derece yaklaşılamaz ve uyamaz.

Hergün içen bir ayyaştan başka canının sevdiği, gönlünün istediği bir kimse ile evlenmesine muvafakat ederdim.

Bununla beraber sevebileceği zengin ve sevimli bir adamla evlenmesi hususunda onu teşvik eder, ona cesaret verirdim.

Öyle ya; siz bile kızınızı yetiştirmek ve büyütmek için çektiğiniz bu hesapsız zahmetlere mukabil ihtiyarlığınızda hiç olmazsa rahat etmeyi garantilemek istemez misiniz?...

Merih'te Hayat Var mı ?

○ Das neue Europa'dan ○

MEŞHUR astronom Schiarapelli seneler önce "Merih" seyyaresinde arz üzerindeki benzemeyen başka çeşitte bir hayatın mevcut olduğunu iddia etmişti. Alim Merih etrafında atmosfer tabakasının bulunduğunu da ileri sürüyordu. Schiarapelli'nin hipotezi, klâsik Astronomi mensubininin şiddetli tenkitlerine uğramış ve iddiasını ispat edecek delilleri kâfi görülme-yerek reddedilmişti. Fakat son zamanlarda Merih hakkındaki kanaatları değiştirmek mecburiyeti hasıl oldu. Schiarapellinin iddialarında mühim bir hakikat hissesi bulunduğu anlaşıldı.

Modern elektrik yardımıyla bir çok karanlık noktalar aydınlandı. Geçen harbin son yıllarında infraruj ve ultraviyole fotoğraf filimlerinde ehemmiyetli terakkiler kaydedilmişti. Sarı tayf filitreleri vasıtasıyla Merih'in etrafındaki atmosfer tabakasına nüfuz etmeye muvaffak olduğu gibi ultraviyole filitreleri Merihin bizzat üst sathını teferrüatıyla filme geçirmek imkânını vermiştir. Amerikada Lick rasathanesi alimlerinden Dr. Wright tarafından tekâmül ettirilen bu fotoğraf cihazları son zamanlarda elektronik esasına dayanan aletlerle en mütেকâmil şeklini bulmuştur.

Bu fotoğraflar Merih'te eskidenberi mevcudiyeti kabul edilen kutup mıntakasını teyit etmekle kalmamış, ayrıca hava tabakası, denizler, büyük dağlar, bir nevi nebatat, hattâ hayvanlar ve insanların bulunduğu nazariyesini kuvvetlendirmiştir. Fakat Merih'te yaşadığı öne sürülen insan ve hayvanların aramızdakilere benzemediği kaydediliyor.

Gecen Şubatın 18 inde Merih dünyaya en yakın mesafesi olan 100 milyon km. kadar yaklaşmıştı. Bunu fırsat bilen bir çok rasathaneler faaliyete geçmişler ve son sistem elektronik fotoğraf makinelerini bu uzak komşu seyyareye tevcih etmişlerdi. 300 milyon km. ye kadar uzaklıkta olan maddelerin spektranalizini yapmaya muktedir bulunan bu aletler Merih'te hayatın mevcudiyetini efektif bir şekilde ispat ettiler. Amerikada Mount Locke (Texas) rasathanesi müdürü Dr. Kaiper bu araştırmaların neticesini açıklamış ve: "Merih'te nebati, hayvanî ve insanî bir hayatın mevcudiyetinden artık şüphe edilemez!" demiştir.

Kaybolan Skolt Kabilesi

• World Digest'ten •

SİMAL kutbu merkezinden takriben 250 mil uzakta, Laponya'nın ıssız toprakları üzerinde, Avrupanın en eski saf ahalisine mensup "Skolt" adı verilen küçük bir kabile yaşamaktadır. Vaktile Tibetten buraya hicret etmiş ve halen de eski Tibet lisanı ile konuşan bu ahali harp esnasında Laponya'dan uzaklaşmağa mecbur kalmış, evlerinden hattâ velinimet saydıkları Ren geyiklerinden bile mahrum edilmişlerdir. Bir çok iptidai kabilelerin aksine, kendilerini bugün içinde yaşadığımız medeniyetin refahına eristirecek bütün imkânları tamamile reddetmişler, hattâ kulübelerine radyo makinesini bile sokmamışlardır. Söylediklerine göre bu kutudan çıkan gürültü, ağaçların hışırtısını ve bitip tükenmiyen bâkir ormanların nağmesini ihlâl etmektedir. Telepati onlar için bir nevi irtibat vasıtasıdır. Birbirlerinden uzak mesafede bulunanlar, âdeta telefon ediyormuş gibi, telepati vasıtasile anlaşarak muayyen bir yerde buluşabilmektedirler.

Aynı zamanda Skolt'lar insan karakterini ve düşüncesini insanın yüzünden okumakta son derece mahirdir. Benimle beraber Skolt halkını ziyarete giden bir İngiliz arkadaşım hiç kimseye bahsetmediği dileklerinin tamamile yerine getirildiğini görünce çok şaşı; bu insanların yüzden karakter ve fikir okuma kabiliyetini öğrendikten sonra her şeyin farkına vardı. Bir Skolt, parlak ve sadık gözleriyle sizi tetkik eder ve icabında sizi daha iyi görebilmesi için burnunu burnunuza yaklaştırır ve böylelikle maskenizin altında saklı olan hakiki çehrenizin ne demek istediğini anlar.

Biz ruhun mevcudiyetinden şüphe edebiliriz, fakat Skolt halkı arasında bu şüphenin hiç yeri yoktur, zira onlar istedikleri zaman o ruhu görebilmektedirler. İnsanın gözlerine baktıkları zaman, orada solgun bir çiçeğin mevcut olduğunu farketmeleri onları çok defalar meys eder. Ölülerle daimî ve sıkı münasebetleri vardır. Ölü bir kimse, maskesini tamamile atmış ve ikinci bir hayat şekline dönmüş sayılır. Ölülerdeki bu ikinci hayat

o kadar tekâmül etmiştir ki, kuvvetleri ve saflıkları sayesinde yaşıyanlara yardım edebilmek, onlara icabında doğru yolu gösterebilmek kudretini haizdir. Skolt halkı ölüleri yardıma çağırmayı, karanlık bir yerde mum yakmağa benzetirler. Kullandıkları şu darbimesel onların bu hislerini aynen ifade etmektedir: "Şimal fecri ışıklarında rakseden ölümler, kutbun uzun gecelerinde geçen hayata neşe verirler!"

Sürdükleri hayat çok pratiktir. İçinde yaşadıkları o ağır ve meşakkatli şartlara rağmen, kapılarının önünde bir Ren geyiğine, bir ormana ve bir akar suya sahip olunca hayatlarını muntazam bir şekle koyarak sağlık ve saadet içinde yaşarlar. Vaktile hristiyanlığı kabul etmiş olan bu halk ef-sanelerini, bilgilerini hristiyanlık akidelerinin ahengine uydurmuşlardır.

Bütün yaşıyan mahlûklara bilhassa Ren geyiğine karşı, çok saygı gösterirler. Hattâ ben bir gün,

ağaçların hisirtisini andıran ve içten gelen tuhaf seslerle Ren geyiklerine bir şey fısıldadıklarını duy-dum. Aynı konuşmayı ben de yaptım ve neticede insanlarla hayvanlara mahsus bu ikinci konuşma dilinin Ren geyiği tarafından anlaşıldığını bizzat müşahade ettim.

Bütün bunlar, beraberimde olan İngiliz arkadaşımın edindiği şu tuhaf intibaa sebep oldu: Hakikî medeniyetin ancak Skolt ahalisinin arasında mevcut olduğunu görmek için Avrupanın bu günkü perişanlığından ve intizamsızlığından bir kere ayrılmak kâfidir. Dünyaya sahip olmak için kaybetmekte olduğumuz daimi çalışma kuvvetini bizim gibi harcamayıp daima muhafaza eden Avrupanın uzak diyarlarında yaşıyan bu insanları yakından tanımamıza lüzum vardır.

Bugün Skolt halkı, Ren geyiği ve evsizlik yüzünden bitkin bir vaziyette bulunmaktadır. Harp onları herşeylerinden mahrum etmiştir.

Halk Bir Kere Sevince

AMERİKANIN zarif nükteleriyle meşhur hiciv muharriri Mark Twain bir gün gideceği yeri kimseye bildirmeden tatile çıkmıştı. Bunu haber alan bir dostu üstadın halk arasında ne dereceye kadar popüler olduğunu anlamak üzere kendisine bir mektup yazıp zarfa da şu adresi koydu: "Mark Twain, yerini Tanrı bilir" Bir kaç gün sonra mektup eline vardı, evine döndüğü zaman mektubu yollayan dostunu bularak bunun için teşekkürle şu sözü ilâve etti: "Hepsi güzel ama doğrusu Tanrıya kızdım, neden böyle her mahrem şeyi açığa vuruyor..."

Musikinin Eşsiz Çocuğu:

MOZART

• Donald C. Peattie – Reader's Digest'ten •

1763 senesinin gündelik Alman gazetelerinin birinde şu satırlar göze çarpıyordu:

“Son konser: 7 yaşında küçük bir çocuk orkestra refakati ile bir kaç piyano ve keman konsertosu çalacak, ayrıca uzaktan kendisine duyurulan küçük bir tem üzerine de istenildiği kadar «variation» lar tertip edecektir.”

Dinleyiciler arasında henüz 14 yaşına yeni basmış ve istikbalde kendisinden çok bahsettirecek olan Goethe, vardı; karşısında ipek elbiseler içinde olan bu minimini çocuğun o andaki piyano çalışını ve kendine verdiği hazı ömrünün sonuna kadar hiç unutmıyacaktı.

Wolfgang Amadeus Mozart tam mânasile ahenkli melodiler ve akıcı nağmelerle dolu bir müzik âlemi içinde dünyaya geldi. Tabiat ona elinden geleni esirgemiyecek, daha 4 yaşında piyano ve keman çalmasını öğretti. Küçük çocuk notaları mektub ve kitaplarından daha çabuk okumağa ve 6 yaşından itibaren eser yazmağa başladı. Bu yazış hayatının sonuna kadar fasilasız devam etti. Meydana getirdiği eserler daha ilk nota-

larında büyük şahsiyetini belirtiyordu; bunlarda canlı, emin, nazik, açık ve cesur bir karakter yattı. Mozart'ın eserleri asırlar boyunca, kendisini emsalsiz bir üslûpla ifade etmesini bilen ve yüksek ruhlu bir insanın eserleri olarak kalacaktır. 10 yaşında, dünyadaki en büyük ve çalınması en güç olan org üzerinde çaldığı besteleri ile herkesin ilgisini çekti. Babası Leopold Mozart küçük Wolfgang'ı kızı ile beraber Avrupanın birçok yerlerine götürdü. Her ikisine de Fransa, İngiltere ve Avusturya hükümdarları karşısında konserler verdirdi. Şehirden şehire giderken arabaların gürültüsü, yolların ve hanların pisliği, bu küçük çocuğun ruhunda dolup taşan neşeyi söküp atamadı. Konser salonlarında dinleyiciler, tatlı nağmelerin güzelliği ve cazibesi karşısında sihirli bir âleme dalar, sonsuz bir zevkle büyülenmiş gibi kendilerinden geçerlerdi. Konser bittiği halde, bir türlü kalkamazlar ve bu küçük dehanın piyanosunu daıma çalmasını isterlerdi. Ruhu müzikle dolup taşan bu çocuk, dinleyicilerinin hatırlarını kıramaz, bi-

tap bir hale gelinceye kadar çalışmakta devam ederdi. Ne yazık ki bu konserlerde Mozart'ın kazandığı para ancak ailesinin seyahat masraflarını karşılamıştır.

Mozart'ın biricik hocası babası idi. Matematikten fevkalâde hoşlanır, kara tahtaları hattâ duvarları bile matematik problemleri ile doldururdu.

Zamanında halk onun eserlerini pek modern ve yeni buldu. Bugün Mozart'ın ilk defa işittiğimiz bir melodisi bize sanki bir çok kelerler işitmiş, sevmiş ve benimsemişiz hissini verir. Büyük dâhî Beethoven ta kalpten gelen sevgi ile devamlı olarak onun eserlerini dinlerdi. Chopin, Mozart'a karşı büyük bir hayranlık besler, onu her vakit taze ve canlı bulurdu. Hattâ ölürken:

— Beni hatırlamak isterseniz Mozart'ı çalın kâfi! demişti. O mağrur Wagner bile Mozart'ı içten gelen bir hürmetle selâmlamıştı. Goham Strauss ve Schubert vals ve şarkılarındaki ruhun temelini Mozart'ın bitip tükenmeyen hazinesinin üstüne kurmuşlardı.

Melodiler bestekârın dimağından sanki çeşmeden akan bir su gibi dökülürdü. 14 yaşında Milano'da ilk operası sahneye konduğu vakit o muazzam orkestrayı bizzat idare etti. 15 yaşında Mozart 14 senfoni ve 6 opera sahibi oldu ve 21 yaşına kadar geçen devre içinde zamanına kadar yaşayan bütün bestekârlardan daha üstün olduğunu ispat etti. Seneler geçiyor, Mozart sanki semalardan ağır

ağır dünyaya doğru yaklaşan ve gittikçe parıldayan bir yıldıza benziyordu.

Avusturya imparatoru 2. Joseph, ona müzik dünyasındaki büyük mevkiini vermesi icab ederken, etrafındakilerin kıskançlıklarına alet oldu; onu ihmal, hattâ tenkid etti. Rakipleri ellerinden geldiği kadar Mozart'ın eserlerinin çalınmasına mâni olmağa çalıştılar. Hattâ daha ileri giderek, bir çok orkestra üyeleri çalarken bile bile falso yapmak cüretini gösterdiler. O vakitler bestekârlar için telif hakkı da yoktu. Bestelenmiş bir eseri herkes istediği gibi çalar, hattâ kendine bile mal ederdi. Ancak bestekâr zengin tabakaya mensup bir kimsenin himayesinde çalışmakla korunabilirdi. Fakat Mozart patronu Slazburg Baş piskoposunun evinde hizmetçilerle beraber yemek yemekten bıkmış, Viyana'ya yerleşmeğe karar vermişti. O sene devrin tanınmış bestekârı Gluck öldü; saraydaki mevkiî Mozart'a verdiler. Mamafih aylığını yarı yarıya indirmekte hiç bir mahzur görmediler. Buna rağmen o gene haline şükretti.

26 yaşında babasının itirazlarına rağmen bestekâr Costanze Weber ile evlendi. "Stanzi" güzel bir sarışın kadın olmakla beraber Mozart'a Viyana ormanlarında tertip edilen gezintilerde arkadaşlık yapmaktan başka bir kudrete sahip değildi. Sıhatsızdı ve bu yüzden dünyaya gelen 7 çocuklarından beşi pek küçükken ölmüşlerdi. Bittabi bu kadar acılarla karşılaşan bir bestekârın hayatında

matem havalarından başka eser besteleyeceği kimsenin aklından geçmez. Lâkin Mozart o ağır, hüznü, hayatın acılarını tasvir eden nağmelerin bir tanesini bile eserlerine sokmadı. Hayat şartları ağırlaştıkça cesaretini tamamen sanatına mal etti ve kederli havalar yaratmaktan ziyade, sen bir kuşun neşeli ötüşlerini terennüm etti.

Kasaba ve bakkala birikmiş borçları ödeyebilmek için bestekâr sık sık konserler tertip eder, ve her defasında yepyeni eserler vücade getirirdi. Evinde yakacak odunu olmadığından karısı ile birlikte soğuk odada ısınmak için nefes nefese dans ettiği günler de olurdu.

Hayatında en fazla sevilip takdir edildiği şehir Prag'dı. Viyanada pek soğuk karşılanan «Figaronun Düğünü» operası bu şehirde ilk çalındığı günden itibaren halkın ağızdan düşmedi ve melodileri her yerde ıslıkla terennüm edildi. Mozart bu güzel şehir için «Prag» senfonisini yazdıktan sonra «Don Juan» operasını bestelemeye koyuldu. Yoruca bir çalışmada neticesinde Mozart operayı bitirdi, lâkin operanın çalışmasının bir gece evveline kadar uvertür hâlâ yazılmamıştı. Bestekâr o gece de uyumadı...

O akşam dinleyiciler opera salonunda bu büyük sanatkârın dehasına bir defa daha şahit oldular. Çalışması 3 saat süren opera, tekrarlarla, alkışlarla tam 6 saat sürdü. Hasılat parasızlıktan kapanmaya yüz tutan tiyatroya epey

kâr temin etti. Fakat Mozart'a düşen pay pek azdı.

Hayat yıldızı yavaş yavaş kararlıklar âlemine doğru kaybolup giderken Mozart içinde yaratma ateşinin tekrar alevlendiğini hissetti, ve göz kamaştırıcı parlak eserler bestelemeye koyuldu. Bu devir içinde yazdığı ve birkaçını dinleyemediği 9 senfonisi Beethoven'in 9 senfonisi ile mukayese edilebilecek mahiyettedir. Çok kereler Mozart'ı ince ve hafif bir üslûpla münâzâ besteleme ve çocuklar için sonatlar yazan bir müzisyen olarak vasıflandırırılar. Bu fikir onun eserlerini dinlerken kıymetinin anlaşılamamasından ileri gelmektedir.

35 yaşında, bestekâr o meşhur «Sihirli Flüt» operasını bitirdiği vakit Viyanada, hasta yatağında yatıyordu. Operanın çalışacağını duyan halk daha ilk geceden itibaren tiyatro binasını doldurmuştu. Tiyatro müdürü bu operanın hasılatından o kadar çok kazandı ki, başka bir opera binası inşa ettirmeye karar verdi. Operanın çalıştığı ilk gece Mozart odasında gözlerini bir noktaya dikmiş, bu dev eserini sahnede olduğu gibi muhayyilesinde canlandırmaya çalışıyordu:

— İşte şimdi perde açıldı... işte şimdi Sihirli Flütün sesine erebilmek için hepsi birden alevlerin arasında kayboldular...

Bir kaç ay evvel siyahlar içinde bir zat kendisini ziyaret etmiş ve bestekârdan kendi patronunun ölen karısının ruhuna bir mersiye (Requiem) yazması için ricada

bulunmuştu. Bu zat ismini tamamen meçhul bırakmıştı. Bugün musiki tarihi ile uğraşanların elde ettikleri neticelere göre bu adam, gizlice onun bunun eserlerini şuradan buradan toplıyan ve bir müddet sonra kendi imzası altında çaldıran Count Walsegg'den başkası değildi. Mozart sanki bir hayal âlemine dalarak bu zatın öbür dünyadan geldiğine ve mer-siyeyi kendi cenazesi için bestele-diğine hükmetti. Sanatkârın alel-acele bitirdiği bu eser korkunç bir hava ile insan oğlunun keder ve pişmanlığını terennüm eder. "Re-quiem" de bundan başka gene in-san oğlunun ebediyete erebilmesi için ufukları bile fethedecek ka-dar geniş ve ateşli arzuları tasvir eden bir hava vardır.

Büyük dahi ölürken "Requiem"

deki kıyamet gününü tasvir eden trampetlerin notalarını mırıldana mırıldana gözlerini kapadı. Cenza-zesini takip eden bir kaç arkadaşı âni çıkan fırtına yüzünden Mo-zart'ı mezara kadar götüremediler. Cenaze yalnız başına yoluna de-vam etti ve tabut, içinde başka cesetlerin de bulunduğu büyük bir çukura gömüldü. Bugün bizce ta-mamen meçhul kalmış olan bu çu-kur yeryüzünde şimdiye kadar vücade getirilen en ahenkli nağ-meleri ve en akıcı temleri yaratan ateşli ve canlı bir ruhun geride bı-raktığı kemikleri saklamaktadır.

Mozart hayatında haksızlık, has-talık, borç ve ölümle mücadele et-ti. Fakat sonunda hayatın bütün neşesini, bütün zevklerini tadan ve yalnız bunları terennüm eden bir insan olarak ebediyete kavuştu.

SANAT HAKKINDA

SANAT, sanat içindir.

Sanat bir nevi hastalıktır.

Cousin

Sanat hakikatte hayatın ekmeği değil şarabıdır.

Puccini

Sanatkâr muhiti olduğu gibi değil, gördüğü gibi çizer.

Richter

Sanat ruhun zaferidir.

Tonelle

Sanat, hayatın aynasıdır.

Chaming

Sanat milletlerden çok yüksek, asırlardan daha eskidir.

Heine

Sanat tabiatın sağ koludur. Bizi yaratan tabiat, insan eden de sanattır.

Higginson

Schiller

SAĞIR
DİLSİZ

ve
KÖR

HARİKA BİR KIZ

BİR zamanlar Mark Twain 19. asırda en çok alâka uyandıran iki kişinin Napolyon ve Helen Keller olduğunu söylemişti. O

vakitler henüz on beş yaşında bulunan Helen Keller 19. asırda olduğu gibi 20. asırda da aynı derecede büyük alâka uyandırmaktadır.

Helen Keller tamamen kör olmakla beraber bir insanın normal olarak okuyabileceği bütün kitapların hemen hemen yüz mislini okumuştur. Hayatı filme çekilmiş ve filmde de kendisi bizzat rol almıştır. Helen sağır olmasına rağmen müzik dinlerken pek çok insanlardan daha fazla zevk duymaktadır.

Hayatında 9 sene konuşma kudretinden mahrum kaldığı halde birçok yerlerde konferanslar vermiştir. Dört sene vodvillerde baş

rolü almış ve birçok defalar Avrupa seyahatlerine çıkmıştır.

Helen Keller doğduğu vakit gayet normaldi. Bir buçuk yaşına kadar akranları gibi görüyor, işitiyor ve hattâ konuşmağa bile başlıyordu. 19 aylıkken birdenbire başına bir felâket geldi. Yakalandığı hastalık neticesinde sağır, dilsiz ve kör oldu. Helen, varlığının gürümeğe ve mahvolmağa yüz tuttuğu bu devirde sanki balta girmemiş ormanlarda yaşıyormuş gibi büyümeğe başlamıştı. Sevemediği her şeyi kırıp döküyor, yemeğini tabaktan iki elile ağzına götürerek yiyordu. Onun bu hallerini düzeltmeğe çalışanlardan Helen kaçıyor, kendini yerlere atıyor ve

icabında hepsini tekme ve yumrukluyordu.

Ebeveyni büyük bir ümitsizlik içinde onu Bostondaki Perkins körler mektebine gönderdi. Helen orada Anne Mansfield Sullivan adında 20 yaşında, bu mektebi yeni terketmiş aynı zamanda kendisini sağır, dilsiz ve körlerin terbiyesine hasretmiş olan bir kızla karşılaştı. Anne Sullivan'ın da hayatı ümitsizlik ve sefalet acıları ile dolu idi. 10 yaşında küçük erkek kardeşi ile beraber çalışmak için Massachusetts'de bir atelyeye gönderilmiş, orada çektikleri bin türlü sıkıntı ve mahrumiyetlerden sonra erkek kardeşi ölmüş ve Anne 14 yaşında tamamen denecek şekilde kör olmuştu. Anne, Perkins mektebinde parmakları vasıtasile okumağı öğrendikten sonra gözleri yavaş yavaş iyileşmiş, fakat 50 sene sonra gene karanlık dünyalara dalmıştı. Sullivan bir ay içinde, derin bir karanlık ve sessizliğe gömülen Helen Keller'le konuşmağı muvaffak oldu. Onun harika denebilecek bu muvaffakiyetini bir kaç cümle ile anlatmak mümkün değildir. Helen'nin "Hayatım" adlı kitabı bu gibi unutulmaz acı hatıralarla doludur. Kitabı okuyan herhangi bir kimse, küçüklüğünden beri insan sesinin ne olduğunu bilmeyip sonradan böyle bir şeyden haberdar olan bir genç için saadetin ne kadar uçsuz bucaksız olduğuna hükmeder. Helen kitabında, "O an benim gibi hiçbir çocuk bu şekilde sevinmemiştir... Ben o vakit ilk olarak yeni bir günün gelmesini bekle-

dim, zira yaşamağı arzu ediyordum" der. Helen Keller 20 yaşında hocası Anne ile beraber Radcliffe kolejine girdiği vakit herkes gibi okumasını ve yazı yazmasını biliyordu. Tahsili epey ilerlemiş hattâ bu arada konuşma kudretini bile kazanmıştı. Helen'in her dakika aklında tuttuğu ve sık sık tekrar ettiği cümle, "Ben artık dilsiz değilim" idi.

Bugün Helen biraz yabancı bir şive ile konuşmakta, kitaplara ve gazetelere yazılar yazmaktadır.

New York şehrinin "Forest Hills" mıntakasinda evimin bir kaç sokak ilerisinde ikamet etmektedir. Bazı vakitler Helen'i bahçesinde ağır ağır çoban köpeğıle beraber dolaşırken görürüm. Yürürken kendi kendine bir şeyler söyler. Fakat bunu yaparken sizin ve benim gibi hiç bir vakit dudaklarını oynatmaz, sadece parmaklarını hareket ettirir. Kâtibesi bir gün bana, Helen'in bazı günler evin içinde yolunu kaybettiğini, hele oda takımlarının yerlerinin değiştiğini hissettiği vakit çılgına döndüğünü söyledi. Bazı kimseler onun esrarengiz mahiyette altıncı bir hisse sahip olduğunu söylerler. Doktorlar onun, dokunma, tatma ve koklama organlarının gayet normal olduğu kanaatinde idirler. Helen'in dokunma duygusu o kadar kuvvetlidir ki, elini arkadaşının dudaklarına hafifçe temas ettirmekle onların ne söylediklerini, işitmediği halde anlar. Ellerini piyano tuşları veya keman telleri üzerinde gezdirmekle, âdeta o anda çalınan güzel bir eseri dinli-

yor gibi olur. Hattâ odadaki radyo dalgalarının ihtizazlarını hissetmesi sayesinde bizim gibi radyo dinler. Başka biri şarkı söylerken parmaklarını hafifçe o kimsenin boğazına temas ettirir, ve şarkıdan zevk alır, fakat kendisi ne şarkı söyleyebilir ne de bir melodiyi terennüm eder. Eğer Helen bugün sizin elinizi sıkarsa, beş sene sonra sizi gene el sıkışmanızdan tanır. El sıkarken karşısındakinin mesut, meys, ümitsiz veya hiddetli olup olmadığını derhal farkederek.

çekmekten, yüzmekten ve ormanda ata binmekten son derece zevk alır. Mükemmel satranç oynar. Yağmurlu günlerde örgü örmekle vaktini geçirir.

Çoğumuz insan için kör olmanın en büyük felâket olduğuna inanırız. Helen Keller kör olmağı, sağırlı olmaktan daha korkunç addetmemektedir. Onun en fazla üzüldüğü taraf bu ebedî karanlık ve sessizlik havası içinde şimdiye kadar, arkadaş muhabbetiyle dolu olan insan sesini işitmemesidir.

GOETHE DİYOR Kİ...

TALİHİMİZİN hafif arabasının güneşten atları görünmez ruhlar tarafından kamçılanmış gibi gidiyor; bize cesaretle dizginleri sıkı tutmaktan ve bir taştan veya bir uçurumdan korunmak için tekerlekleri bazan sağa bazan sola çevirmekten başka yapacak bir iş kalmıyor. Araba nereye gidiyor, bunu kimse bilmiyor.

Öyle sanıyorum ki herkes kendisinden başlamalı ve ilkin kendi saadetini temin etmelidir; böylece sonunda bütünün saadeti temin edilmiş olacaktır. Eğer herkes birer ferd olarak kendi vazifesini başarır ve kendi mesleğinde gayret ederse o zaman bütünün refahı temin edilmiş olacaktır.

Nankörlük zayıf insanların işidir; kudretli insanların içinde nankör olana asla rastlamadım.

İnsan vasıtaları, gaye olarak telâkki ettiği için aldanır.

Bir şey hakkında bilgi sahibi olmanın daima faydasını gördüm.

Şuna kanım ki bir ihtilâl hiç bir zaman halkın değil, hükûmetin kabahatidir. Hükûmet âdil ve uyanık oldukça, zamana uygun olarak ıslahat yaptıkça ve lüzumlu olan şeyin zorlanmasına vakit bırakmadıkça ihtilâl imkânsızdır.

Âşıkların Felsefesi

• P. B. Shelly'den •

ağlayanlar nehirlerle kaynaşır,
Nehirler denizlerle...
Rüzgârlar bulutlarla oynasır
Bilirsin,
Sevimli hareketlerle...
Hiç bir şey değildir tek dünyada...
Her şey

İlâhî bir kanunla birleşirken,
Neden ayrı olalım seninle ben!

Yüksek tepelerin gökleri öpüşünü seyret,
Ve dalgaların birbirine sarılışlarını.
Sonra hatırla çiçeklerin gururlanışlarını
Güzelliklerinden...

Güneş dünyayı sarar,
Mehtap suları öper,
Ama bütün bu buseler neye yarar,
Sen öpmezsen beni eğer?

İşte Biz Böyleyiz

İSTİKLÂL Harbinden sonra bir gün Adana'ya Gazi Mustafa Kemal'in geleceği haberi yayıldı. Hazırlıklar yapıldı, nihayet Mustafa Kemal geldi. O gece Orduevi yapılan yerde yemek yedikten sonra bir zabıt kendisine şu suali sordu:

— Siz yaptığınız işlerle insanlığa örnek oldunuz. Acaba size kim örnek oldu?

O gülerek cevap verdi:

— İnsanlık.

Kadıköy - Gündüz Şenay

ÜSTEĞMENLİĞİM sıralarımda idi; bir gün tramvaya binmiştim. Durak yerinde yaşlıca bir kadıncağız tramvaya bindi. Derhal kalkarak ihtiyara yerimi vermek istedim. Kadıncağız oturmaktan imtina ederek:

— Hayır oğlum sen otur. Bir gün gelecek memleketimizi müdafaa ederken çok yorulacaksın, onun için şimdi istirahat et" dedi.

Osmanbey: Ş. Anadol

HUDUT boyunca Türk ve Bulgar subayları oturmuş sohbet ediyorlardı. Ben de aralarında bulunuyordum. Bir aralık Bulgar subaylarından biri nişancılığını methetmeğe bağladı ve ispat etmek için de yüz metre kadar ötede yumurta büyüklüğünde bir taş göstererek tabancasını çıkardı, nişan alarak ateş etti. Hakikaten taş parça parça olmuştu. Yaptığı muvaffakiyetli atışla mağrur bizzimkilere bakarken Türk teğmeni Ödemişli M. K. tabancasını çıkardı ve "atış öyle yapılmaz!.. Böyle yapı-

lır der gibi":

— Bizde böyle nişan alınır, dedi ve cebinden o zaman mevcut olan eski yirmi paralıklardan birisini havaya fırlattı. Tabancasını da anide kaldırarak atış yaptı. Yirmi paralık boşlukların içinde kayboldu ve ortaya derin bir sessizlik çöktü.

İzmir: Hasan Elgin

MUSTAFA Kemal 27 Aralık 1919'da Heyeti Temsiliye Reisi sıfatıyla Ankara'ya gelmişti. Otomobili Dikmen sirtlarında görününce milli elbiseler giymiş olan Ankaralılar davullar zurnalarla karşı çıktılar. Binlerce kişi sevinçten milli oyunlar oynuyor ve mütemadiyen alkışlıyordu. Mustafa Kemal otomobilinden inerek kalabalığa daldı. İşte bu sırada kurtarıcı ile millet arasında şu heyecanlı muhavere cereyan etti:

— Merhaba arkadaşlar...

— Merhaba Paşam.

— Neye zahmet edip te buraya kadar geldiniz?

Binlerce ağızdan hep beraber çıkan söz şu oldu:

— Seni görmeğe geldik paşam, vatan uğrunda ölmeye geldik.

Mustafa Kemal'in gözleri nemlendi. Yüzündeki sert hatlar bir an için yumuşadı, dökunsalar ağlıyacaktı. Vali vekiline döndü:

— Bu asil milleti mi esir etmek istiyorlar?

Dedi ve sonra halka hitabetti:

-- Biz ölebiliriz arkadaşlar fakat büyük Türk Milleti şerefle yaşayacaktır.

İzmir: Ragıp Şengör

İSTİNYE Dok fabrikasından
..... anlattı:

«Bir gün bir bostanda, bahçivanla beraber bostan kuyusunu ve kuyunun etrafında gözleri bağlı dönen eşeği seyrediyordum. Bahçivana sordum:

— Hayvanın gözünü neden bağlar-sınız?

— Hep aynı yerde olduğunu anla-masın ve yürüsün diye!

— Peki, ya boynundaki çingirak ne işe yarar?

— O mu? Sallandıkça ses çıkarır. Şayet ben bahçenin bir köşesindeyken ses kesilirse hayvanın durduğunu an-larım. “Deh” diye bağırırım, dönme-ğe devam eder.

— Peki, dedim. Ya hayvan durdu-ğu yerde başını sallayıp ses çıkartır, sen de görmediğin için durduğunu anla-mazsan... Olmaz şey mi?

Bahçivan bön, bön yüzüme baktı:

— Olmasına olur ama dedi, her eşk senin kadar akıllı olmaz ki!

Yeniköy: İlhami Aytaç

ZMİRDE İnciraltında bir arka-daşımın bahçesine gitmiştik. Te-rimi silmiş çardağın altına oturmuş, meyvalardan kınılan ağaçları seyre-diyordum. Bahçivanın on yaşlarındaki oğlu bir yorgunluk kahvesi getir-di. Keyif tamam olsun diye arkada-sım bir sigara uzattı. Cebimden kib-riti çıkararak sigarayı yakmak iste-dim. Birinci kibritin yanmasile sön-mesi bir oldu; ikinci kibritin başı koptu; üçüncü kibrit yandı, fakat şiddetli bir kıvılcım halinde sızdırdı.

Bu sahifeye konacak yazılar hakkında tafsîlât 214 üncü sahifededir.

gitti. Bu halimi seyreden bahçivanın oğlu:

— Sigara öyle yakılmaz!.. diye işe müdahale etti.

— Ben şaşırmış ona bakıyordum. Elinden kutuyu aldı ve dört kibrit birden çıkararak kutuya sürüttü ve sigaramı yaktıktan sonra dedi ki:

— Dört kibritle bir ateş yakılacağı kutunun üstündeki resimde bile gös-teriliyor!.

İzmir: Cevdet Perker

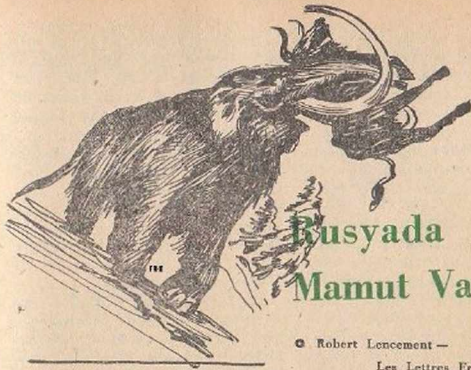
ANKARA'DAN Eskişehir'e tren ile gidiyordum. Sarıköy istasyo-nundan henüz ayrılmıştık ki, pence-reden sarkan bir er para cüzdanından 150 lira kadar bir parayı düşürdü. İlk şaşkınlık devresi geçtikten sonra “İmdat işareti” ni çekmek aklımıza geldi. Tren durdu. Fakat epey hızlanmış bulunduğundan paranın epey uzağında durduk ve bulamadan kalk-tık.

İzinden dönüp kütüphanesine giden Ere bu kayıp ağır gelmişti. Onu teselli etmeğe çalışırken “Alpiköy” istasyo-nuna kadar geldik. Trenimiz bu yer-den kalkarken kondöktör gelerek bize paranın bulunmuş olduğunu ve sahi-binin Haydarpaşa istasyonundan a-labileceğini bildirdi. Meseleyi sorunca şöyle cereyan etmiş olduğunu anladık.

Düşürülen parayı bir köylü kıza bulmuş. Bunun tren yolcuları ile bir alâkası olduğunu düşünmüş olacak ki, doğrudan istasyona götürmüştü. O sırada ilk vardığımız istasyondan “Sarıköy” istasyonuna vaziyet telgrafla bildiril-miş olduğundan mesele kendiliğinden hallolmuş.

Bütün yolcular, bizce meçhul köylü kıza ve dürüst D. Demiryolları idare-sini takdir ettik.

Ankara, Hakkı Bilgehan

Bu yada Hâlâ Mamut Var mı?

© Robert Lencement —

Les Lettres Françaises'den ©

ONSEKİZİNCİ asrın başlarında, uzun tüylü muazzam bir fil, Sibirya buzları arasında sıkışmış ve donmuş bir halde bulunmuştu. O zamana kadar fil einsi yalnız Afrika ve Hindistanda görüldüğünden, büyük bir hayret uyardı. Hayvanın vaziyetinden bir müddet evvel öldüğü anlaşılmıştı. O sıralarda Sibirya halkı bu esrarlı hayvan hakkında efsanevi hikâyeler anlatıyordu. 18. ve 19. asırlarda Sibiryanın kuzeyinde donmuş olarak yirmi kadar «Mamut», bulunmuştu. Bunlardan bazıları, köpekler ve kurtlar tarafından parçalanmış, bazıları ise Moskovaya getirilmişti. Hattâ geçen asrın sonlarına doğru, antropolojiciler tarafından verilen resmî bir ziyafette «Mamut» kırtması ikram edilmmişti. Buzlar arasında bulunan «Mamut» lar-

dan biri Leningrad müzesinde mumyalanarak muhafaza edilmektedir.

«Mamut» lar umumiyetle 4 - 5 metre yüksekliğinde, muazzam hayvanlardır. Vücutları 10 santim kalınlığında bir yağ ve 2 santim kalınlığında bir deri ile örtülüdür. Bu sayede en şiddetli soğuklara bile dayanırlar. Tüyleri 40 - 50 santim uzunluğunda ve koyu kahve rengidir. Fillerden farklı olarak, hortumları da tüyle kaplıdır. Dişleri fevkalâde kıvrık olup, 6 - 7 metre uzunluğundadır. 200 kilo ağırlığındaki bir yükü, kolaylıkla kaldırabilecek bir mukavemetleri vardır. Sibirya'da «Mamut» fosillerinin dişleri, işlenerek kullanılmıştı. Tahmin edildiğine göre, onsekizinci asrın ortalarından beri 12,000 ton Mamut dişi işlenmiştir. Zamanımızda Mamut'ların anotomik bünyeleri tetkik e-

dilebilmektedir. Araştırmalara göre, Sibirya Mamutları ile Hindistan filleri arasında akrabalık bulunmaktadır. Avrupada orta çağdan beri, zaman zaman muazzam hayvan kemikleri çıkarılmıştır. Böylece bir takım hayali hayvanlar ve efsanevi devler düşünülürmekte ve masallar anlatılmaktadır.

1946 da «Le Saint . Hubert» mecmuası, Vladivostock Fransız Konsoloshuğunda bulunmuş olan M. Gallon'un şayana dikkat bir makalesini neşretti. Muharrir Rusya'da bulunduğu zamanlar, bir avcının anlattıklarını hikâye ediyordu. Dört senesini fasilasız olarak avlanmak için Sibirya ormanlarında geçiren avcı, ikinci senenin sonbaharında, bir gün ormanda av ararken, çamurlar içinde 70 santim uzunluğunda ve 50 santim genişliğinde muazzam ayak izleri görmüş. Ön ve arka ayak arasındaki mesafe 4 metre imiş. İzleri takip ederek, ormanın içinde yürümeye başlamış. Etraftaki ağaçlar 4-5 metre boyunca kırılmış, üç gün yürüdükten sonra bir meydana ulaşmış. Orada bir kaç gün pusuda kalarak hayvanları

beklemiş. Nihayet 300 metre kadar uzaktan belirmişler. Avcı bu hayvanları şöyle tarif ediyor: «Dişleri pek uzun ve kıvrık muazzam bir fil. Rengi açık kahve, tüyleri çok uzun, yürüyüşü pek ağır. Resim üzerinde gördüğüm filler onun yanında küçük kalır.» Avcı cahil bir insan olduğu için «Mamut» un tarifini yaptığının farkında değildi. Belki de hayatında Mamut ismini bile duymamıştı. Bu muazzam hayvana hücum etmeye cesaret edememiş.

Rusyadaki siyasi hâdiseler muharririn bir tegebbüs yapabilmesine mâni olmuş ve M. Gallon bir tetkik yapmadan Fransa'ya dönmüş.

Sibirya'nın kuzeyinde bulunan bu ormanlarda ne köy ne de şehir vardır. Tamamen meşhul olan bu saha, hemen hemen Avrupa'nın iki misli büyüklüğündedir. Bu vahşi ve iri hayvanların belki de son sığınağı Sibirya olmuştur. M. Gallon, ilmi bir sefer heyetinin bu muammayı aydınlatmasını temenni etmektedir. Böyle bir tegebbüs dünyada üzerinde hâlâ «Mamut» cinsinin yaşıyıp yaşamadığına kat'î bir şekilde belirtecektir.

Molotof Hatır Soruyor

DİŞ Bakanlarının Moskova konferansından sonra geçen sene şu fıkrayı anlatıyorlardı: Molotof misafirler şerefine bir kabul resmi tertip etmişti. General Marshall salona girince Molotof'a doğru yürüdü, elini uzatıp selâmlıyarak «nasılsınız?» diye sordu.

Molotof'un çehresinde şaşkınlık çizgileri belirdi, cevap veremeden müsaade isteyerek ortadan kayboldu. Gizli bir yerden Stalin'e telefon edip on dakika kadar konuştuktan sonra tekrar salona dönerek Amerikan Dış Bakanını buldu: «Teşekkür ederim, siz nasılsınız?»

Adaletin iccclisi uğrunda bir savcı ne kadar tırız olsa yine de azdır. Hayattan alınmış hakiki bir vakayı anlatan aşağıdaki satırlar ibrenle okumanızı tavsiye ederiz.

MASUM KAATİL

• Reader's Digest'ten •

HUBERT Dahme bir çeyrek asırdan beri, yaz kış, akşam yemeklerinden sonra her gece yürüyüşe çıkardı. O gece de, keskin Şubat rüzgâriyle savrulan karlardan kendini korumak için paltosunun yakasını kaldırıp şapkasını iyice gözlerinin üzerine indirerek, bermutat, yola çıkmıştı. Ana caddeden karanlık yola sapar sapmaz arkasında ânide beliriveren bir gölge sür'atle Hubert Dahme'ye yaklaştı ve elinde tuttuğu tabancayı kaldırarak nişan aldı... Etraftan silâh sesine koşanlar, karlar içine yığılmış bir cesetle karşılaştılar.

Rü'yet şahitleri kaatili «orta boylu gençten bir adam» diye tarif ediyorlardı. Yine aynı kimse-lerin ifadesine göre kaatilin «başında kasket ve üzerinde kadife yakalıklı trua-kar bir palto vardı; hattâ kaçarken elinde tuttuğu tabancanın pırlıdadığı bile görülmüyordu.» Fakat bütün gayretlere rağmen kaatil bir türlü yakalanamıyor, üstelik, cinayeti izah

edecek bir delil de bulunamıyordu. Hubert Dahme muhiti- nin hürmet ve sevgisini kazanmış hayırperver bir insandı. Hattâ, dostları ve tanıdıkları bu cinayete o kadar müteessir olmuşlardı ki, müteveffaya, son bir cemile olmak üzere, muhteşem bir cenaze alayı tertip etmişlerdi.

Hâdiseyi saran esrar perdesi etrafında gazeteler olur olmaz neşriyatta bulunuyorlar ve ilgili makamları büsbütün müskül duruma sokuyorlardı. Kaatili bulana binlerce dolar mükâfat vaadediliyordu. Nihayet, günlerden bir gün, taharri memurları, Norwalk yakınlarında Harold Israel isminde birini yakaladılar. Harold Israel, orta boylu gençten bir adamdı; başında bir kasket ve üzerinde de kadife yakalıklı trua-kar bir palto vardı. İşin daha kötüsü, Harold Israel'in cebinde bir de tabanca vardı ki Hubert Dahme'nin kafasından çıkarılan kurşun bu tabancanınkilere tıpa tıpa uyuyordu. Harold Israel derhal tevkif edilerek rü'yet şahitleriyle yüzleş-

tirildi, şahitlerin hepsi kaatilin Harold Israel olduğunu söylediler. Derken ortaya mevkufu iyi tanıyan ve cinayetin vuku bulduğu yere çok yakın bir lokantada garsonluk eden bir kadın şahit daha çıktı. Bu kadın cinayetten hemen evvel Harold Israel'i lokantanın önünden geçerken gördüğünü ve lokantanın camekânından maznuna el salladığını söylüyordu.

Aleyhindeki bütün bu delillere rağmen Harold Israel masum olduğu hususunda ısrar ediyor fakat tatminkâr bir ifade de veremiyordu. Gazeteler hâdiseyi o kadar şirmişlerdi ki, efkârı umumiye maznunun derhal idamını istiyordu. İşte tam bu sırada Harold Israel ilk ifadesinden dönerek cinayeti işlediğini itiraf etti. Harold Israel için artık hiç bir ümit kalmıyordu.

Mahkeme günü, maznun tevkifhaneden mahkemeye getirilirken halkın hücumuna uğrayıp linç edilmesin diye emniyet makamları çok sıkı tertibat almışlardı. Salon hıncahınç doluydu. Mutat merasimi müteakip celse açıldı. Savcı gayet soğuk kanlılıkla maznun aleyhindeki tezini delilleri teker teker saydı:

1 — Maznun cinayeti işlediğini yazılı ve imzalı itirafnamesiyle ıkrar etmişti.

2 — Harold Israel yakalandığı zaman başında kasket ve üzerinde de kadife yakalıklı bir palto vardı ki dört rüyet şahidi bu şekilde giyinmiş bir adamın bilfiil ateş ettiğini ve kaçtığını görmüşlerdi.

3 — Aynı şahitlerin hepsi, kaatille Harold Israel'in aynı şahıs olduğunu söylemişlerdi.

4 — Maznunu tanıyan ve cinayet mahalline yakın bir lokantada garsonluk eden bir kadın, cinayetten hemen evvel Harold Israel'i lokantanın önünden geçerken görmüş ve lokantanın camekânından maznuna el sallamıştı. Böylelikle Harold Israel'in, cinayet esnasında bir sinemada olduğu şeklindeki ifadesi de sukut etmektedir.

5 — Maznunun tabancası bir mütehasşıs tarafından tetkik edilmiş ve cinayete sebep olan kurşunun bu tabancadan çıktığı sabit görülmüştür.

Savcı delilleri bu şekilde sıraladıktan sonra dedi ki: «Bu kadar kat'i deliller karşısında Harold Israel'in kaatil olduğuna şüphe etmemek lâzım gelirdi. Fakat savcı, sadece mücrimi cezalandırmakla değil aynı zamanda masumu da korumakla mükellef bir insandır. Yukarıda arzettiğim delilleri bu zaviyeden de tetkik edecek olursak vaziyetin tamamıyla değiştiğini görürüz.»

Ümitsiz ve mütevekkil bir halde maznun sandalyasında oturmakta olan, Harold Israel savcının bu sözleri üzerine hayretle irkil-di, âdeta kulaklarına inanamıyordu! Hiç beklenmedik bu lâflar dinleyiciler arasında da sessiz bir kıpırdaşma, bir kaynaşma yaratmıştı. Fakat savcı aynı tok ve soğukkanlı ifadesiyle sözlerine devam etti: «Evvelâ, maznunun im-

zalı itirafnamesini ele alalım: Harold Israel'in yazılı itirafnamesi hazırlanırken ben de orada idim, hem de yanımda üç müte-hassıs doktorla beraber. O aralık maznunun bedeni ve ruhi bitkinliğini görseydiniz siz de benim gibi bu itirafnamenin sıhhatinden şüphe ederdiniz. Harold Israel o vesikayı imzalamadan evvel, daimi bir tazyik altında, üç gün üç gece uyumamıştı. Bu vaziyete daha fazla dayanamadı ve yapılan tazyiklere çarınca boyun eğerek bildiğiniz itirafnameyi imzaladı, daha doğrusu o vesika maznuna dikte ettirildi. Harold Israel'in mahut itirafnameyi imzaladıktan sonra derhal derin bir uykuya dalması ve yirmidört saat hiç gözlerini açmadan uyuması ve uyanır uyanmaz da «Ben masumum!» diye bağırmağa başlaması da iddialarımda ne kadar haklı olduğumu gösterir. Memleketimizin en tanınmış üç doktoru tarafından verilen rapor da yukarıdaki iddialarımı desteklemektedir. O raporu âdil heyetinize takdim ediyorum. Sözü geçen müte-hassıslar hâdise sırasında benimle beraber olduğunu söylediğim doktorlardır.

«Kasketle palto meselesine gelince: şahitlerin ilk ifadelerine dikkat edersek bu ifadelerin birbirini tutmadığını görürüz. Bir kısım şahitler kaatilin kasketli, bir kısmı ise şapkalı, bazıları paltolu, bazıları da sadece ceketli bir adam olduğunu söylemişlerdir. İlk ifadeler arasındaki mübayanetler, ancak hâdise gazetelere aksedip me-

sele dallanıp budaklandıktan sonradır ki ortadan kalkmış ve şahitler kaatilin kasket ve kadife yakalı palto giydiği hususunda birleşmişlerdir. Bu nevi paltoların çok moda olduğu şu sıralarda maznunun da aynı şekilde giyinmiş olması hiç bir şey ifade etmez. Kaldı ki, cinayet işlendiği gün maznunun üzerinde kadife yakalı palto olmayıp üniformaya benzeyen bir ceket vardı. Harold Israel bu ceketi, tevkif edilmesinden bir kaç gün evvel bir eskiciye satmış ve üzerine bir miktara para da koyarak şimdi üzerinde gördüğünüz paltoyu almıştı. Fakat bir hırsız çetesine yataklık eden eskici, korkusundan bu alış verişini inkâr etmiştir. Arzu ettiğiniz takdirde bu hakikati eskiciden de öğrenebilirsiniz...»

Mahkeme salonundaki sessiz kıpırdaşma ve kaynaşma artık selenmeye başlamıştı. Harold Israel'in idamını iştirmek üzere sabırsızlanan dinleyiciler, savcının ortaya attığı kuvvetli deliller karşısında âdeta isyan etmişler ve birbirleriyle fısıldaşmaya, mırıldaşmaya başlamışlardı. Koca salon bir arı kovani gibi vınlıyordu. Yargıç elindeki tokmağı şiddetle gonga vurdu. Savcı, kendinden emin yine söze başladı: «Şimdi, müsaadenizle, dikkatinizi maznunla kaatilin aynı şahıs olduğunu söyleyen şahitlerin ifadesi üzerine çekmek istiyorum. Sözü geçen şahitlerle, cinayet mahallinde müteaddit temsili keşifler yapıldı. Bu keşiflerde, kimseye haber verilmeyen, kaatil rolünde bazan

kasden şahitlerin tanıdığı bazan da hiç tanımadığı kimseler kullanıldı. Fakat şahitler, bu temsili keşiflerde, kaatil rolünü yapan tanıdıkları şahısları bile teşhisten âciz kalmışlardır. Cinayetin işlendiği gece, havanın karlı ve fırtınalı, üstelik hâdise yerine en yakın sokak lâmbasının da yirmi metre ileride olduğu nazarı itibara alınırsa dört rüyet şahidinin ifadesindeki hakikat payı daha vazih şekilde meydana çıkar... Garsonluk eden kadının şehadeti ise tamamiyle muhayyele mahsulüdür. Çünkü, bu kadının çalıştığı lokantanın camları buzlu olup ne içeriden sokaktakileri ne de dışarıdan içeridekileri teşhis etmek imkânsızdır. Mevzu bahis kadın, kaatil için vadedilen mükâfatlara tamaen ve madrabaz bir avukatın teşvikiyle yalan yere şahadet ettiği ikrar zorunda kalmıştır. İşte, size bu betbahtın yazılı ve imzalı itirafnamesi...»

Dinleyiciler artık heyecanlarına hâkim olamıyorlardı. Maznun müdafaasını evvelâ iyi karşılamamışlar, hattâ içlerinde şiddetli bir de isyan uyanmıştı amma savcının sıraladığı şüphe götürmez delillerin tesiriyle yavaş yavaş yumuşamışlar ve içlerindeki isyan hissi evvelâ tereddüte sonra da bir nevi nedamete inkılâp etmişti. Maznunu, haksız yere, linç edecek kadar ileri gittiklerine utanıyorlardı. Harold Israel'e karşı besledikleri hıncıtan eser kalmamış, bilâkis, zavalıya acımaya ve savcıcıyı teşci etmeye başlamışlardı. Yargıç, sık sık gonga vurarak din-

leyicileri susturmak mecburiyetinde kalıyor savcı ise, zaferden emin, maznun aleyhindeki son delili de sürütüyordu:

«Şimdi tabanca meselesini ele alalım: Harold Israel'in üzerinde tabanca taşınması hiç de şaşılabilecek bir şey değildir. Çünkü maznun yakın zamanlara kadar askerdi ve ordu'dan daha yeni terhis olmuştu. Harold Israel'in tabancasıyla cinayete sebep olan kurşunu tatkik eden mütehassısın raporu ise ehemmiyetle üzerinde durulmaya değer bir meseledir. Çünkü, sadece bu rapor masum bir vatandaşın idam sehvasına götürmeye yetiştirdi. Çok şükür ki savcılık makamı yalnız bu raporla tatmin olmayarak memleketimizin meşhur silâh fabrikalarının balistik mütehassıslarına da müracaat etmiştir. Neticede, sözü geçen ilk mütehassıs raporunun tamamiyle hatalı olduğu meydana çıkmıştır. Adaletin tecellisi nâmina bütün bu delilleri vesikalariyle birlikte ödil viedanınıza sunarken, karşınızda maznun mevkiinde duran masum vatandaş bir an evvel hakkı olan hürriyete kavuşurmanızı dilerim.»

Bir sürü aksi tesadüfler ve talihsizlikler yüzünden darağacına gitmesine ramak kalan Harold Israel, ancak savcının vazifesinashiği ve titizliği sayesinde bu feci âkıbetten kurtulmuştur. Birinci Cihan Harbinden bir kaç sene sonra cereyan eden bu hâdise, hukukçular arasında «klâsik bir nümune» olarak, el'an, hatırlanmaktadır.

Dünyanın En Eski Şehri

© Welt Magazine'den ©

DÜNYANIN yaradılışından bahseden eski dinî eserler «Henüz her taraf sularla kaplı iken yeryüzünde yalnız (Eridu) şehrinin yapılmış bulunduğu» bahsederekler. Fakat bu seneye gelinceye kadar modern dünya için Eridu şehri meçhul gibi idi.

1855 senesinin bir gününde, o zaman İngilterenin Basra konsolosu olan Taylor, güney Irak'ın geniş ve dümdüz çölünde, Abu Şhrey'n civarında acayip ve münzevi bir toprak yığınının işaret etti. O gündenberi arkeoloji mütehassısları bir çok memleketlerden kalkıp buralara gelerek Eridu şehrini aradılar.

Taylor, kum ve toprak yığınlarının altında kalmış olması muhtemel bulunan bu şehri meydana çıkarmak ümidiyle kazılar yaptı. Fakat çölün üstünde rüzgârın günlerle savurmakta olduğu kumlar nihayet Taylor'un gayretinden daha kuvvetli çıktı. Duvarların en

ufak bir kısmı meydana çıkarılınca kum fırtınaları onları tekrar örtüyordu.

Sonraki uğraşmalar da semersiz kaldı. Kum fırtınaları, yerli kabilelerin düşmanlığı ve hafriyata müsait olan mevsimin kısalığı gibi sebepler yüzünden teşebbüsler netice vermedi. Şehrin hakiki mevkiini hiç kimse tesbit edemedi. Nihayet geçen sene, Irak hükûmetinin eski eserler dairesinin teknik müdürü Fuat Safer bir muvaffakiyet haberi vermiştir. Şimdi artık dünyanın en eski şehri hakkında hemen hemen tam bir fikrimiz vardır ve yeni kazılara da başlanacaktır.

Burası bir zamanlar bir büyük göl idi

Abu Şhrey'n, Basra körfezinin kuzey ucuna yakın, büyük bir göl olan yerde bulunuyordu. Gölün etrafını çevreleyen uçurumlar ve kayalıklar bugün dahi mevcuttur. Deniz suları çekildikten sonra ka-

teknenin sancak tarafındaki bir delikten içeri girdi. Elindeki elektrik lâmbasıyla, istenen cihazları incelemeye başladı. Birden, subaylara mahsus kısma açılan bir kapı gördü. Kapıyı açmağa muvaffak oldu ve oradan bulduğu bir demir sandığı yukarı çıkardı. Sandıkta bir sürü kitap ve evrak vardı. Bunları inceliyen subaylar Alman denizcilerine ait önemli bir çok malûmat elde ettiler. Bu vesikaların bir kısmı bir kaç gün sonra dökülecek mayınlar hakkında bilgi ve plân veriyordu. Miller'in buluşu İngiliz Denizciliğine yeni bir birlik kazandırdı. İngiltere sahillerinde batan bir düşman denizaltısına en kısa zamanda yetişecek ve araştırma yapacak bir birlik kuruldu.

Bir kaç gün sonra Yorkshire sahilinde yeni bir denizaltı daha batırıldı. "Yıldırım Birlik" derhal oraya yetişti. Denizaltı tetkik edilince açılan deliğin çok küçük olduğu ve tekneye pek de kolaylıkla girilemeyeceği anlaşıldı. Miller bunun üzerine kumanda köprüsünü uçurmağa karar verdi. Bu işi bitirip tekrar dibe daldığı zaman Kumanda köprüsündeki kapağın parçalanarak çıkmış olduğunu ve bir Alman denizcisinin dışarı çıkmağa çalışıyormuş gibi başını açılan delikten yukarı uzattığını gördü. Miller rahat çalışabilmek için ilk iş olarak Alman denizcilerine ait cesedleri iplerle bağladı. Cesedler onu rahatsız ediyordu. Nihayet aradığı sandığı buldu ve bir halata bağliyerek yukarı gönderdi. Bu sandık da tıpkı evvelki gi-

bi önemli malûmat ve plânlarla doluydu.

Bu yeni buluşla subayların heyecanı sonsuz olmuştu. O günden sonra Miller bir çok denizaltıları araştırdı ve yeni sandıklar ele geçirdi. Miller, ortalama bir hesapla altmış kadar denizaltıda araştırma yaptı.

Miller bir akşam üstü Dover ci-varında batan bir denizaltıya indi. Kumanda köprüsündeki kapağı parçalayıp içeri girdiği zaman Alman denizcilerinin vücutlarının henüz soğumamış olduğunu gördü. Bir mermi denizaltının makinele-rini hasara uğratmış, tekne hiç bir zarar görmeden dibe inmış ve bir daha suyun üstüne çıkmamıştı. İhtiyat hava yavaş yavaş tükenmiş, subay ve erden mürekkep elli kişilik mürettebat diri diri gömüldüklerini bilerek ve intihar için birbirlerine ateş ederek hayata veda etmişlerdi. Manzara çok dehşet vericiydi. Tayfalardan bazıları ailelerine mektup bile yazmışlardı. Miller, bunları aldı ve ölülerin ak-rabasına gönderilmesini temin etti. Miller, havasızlıktan boğulan bazı denizcilerin yüzündeki dehşetli ifadeyi hiç bir zaman unutamayacağını söylemektedir.

Denizaltıda boğulan gemicilerin etlerini yiyen balıkların olup olmadığı sualine diyor ki: "Evet. Bu hususta gördüğüm sahneler de tüylerimi ürpertti. İlkide birde her biri bir ayak büyüklüğündeki yengeçleri defetmek zorunda kalıyordum. Bundan başka yedi-sekiz ayak uzunluğunda yılan balıkları-na rastlıyordum; hepsi de büyük

bir hırsla gemicilerin etlerini yiyorlardı. Bu manzara içimde korku uyandırıldı."

Miller en fazla 210 ayak derinliğe kadar inebildi. Tam bir karanlık içinde, bazan sürünerek, bazan el yardımıyla binbir çeşit balık ve diğer deniz yaratığı, türlü yosunlar arasında, hayatı pahasına yaptığı araştırmalar hakkında ki beyanatı bu yoldaki macera romanlarının hepsine üstündür.

Denizaltıların bazılarında isyan çıkmış olduğunu müşahade etmiştir. Meselâ bunlardan birinde denizaltı komutanı ellerinden kumanda köprüsüne asılmıştı; sırtında tam üç mermi yarası vardı. Her halde denizaltı battığı sırada kaçmağı deneyen komutan erler tarafından vurulmuş olacaktı.

Maamafih Millerin en esrarlı macerası Orkneys adaları civarında batırılan bir denizaltıyı araştırırken oldu. Miller denizaltıdaki bütün mürettebatın yalnız subay-

lardan ibaret olduğunu gemide birçok güzel bavulların bulunduğunu gördü. Hayret.. bavullarda, bir takım zarif sivil elbiseleri, gömlekler, kravatlar, ayakkabılar ve para vardı. Esrarlı mürettebat herhalde İngiltere sahillerinden birine çıkarak casusluk yapacaklardı. Fakat hakiki sebep bir türlü anlaşılamadı.

Millerin düşman denizaltılarında yaptığı araştırmalar müteakibe kadar devam etti. Bu esnada batırılan bir gemideki 5.000.000 sterlin tutarındaki altını çıkarmak hususunda da büyük yardımı dokundu. Miller ve arkadaşları bu işi başarmak için üç sene mütemadiyen çalıştılar.

Kralın daveti üzerine Buckingham sarayına giden Miller, başından geçen bu enteresan vak'aları krala anlattı. Kral kendisine iki nişan verdi ve, donanmaya yaptığı bu büyük ve paha biçilmez yardımdan dolayı onu tebrik ve taltif etti.

Delinin Aklı

BAKIRKÖY Akl hastahanesinde hastalardan birisi Dr. İhsan Unaner'e müracaatle artık iyi olduğunu söyleyerek serbest bırakılmasını istedi. Doktor:

— Dur bakalım, diye cevap verdi. Seni bir imtihan edelim eğer soracağım meseledeki mantıksızlığı bulabilirsen iyi: Bir pazar günü bir kamyon; bisikletle caddede giden bir genci çiğneyerek başını gövdesinden ayırdı. Genç ayağa kalktı ve başını koltuğunun altına alarak yapıştırmak için karşıki eczahaneye koştu.

Hasta: — Deliye bak hiç pazar günü eczahane açık olur mu?..

SİNÜZİT HASTALIĞINDA PENİSİLİN

• Reader's Digest'ten •

5 yaşındaki Jack White vak'ası milyonlarca sinüzit hastasına ümit vermek bakımından tıpta bir dönüm noktası olmak üzeredir. Bu vak'a, yeni "buhar" halindeki penisilin ile muvaffakiyetle tedavi edilen müzmin sinüzitlerin ilkidir.

Jack'ın hastalığı daha çocuklukta müthiş bir orta kulak iltihabının her iki kulak zarını delmesiyle başladı. Üç yaşına geldiği zaman hücrelerin iltihabı neticesinde meydana gelen bir ihtilâlla hastalık had bir hale gelmişti. Müteakip on sene içinde Jack hasta, sinirli, yorgun, zayıf, burnundan ve kulağından gelen daimi akıntı ile mustarip olmuştu. 13 yaşında tutulduğu kızıl hastalığından, sonra duyma hassası bir kulağına kaldı. 1945 te hastalığı müzmin sinüzit olarak teşhis edildi.

Bereket versin, piyasada sinüzit tedavisinde kullanılan tamamen yeni bir şey vardı: Penisilin buharı. Bu tedavi, on gün sonunda Jack 1,000,000 ünite penisilin almaya kadar günde iki veya üç kerre tatbik ediliyordu. Daha üçüncü günü doktorlar "salâh görülmüştür" diye rapor verdiler; burundan gelen akıntı kayboldu ve duymada ehemmiyetli

salâh kaydolundu. Daimi yorgunluk ve uyusukluk kayboldu ve Jack o zamana kadar hiç hissetmediği bir rahatlık duydu. Onbirinci gün röntgen fotoğrafları sinüslerin temizlendiğini gösterdi. Takriben bir sene kadar sonra doktorlar iyiliğin daima devam etmekte olduğunu bildirdiler; son zamanlarda ailesi hastalığın tekrarlamadığını ve duymasında geniş ölçüde salâh olduğunu söylediler.

O zamandan beri penisilin buharı yüzlerce şiddetli ve kronik sinüzit vak'asında tatbik edildi. Hastaların takriben yüzde yetmişini istifade etti.

Sinüzit Amerikan Başağrısı diye adlandırılmıştır, zira müzmin sinüzitler boğucu sıkıntıya, büyük yorgunluğa, sinirlerin tahrişine ve umumî huzursuzluğa sebep olurlar. Takriben 30.000.000 Amerikalı sinüzitin muhtelif şekillerinden mustarip olup doktorların tahminine göre memleketin bazı bölgelerinde bunların % 40 ı bu hastalığın kurbanı olurlar.

Tebabet sinüzitin kat'i tedavisini uzun zaman aradı. Jack White'in on beş senelik müthiş ıstırap

ları esnasında doktorlar pek çok usûller tecrübe ettiler: nemli hararet, diatermi, drenaj ve müsekinler. Bu tedaviler, bazı sinüzit vak'alarında faydalı oldu fakat, Jack'ın vak'asında ve diğer birçoklarında tesirsiz kaldı. Cerrahî usûl ise bazı zamanlar faydalı olmasına rağmen umumiyetle çok ağır idi.

Son 30 sene zarfında araştırmalar ümit verici bir şekilde yeni sülfamidli ilaçlarda toplandı. Nihayet penisilin ortaya çıkması ile bir çok sinüzit mütehassısları gözlerini ona çevirdiler. Fakat bunda, hallolunacak bir mesele kalıyordu: bir sinüzit enfeksiyonunu yenmek için penisilini, kâfi derecede yüksek bir kesafet sağhyarak nasıl vermeli? Penisilini dahili enfeksiyonlara ithal için mutad yol kan dolaşımı iledir. Fakat adele ve damara yapılan penisilin iğneleri sinüzite karşı tesirli olmadı.

1944 te Dr. Vernon Bryson ve asistanı penisilin zerreciklerini buha-

ra kalbettiler. Tecrübe ilâcın teneffüs edildiği zaman ciğerlere tesirli bir surette gittiğini gösterdi. Bu da penisilin akciğer-solumum hastalıklarında kullanılması yolunda tamamen yeni bir yol ilham etti. Doktorlar penisilin buharını astm, kronik bronşit ve akciğer iltihaplarında kullandılar.

Penisilin buharını hastaya tatbik için bir alet yaptılar ve hususî bir tedavi tarzı kullandılar.

Bu yeni tedavi her derde deva değildir. Sinüs rahatsızlıklarının gıda maddeleri veya gubarı tali zerrecikleri gibi havadan mütevellit bir sebeple vukua gelen tam bir allerji reaksiyonu olması halinde bir fayda vermemektedir. Fakat umumiyetle bakterili organizmaların müsebbibi olduğu hakiki sinüs enfeksiyonlarında, ki bunlar penisilinden müteessir olurlar, bu tedavi tarzı şimdiye kadar keşfedilenlerin en basiti ve en müessiri-dir.

ÇİN ATASÖZLERİ

EVLENDİRME tasavvurunda bulunanların onda dokuzu yalandır.

Elmaslara benzeyen kadınlar yalnız kitaplarda vardır.

Evdeki güzel kadına bütün çirkin kadınlar düşman kesilirler.

Evde ev kadını değerlidir, eğlencede güzel kadın.

Gökten yağacak yağmurla, evlenmek isteyen kadınların önüne geçilmez.

Kadının uzun dili felâketin eve çıkmasına yarıyan merdivendir.

Akşam üstü karını azarlama, sonra yalnız yatmağa mecbur olursun.

1948

Güzelliğinin

SIRLARI

• Constellation'dan •

İR kadına, eskiden, eğer yüzü güzelse, güzel denirdi. Fakat güzellik de şeklini değiştirmiştir.

Bugün bir kadının güzel olabilmesi için yüzünün, silüetinin, tuvaletinin ve yürüyüşünün muhtelif kusursuzluklarının birleşmiş olması lâzımdır. 48 güzelliği birdir ve bölünmez bir bütündür. Yüz yıl önce kadın güzelliğinin vasıfları klâsik bir tarzda sayılı ve belli idi. Bugün ise bu güzellik hatların uygunluğundan ziyade şahsiyetten meydana gelmiş bulunmaktadır.

Bir kadın güzellik kaidesine tam cevap verdiği için güzel değildir. Fakat sıhhatli, kıvrak, neşeli, çehre ve silüetinin özelliklerine değer vermesini bildiği için güzeldir. Karakter bugün güzellikten üstün tutulmaktadır.

20. yüz-yılın bir mucizesi de, bir takım güzellere tercih etmiş olduğumuz güzel çirkinleri yaratmış olmasıdır.

Güzelliğin bu yeni telâkkisi, pek fazla ihtimam ve dikkat ister. Eğer her güzel kadın kendisine ihtimam eden bir kadınsa, hemen iddia olunabilir ki, kendisine ihtimam eden her kadın güzel bir kadın olabilir. Birinci mühim ve belki de başlıca nokta uykudur. Nasıl olursa olsun uyumak diye bir şey yoktur. İyi veya fena uyumak vardır. Derhal yastıklarınızı ortadan kaldırınız. Başınızla vücudünüz aynı hizada olmak üzere yatınız. Başınız kalın yastıklar üzerinde yükselmiş olarak uyumadığınız takdirde çenenizin altında birikecek olan yağ tabakasının meydana

gelmesini uzun zaman geciktirmiş olursunuz.

Bu kaide uyanık bulunduğunuz zamanlar için de uygulanabilir. Sırtınızı bükerek ve çenenizi hafifçe göğsünüz üzerine dayamak suretiyle okumağı, yazmağı, dikiş dikmeğı ve çalışmayı itiyat edinmeyiniz.

Uyurken kendinizi zehirlememek için kışın pencerenizi aralık, ilkbahardan itibaren de tamamen açık bırakınız. Bu şekilde, ciğerleriniz tarafından atılmış olan pis havayı saatlerce tenefüs etmemiş olursunuz. Temiz hava kuvvetli ve bedava bir ilaçtır. Onu bütün gece içiniz.

Eğer oldukça bir iradeye sahipseniz, uyanır uyanmaz, açık pencere karşısında ve mümkün olduğu kadar hafifçe giyinmiş olarak, çıplak ayakla — bu muhimdir — yirmi kültür fizik hareketi yapınız. Yorucu veya akrobatik hareketlere başvurmak lüzumsuzdur. Her şeyden önce bir kaç nefes hareketi yapınız. Kolları haçvari ile riye doğru uzatıp vücudunuzu öne doğru eğiniz. Bu hareketleri birkaç karın hareketi ile bitiriniz. Sırtüstü yatarak bacakları diklemesine kaldırmak ve yavaş yavaş indiriniz. Bu, sabah uyanı 7-8 gün kadar size güç gelecektir. Eğer bir ay ayak direrseniz, bundan ar-

tık vazgeçemiyecsiniz. Bu şekilde düz ve sert bir karın, yürüyüşte bir hafiflik ve hiç yorulmak bilmeyen bir nefes kabiliyeti elde etmiş olacaksınız.

İlk su ile yüzünüzü yıkadıktan sonra; cildinizin sertleşmesini ve üstderinizin sağlam elastikiyetini kolayca temin için, yaz ve kış, yüzünüzü, göğsünüzü, kollarınızı bol bol soğuk su ile yıkamağı ve bu yıkanmadan sonra kalın bir havlu ile kuvvetlice oğuşturarak tamamen kurulanmağı ihmal etmeyiniz. Derinizi kızartmaktan çekinmeyiniz. Bu kırmızılık vücudunuzda dolandırmış olduğunuz kandır. Bu kalbinizi bir günlük yolculuğa sevkedecek bir başlangıç hareketidir. Deriniz bir kere iyice kurudu mu, yüzünüze gayet az miktarda yağlı krem sürünüz. Bunu yüzünüzün her yerine fakat gayet az olarak yayınız. Kremi, mesamattan kolayca girmesini temin için, uzun müddet parmaklarınızın ucu ile daireler çizerek yaymaya çalışınız. Bu üstderinin gıdasıdır. Nasıl ki mideniz uzun bir perhize dayanamazsa, o da aynı durumdadır.

Güzel saçlara sahip olmak, onları sağlıklı ve sağlam olarak muhafaza etmek için hemen her hafta bir şampuan ya-

pınız. Bunun için de yıkanması kolay bir hazır ilâç kullanınız. Yıkanmanız biterken suyun içine saçlarınıza bir ipek aksi vermek için bir kaşık sirke ilâve ediniz, ve kurulandıktan sonra başınızı hafif nemli bir örtü ile sarınız.

Ertesi sabah saçlarınız kurumuş olacaktır. Onları o zaman oldukça kuvvetli bir şekilde fırçalayınız. Fırçalama, hava ile, dünyada güzelliğin en iyi ve en lüzumlu âmillerinden biridir. Kendine ihtimam eden her kadının saç, diş, vücut ve tırnak fırçaları olmak üzere en aşağı 4 fırçası bulunmalıdır.

Yüzünüzün güzelliği büyük ölçüde hazımla ilgilidir. Seçeceği, yemeleri itidalle yemeniz uygun bir hareket olur. Bu uzviyetin tegaddisini kısmak demek değildir. Aksine olarak bol miktarda vitamini küçük bir hacimde toplamak suretiyle hazım cihazlarının çalışmasını kolaylaştırmaktır. Aynı zamanda unutmayınız ki baharatlı yemekler, bayatlatılmış av etleri, iştihanızı daima kabartsa da fazlaya kaçıldığı takdirde her zaman zararlıdır.

Bugün genç çağlarında kadımların hattâ erkeklerin sıhhsız bir cilde sahip olmaları affedilmez bir şeydir. Akşam kullanıldıkları takdirde, geceleyin cildi temizleyen mükemmel hazır ilâçlar vardır: «Sex-appeal» denilen keyfiyet, mecmuaların kapaklarından kesilip duvarlara asılı görüldüğü müz o fevkalâde güzel artistler tarafından inhisar altına alınmış bir fotoğraf blöfünden mi ibaret.

tir? Şüphesiz ki hayır. Eğer kendinize dikkat ve ihtimam eder ve yapmacıklardan çekinerek fizik hareketlerinizi tadil etmeyi bilerseniz daha çok sevgi ve saygı, aynı şekilde daha fazla cazibe temin etmek elinizdedir.

Düşünürken kaşları çatmak veya suratı asmak gibi bir takım zararlı itiyatlarla mücadeleyle ne kadar erken başlanılsa yeridir. O kurken asla alınızı buruşturmayınız. Bu itiyat «mütefekkir buruşukları» denen buruşuklar yapar ve bunlar erkeklerde entere-san görülebilirse de kadınlar için sadece buruşukluktur.

Eğer o fena buruşuklar artık yer etmişlerse aşağıdaki şekilde hareket ediniz. Bir elinizin baş ve şahadet parmakları ile alınınızın derisini sertçe tutunuz. Krem sürdükten sonra küçük dairevi hareketlerle 20 defa hafifçe masaj yapınız. Aynı hareketi göz kenarlarındaki buruşuklar için de uygulayınız. Bir çok kadınların bildikleri küçük bir hile vardır: kremi daha fazla yumuşatmak ve nüfuz kabiliyetini arttırmak için, baş ve şahadet parmakları arasında veya el-ayasında yuğurmak lâzımdır. Fakat hastalığı önlemek, tedavi etmekten daha iyidir.

Güzellik ve zarafet, — bunlara hususî olarak mazhar olan bazı varlıklar müstesna — daimî bir dikkatin mahsulüdür. Biz size bir takım tavsiye ve nasihatlarla bulunduk, bu tavsiyeler sizce bilinse bile alışılmış şeyler değildir. Bununla beraber güzelliğin esasıdır.

BÜYÜK BİR CİHANÇİR

CENGİZ HAN

DÜNYA tarihinden bütün harpler silinse de geriye yalnız Cengiz Hanın yaptığı savaşlar kalsa, bugünün muharipleri bu zengin menbadan sevkulceyşe ait bütün prensipleri bulacaklardır."

Bu fikri ileri süren general Douglas Mac Arthur'dur. General sözüne devam ederek diyor ki: "Asker herşeyi yalnız tecrübeyle, pratik olarak öğrenemez. Silâhlar mütemadiyen değişmekte ise de harp san'atının en esash prensipleri daima aynı kalmaktadır; onları öğrenmek için de maziyi bilmek lâzumdur. Bu prensipleri gayet açık bir şekilde bundan 700 sene evvel ölmüş olan bu imparatorun savaşlarında görmek mümkündür.

Cengiz Han Dünyanın en büyük imparatorluklarından birini kurmuştu. Bu imparatorluk, bir taraftan Büyük Okyanusa, diğer taraftan Orta Avrupaya dayanıyor böylece dünyanın o zamanlar bilinen bölgelerinden yarısından fazlasını içine alıyordu. Hristiyan dünyasını

tehdit eden bu Doğu devletinin başkenti Orta Moğolistanda Karakorum şehri idi.

Napolyon eninde sonunda mağlûp oldu. Cengiz Han ise kat'i olarak bir tek savaş kaybetmedi. Zaferlerinin zirvesine ulaştığı bir sırada, henüz ihtiyar denmiyecek bir yaşta öldü. Gerisinde de inkişaf halinde, kuvvetli bir imparatorluk bıraktı. Sezar ve Büyük İskender, ordularının mükemmeliyetini kendilerinden önce gelen imparatorlara borçludurlar. Mogol imparatoru ise ordusunu teşkilâtlandırmak için kimsenin yardımına baş vurmadı.

Hemen hemen her zaman sayı itibariyle kendisinden üstün olan düşmanlarla çarpıştı; askerlerinin sayısı ihtimal hiç bir zaman 200.000 i aşmamıştı. Bununla beraber o bu küçük orduyla nüfusu milyonları bulan imparatorlukları yerle bir etmişti. Hiçbir büyük komutan bu derece muvaffak olmamıştır.

Cengiz hanın ilk adı Temuçindir. Temuçin henüz on üç yaşın-

dayken babası düşmanları tarafından zehirlendi. Küçük Temuçin uzun boylu ve kuvvetliydi. Bütün bir gün at üstünde kalabiliyor okunu gayet büyük bir ustalıklarla kullanıyordu. Son derece atılgan bir çocuktur. Babası öldürülünce onun yerine geçmeğe ve Kuzey Asyanın kısır topraklarını sürerek geçinen kabilelerden olan, kendi kabilesinin başkanı olmağa karar verdi. Fakat kabilesinin ileri gelenleri ona düşmandılar; çocuğu yok etmeğe karar verdiler. Onu bir hayvan avlar gibi çıplak bozkırlarda kovalıyarak ele geçirmeğe muvaffak oldular. Boynuna ortası delik tahta bir levha geçirdiler ve ellerini bu levhaya bağladılar. Temuçin bir gece boynundaki ağır levhayla nöbetçilerini devirerek kaçtı. Kampta herkes uyuyordu. Temuçin çadırların önünden geçti ve dereye saklandı. Peşine düşen atlılar kıyıları aradıktan sonra uzaklaştılar. Onlar uzaklaştıktan sonra Temuçin dereden çıktı ve oralarda dolaşan bir avcıya boynundaki levhayı çıkarması için yalvardı. Adam razı oldu ve çocuğu kurtardı.

Cengiz Hanın gençlik yılları hep ihanetler ve tuzaklarla doludur. Bunlardan kurtulması mucize kabiliyetinden bir şeydir. Bütün güçlüklerle rağmen yılmayan Temuçin iktidara geçmek için mücadelede devam etti.

Bir gün boynundan bir okla yaralanmış düşman karargâhına yakın bir yerde yatıyordu. Silâh arkadaşlarından biri genç adamın boynundaki yarayı emerek kanını

aldı, sonra kendi elbiselerini çıkararak yaralının üzerine örttü. Bununla da kalmadı, Temuçine biraz süt bulmak için düşman hatlarının öbür tarafına geçti. Bütün bunlardan sonra güç belâ geri dönerek Temuçini daha emin bir yere götürmeğe muvaffak oldu.

Temuçin yavaş yavaş kendine taraftar buldu. Kendi kabilesinden olan bazı kimseler de onun tarafına geçtiler. Böylece küçük bir kuvvet hasıl oldu. Cengiz Han bu kuvvetin başına geçtiği zaman henüz yirmi yaşındaydı. O zaman gerek harp, gerek entrika yolu ile Moğolistanın diğer kabilelerini kendi idaresi altına almağa ve birleşik bir devlet kurmağa çalıştı. Kendisine karşı gelenleri derhal öldürtüyordu. Yamuğa, Temuçin'in akrabasıydı. Kara günlerde, aynı yorganın altında yatmış, kalan son yiyecekleri paylaşmış, bir şey kalmadığı zaman da bozkırlarda beraber vahşî hayvanlar avlamışlardı. Fakat, bilâhare Yamuğa, Temuçin'in emrinde bulunmaktan bıktı, kendine taraftar bularak dövüşmeğe karar verdi. Çarpıştılar. Yamuğa esir düştü. O zaman Temuçin büyük bir soğukkanlılıkla akrabasını astırdı.

Tuğrul bir baba dostuydu, kötü zamanlarda Temuçine defalarca yardım etmişti. Fakat ihtiyar adam Temuçinin idaresine karşı geldiği gün, öldürüldü. Bunlara mukabil, Temuçin, kendisine sadakat gösteren ve idaresi altına geçen kabile şeflerini mükâfatlandırıyor.

Seneler geçti, Temuçin genel ka-

rargâhını Karakurumda kurdu.

Bu şehir kervanların yolu üstündeydi. Sonraları bu kervanlardan istifade edilebilecekti.

Cengiz Han elli yaşına gelinceye kadar orta Asyadaki kabileleri birleştirerek kuvvetli bir devlet meydana getirdi. Bu devletin kayıtsız şartsız şefi kendisiydi. Bununla beraber bir düşman oku Cengiz Hana o zaman isabet edip öldürseydi ihtimal tarihte bu kadar büyük bir şöhret olmayacaktı. Zira Cengiz Hanın asıl muvaffakiyetleri ondan sonra başlamış ve hayatının son on altı senesini doldurmuştur. Kendi elle hazırladığı o kuvvetli ordudan asıl ondan sonra faydalandı. Devletin doğusunda dünyanın en eski medeniyetine sahip Çin vardı. O zamanlar Çin Kin ve Sung devletlerine ayrılmıştı. Batıda muhtelif devletlerden müteakkil İslâm dünyası bulunuyordu. Daha gerilerde de küçük küçük devletlerden müteakkil olan Rusya ve orta Avrupa vardı.

Cengiz Han evvelâ Çin'e hücum etti. Orduları Çin seddini aştı ve Kuzey Çin devletini istilâ ettiler. Devletin başkenti Yenkin alındı, Çin imparatoru esir olmamak için kaçtı. Bu Çin için büyük bir mağlûbiyet oldu.

Üç sene sonra Cengiz Han batıya hücum etti. Mogol orduları birkaç ay içinde Semerkanta kadar olan yerleri aldılar. Semerkant yağma edildi.

Bundan sonra Cengiz Hanın orduları Hindistana indi. Küçük Asyaya, Rusyaya ve orta Avrupaya

yayıldı. Heryerde mühim zaferler elde ediyordu.

Cengiz Han manen hem madde-ten kuvvetli bir adamdı. Merhamet nedir bilmezdi. Fakat askeri zaferlerini sahip olduğu bu vasıflara değil, ordusundaki disipline ve teferruata kadar düşünülmüş meydana getirilmiş olan teşkilâtına borçluydu.

Gayet cür'etli bir hareketle askerlikte ötedenberi riayet edilen an'aneleri ortadan kaldıran Cengiz Han tamamen bitaraf bir zihniyetle ordunun teşkiliyle blzzat alâkadar oldu. O zaman mevcut olan en yeni usulleri, en yeni silâhları ve teknikle alâkalı bütün aletleri kullandı.

İlk defa olarak bütün bir milleti harp için terbiye etmeğe muvaffak olan Cengiz Han "topyekûn harb" dediğimiz şeyi bundan 700 sene önce düşünmüştür.

Askerlerinin giyinişi bile Cengiz Hanın orduyla ne kadar meşgul olduğunu ve teferruatına varınca ya kadar herşeyi düşündüğünü gösterir. Mogol askerlerinin zırhı kurutulup dövülmüş ve cilâlanmış öküz derisindendi. Her askerin iki oku vardı. Bunlardan biri at üstünde atılır diğeri ayakta kullanılırdı. Üç çeşit ok vardı muhtelif mesafeden atılırlardı. Kısa mesafeden atılan ucu çelikli oklar zırhı delerdi. Her muharip yanına bir savaş gününe yetecek miktarda yiyecek alırdı. Bundan başka yedek yayları bir parça balmumu ve çuvaldız gibi lâzım olacak şeyleri almayı ihmal etmezdi. Bütün bunlar deriden yapılmış bir çantanın

içine konurdu. Bu çanta icabında havayla şişirilir ve askerin nehirleri geçmesine yardım ederdi.

Ordu on, yüz, bin ve on bin kişilik birlikler halindeydi. Harbeden birliklerin arkasında daima yedek birlikler vardı. Bundan başka tamir gibi işleri gören levazım ve nakliye birlikleri de mevcuttu. Ordunun arkasında bütün bir millet askerlere mühimmat ve yiyecek yetiştirmek için durmadan didinir dururdu. Sivillerin işesi ise asgari hadde indirilmişti.

Cengiz Hanın kullandığı askeri tabiye, son derece hesaplıydı. En önde beş sıra olarak süvariler bulunurdu. Sıraların arasında geniş bir mesafe bırakılır, hücumla geçildiği zaman araya arkada bulunan okçular girer, böylece boş yerler doldurulmuş olurdu. Okçular, atlar dötrnala giderken ok atar, öndeki süvariler de kılıçlarını maharetle kullanırlardı. Asıl iş okçulardaydı. Gayet iyi talim görmüş olan bu adamlar düşmana yaklaştıkları zaman atlarından iner, durmadan ok atarlardı, bu o zamana kadar yapılmamış bir şeydi. Cengiz Hanın harp taktiği tıpkı bugünün modern harpleri gibi seri atışa dayanırdı. Düşman bozguna uğradığı zaman silâhlı süvariler onu takip ederlerdi. Haberleşme işi siyah beyaz flâmalarla yapılırdı. Mogol ordularının muvaffakiyeti, silâhların mükemmeliyetinden, taarruzun gayet kısa bir zamanda yapılmasından, atışın son derece seri ve müessir olmasından ileri geliyordu. Bugünün ordularına muvaffakiyet sağlayan

şeyler de bunlardır.

Cengiz Hanın orduları hemen her zaman, sayıca kendilerinden üstün ordularla çarpışmıştır. Bununla beraber son taarruz için daima sayıca üstün olmağa çalışılmıştır. Cengiz Han düşman kuvvetlerini dağıtır, kendi kuvvetlerini en zayıf noktada teksif ederdi. Daima beklenilmedik bir yerden aniden taarruz ederdi. Orduları düşman ordularından çok daha büyük bir hızla yer değiştirdi. Bu bakımdan hem zaman kazanır hem düşmanı şaşırtarak birdenbire taarruza girişirdi. Bütün taarruzlar daha önceden en küçük ihtimaller bile hesaba katılarak hazırlanırdı. Bu hazırlık o kadar gizli olarak yapılırdı ki düşman, hemen hemen son dakikaya kadar başlayacak harpten haberdar olmazdı. Umumiyetle düşmana karşı üç dört ordu gönderirdi. Bu ordular arasında yüzlerce kilometrelik mesafe olduğu ve irtibat birlikleri bulunmadığı halde Cengiz Han önceden hazırladığı plânlar sayesinde bu orduların birbirlerinden haber alıyormuş gibi beraberce ilerlemelerini sağlıyordu. Zaten birçok ülkeler harp daha başlamadan kazanılmış olurdu. Cengiz Han daha o zamandan propagandanın kıymetini anlamıştı. Çölde gidip gelen deveçiler Mogol ordularının beşinci koluydu. Onların vasıtasıyla hemen hemen bütün ülkelerde gizli ajanlar satın alınırdı.

Bugünün askerleri Cengiz Hanın yaptığı muharebeleri inceliyerek ondan birçok şeyler öğrenebilirler.

Yapılan bir ankette evli çiftler birbirlerinde buldukları başlıca kusurları bildirmişlerdir :

Karı Kocanın 10 Kusuru

KARI ve kocanın kusur ve hatâları son zamanlarda yapılan bir anketin mevzuunu teşkil etmiştir. Kadınlardan kocalarında buldukları başlıca kusurları bildirmeleri istenmiş; erkeklerden de karılarıyla niçin anlaşılmadıkları sorulmuştur. Elde edilen cevaplar bundan sonra evlenip mesut bir hayat geçirmek isteyen çiftlerin nelere dikkat etmeleri icab ettiğini göstermektedir.

Evli kadının on yanlış hareketi:

1. Herşeyde hatâ arama. Bu, kadınların kocalarını içkiye teşvik edip etmedikleri sualini ortaya atar, çünkü erkeklerde en büyük kusur olarak içki gösterilir. Bir filozof, muvaffakiyete giden yol, önlerinde kocalarını iten kadınlarla doludur, demişti. Fakat ankette iştirak eden binlerce kocanın arasından bir tanesi bile muvaffakiyetinin bir parçasını dahi karısının bu hareketine borçlu olduğunu bildirmemiştir.

2. İsrâf. «Arkadaşlarından geri kalmamak için ne var ne yoksa hepsini harcarlar.» «Bir insanın ilerliyebilmesi için ne yapması icab ettiğinin farkına bile varmazlar; ona mâni olur elindekini son meteliğine kadar sarfederler.»

3. İyi ev hanımı olmaması. «Karım evimizi hiç temiz ve intizamlı tutmaz.» «Artık karılar kocalarına sabah kahvaltısı bile hazırlamıyorlar.» «Ev işlerini üstünkörü yapıp tembel tembel oturuyorlar.»

4. Geceleri sık sık dışarı çıkma ve çok içki. «İçkili yerlere giderek çocuklarını ihmal ediyorlar.» «Hemen her gece karım beni zorla dansa götürmeye çalışıyor.»

5. Dedikoduculuk. «Çeneleri hiç durmaz.» «Telefon muhavereleri çok uzun sürer.» «Arkadaşları hakkında anlattıkları hikâyeler insanı deli eder.» «Karımda, başkalarının anlattıklarını ustalıkla çevirme ve yanlış tefsir etme hüneri var.» «Kadınlar her gün hikâyelerle meşgul olduklarından mu-

hakkak ki erkeklerden çok daha iyi muharrir olurlar.»

6. Egoistlik. «Herşeyde daima kendileri.» «Karımın hazırlanması saatlerce sürer ve daima randevularına geç kalır.» «Benim rahatımla hiç alâkadar olmaz. Daima kendisini düşünür.»

7. Dışarıya karşı fazla alâka. «Dikiş kulüpleri, adeli kulüpler, oyun kulüpleri, çay kulüpleri - kadınlar kulüp delisi oldular.» «Kadınlar etrafta o kadar iyilik yapmakla meşguller ki kocalarına bakmak için vakit bulamıyorlar.»

8. Fazla âmirane hareket. «Evi, beni idare ediyor, komşulara daima neler yapmaları lâzımgeldiğini söylüyor, bunlar yetişmiyormuş gibi şimdi de memleketi idare etmeye çalışıyor - bütün gününü Reisicumhur Truman'ın nasıl hareket etmesi icab ettiğini anlatmakla geçiriyor.» «Hem erkeklerin işini ve hem de kendi işlerini idareye kalkarlar, tabii neticede her ikisinde de muvaffak olamazlar.»

9. Şahsen dikkatsiz ve intizam-sız oluşları. Bu itham erkeklerde acı şikâyetler doğuruyor: «Kadınlar evlenince şişmanlıyor ve lâpalaşıyorlar.» «Artık karım cazibeli görünmeye çalışmıyor.»

10. Kadınların 10 cu kusurları: «Bir çok başka erkeklerle alâkadar olmaları.»

İşte yukarıda her erkeğin karısında olmasını istemediği şeyleri görüyorsunuz. Ankete iştirak eden her 100 erkekte 8 tanesi karılarında hiç kusur bulmuyorlar. Bir tanesi şöyle diyor: «Eğer hepsi be-

nimki gibiyse hiç kusurları yok.» Bir başkası da: «Karımın yegâne kusuru fazla çalışmasıdır. Allah yardımcısı olsun.» diyor.

«Kavgadan bıkan» % 14 dü de hiç cevap vermemişlerdir.

Kocaların on kusuru:

1. Ankette erkeklerde en büyük kusur olarak diğerlerinin yanında içki rekoru kırmaktadır. İşin tuhaf tarafı şu ki 10 sene evvel yapılan bir ankette bundan pek az kimse şikâyetçi idi.

2. Düşüncesizlik ve Ehemmiyet vermemek. «Yaşlandıkça karılarına bağlılıkları azalıyor - eskisi kadar faydalı olmuyorlar.» «Giyinişlerine dikkat etmiyorlar.» «Kirli ellerini havluya sildikleri, çamurlu ayakkabılarla içeri girdikleri, gazeteyi yere attıkları ve elbiselelerini yerine asmadıkları vakit karılarına ne kadar eziyet verdiklerinin hiç farkında olmazlar.» «En ufak şeyleri ihmal - işte başlıca dertleri budur.»

3. Egoistlik. «Sıhhatli olunca kral kesilirler, hasta olunca da çocuklaşırlar.» «Kocam yemeklere geç gelir, fakat maazallah ben bir defa geç kalsam kıyametleri koparır.» «Daima canının istediğini yapar - bizleri hiç düşünmez.»

4. Fazla tahakküm. «Daima kendilerinin âmir olmalarını isterler. Sanki her şeyin iyisini onlardan başka kimse bilmez.» «Bu kendini beğenme, tahakküm etme artık sıkıyor.»

5. Kocalarındaki aksilik asırlardanberi kitapların, piyeslerin mevzuunu teşkil ettiği halde, kadınların en büyük şikâyetleri bu değil-

dir.

6. Hasislik. Kadınlar diyor ki, «Şimdi bir evi idare etmenin kaç patladığını kocalar bilmezler.» «Erkekler kendilerine para harcarlar fakat kadının istediği her metelik için münakaşa ederler.»

7. Eve karşı alâkasızlık. Bir aileyi idarede yalnız hanımın rolü olmadığında kadınlar hemfikirdirler. Erkeğinde bu mesuliyeti paylaşmasını istemektedirler. «Kocalar, çocukların yetiştirilmesini kadınlarına bırakırlar.» «Kocam, evin önündeki kar yığını temizlemez, etraftaki ufak, tefek tamirata yapmaz ve hisesine düşen mektupları yazmaz.»

8. «Yüzüğü parmağına taktıktan sonra artık seninle hiç meşgul olmazlar.» «İşlerine okadar dalarlar ki karılarını ihmal ederler.» «Eğer erkek ara sıra güzel bir şey getirerek sürpriz yapar, karısına iltifat eder, gezmeğe götürürse kadının ev işini zevkle yapar.» «Karılarına hiç kur yapmazlar.»

9. Karılarına kur yapmamakla kalmazlar her şeyden de şikâyetle başlarlar.

10. Kocaların son kusurları ise kumar ve sigaradır. «Evde pis pipo kokusu.» «Kocam sigarasının küllerini daima halıya döker.» «Kocam bütün parasını pokerde kaybeder.»

İşte bitaraf yabancı biri sorunca karılarınız siz erkekler hakkınca bunları söylüyorlar. Fakat kocaların da mükemmel olduğunu söyleyen hiç kimse yok mu? Evet var, ama pek az. Her 100 kadında ancak 4 dü kocalarının mükemmel olduklarını söyledi. Geriye kalanlardan her 100 kişide 8 i ise cevap vermedi.

Burada bir hakikat meydana çıktı ki o da çiftçilerin diğer erkeklerle nazaran karılarından memnun olduklarıdır. Bir tek çiftçi bile karısından «iyi ev hanımı değil» diye şikâyet etmedi. Herhalde çiftlik hayatında insanları daha mesud yaşıtan birşey var.

DÜNYA ATASÖZLERİ

SALYANGOZUN komşularına itimadı olmadığı için evini sırtında taşır. *İsveç*

Yıldırım zenginin ormanına düşeceği yerde gelir köylünün ağacına çarpar. *Rus*

İnanma başkasının sözüne inan kendi gözüne. *Türk*

Zenginlik saadet getirmez fakat emniyet getirir. *Alman*

İnsanlara, güzel günlerin yükünden daha zor bir yük yoktur. *İtalyan*

Her evin tenceresinin dibinde kara vardır. *Çin*

HİKÂYE

FIKRA

NASIL

ANLATILIR

© Bennet Cerf

Saturday Evening Post'tan ©

YALNIZ Amerikada de-
ğil, dünyanın her tara-
fında, biraz şakacı ve
hazırcevap olan herkes
eğlenceli fıkralar anla-
tıp etraftakileri kahkahadan kırıp
geçirdiklerini sanırlar. Bunların
size ballandıra ballandıra an-
lattıkları hikâyeler arasında öy-
leleri vardır ki, belki 40 defa
dinlemişsinizdir. Ben kendimden
bilirim. Bana da defalarca dinledi-
ğim bir hikâyeyi yeniden anlat-
mışlardır. İnsan feci bir vaziyete
düşüyor. Dudaklarınızda donmuş
bir tebessümle bildiğiniz hikâye-
nin sonunu beklersiniz ve tam so-
nunda sahte bir kahkaha atarsı-
nız.

Aşağıda sıralayacağım "Yapma-
yın, etmeyin" ler benim acı ve sa-
yısı bir hayli kabarık tecrübeleri-
min mahsulüdür.

**1. Bir hikâyeyi lüzumundan faz-
la uzatmayın.** Dinleyici, hikâyenin
can damarını kendiliğinden bul-
mak için fırsat aradığından ona bu
noktayı keşfetmeye fırsat vermiş
olursunuz. Profesyonel komiklerin

en meşhurları bir hikâyeyi en faz-
la on dakikada anlatır. Buna, kah-
kahalarla, gürültülü gülüşmelerle
geçen dakikalar da dahildir.

**2. Fıkranın can damarı tama-
miyle aklınızda kalmamışsa onu
anlatmaya başlamayın.** Etraftaki-
leri güldüreyim derken, kendinizi
güldürürsünüz. Hararetti hararetti
anlatırken birden duraklayan ve
başını önüne eğerek acınacak bir
sesle: "Eyyvah, hikâyenin sonunu
unutmuşum" diyen bir adamın
yerinde olmak ister misiniz?

**3. Kendi anlattığınız hikâyeye
kendiniz gülmeyin.** Fıkraı anla-
tırken kahkahalarla gülerseniz ne
söyliyeceğiniz anlaşılmaz ve tesir
yarı yarıya kaybolur. Fıkranızın
sonunda kalpten gelen bir kahka-
ha duyarsanız, etrafa neşe saçtı-
ğınıza inanabilirsiniz, fakat. Fa-
kat... Eğer bu kahkaha ifrat dene-
cek kadar gürültülü ve sürekli o-
lursa vaziyet kötü. Bu sadece bir
gösterişten ibarettir. Hikâyeniz
cidden güldürücü ise bırakın da
dinleyiciler gülsün!

4. Ellerinizi dinleyicinizin üze-

rine koyayım demeyin. Fıkranın heyecanına kapılır da zavallıyı çimdik, yumruk içinde bırakırsınız.

5. Aynı hikâyeyi, aynı dinleyiciye bir defadan fazla anlatmayın. Bazı insanlar anlattıkları hikâyenin kahkahalarla karşılandığını görünce, onu ta başından yahut da yarısından itibaren yeniden anlatır. Hem de bu sefer daha yüksek sesle konuşur ve dinleyicilerinden daha büyük alâka bekler!

Fıkranızı kime anlattığınızı aklınızdan çıkarmayın. Yoksa siz de Lowell Thomas adında bir Amerikalının vaziyetine düşersiniz. Lowell Thomas bir gün kulübe yemek yemeye gitmiş ve arkadaşına yemek arasında bir fıkra anlatmış. Arkadaşı itirazsız dinlemiş ve hikâye bitince şöyle demiş: "Bu hikâyeyi geçen sene anlattığın kadar güzel anlatamadın!"

6. Hikâyeye başlamadan önce hikâyenin can noktasını ele vermeyin. Yoksa dinleyicinizin alâkasını çekmek için akla kararı seçerseniz faydası olmaz.

7. Karşınızdaki, anlatacağınız hikâyeyi bildiğini belli ederse o hikâyeye sakın başlamayın;

8. Hikâyenize başlarken onu çok methederek pahalıya satmaya uğraşmayın! Karşınızdaki «Anlatacağım hikâye şimdiye kadar duyduklarınızın en hoşudur» gibi bir başlangıçla karşılaşır, onu muhakkak gülmeye zorlamış olursunuz ki bu, karşınızdaki için çok zor bir durumdur.

9. Fıkranızı münasip yer ve münasip zamanda anlatın.

10. «Ben bunun başka türlü olduğunu biliyorum» demekten vazgeçin. Hikâyeyi anlatan, sizin bu müdahalenizden hoşlanmayacaktır. Bunda yerden göğe kadar haklıdır. Siz onun yarattığı neş'eli havadan istifade ederek kendi hikâyenizi anlatmakla bir, haksızlık yapmış olursunuz; belki de bu sizin ilkisi kadar tesirli olmaz.

Bu «Yapmayın, etmeyin» ler listesi namütenahidir ama iyi hikâye anlatmak için bu kadarı kâfidir.

GÜZEL SÖZLER

İNSANLAR müstesna, bütün hayvanlar biricik maksadın hayattan tad çıkarmak olduğunu bilirler.

S. Butler

Kadınlar sevilmeğe içindir, anlaşılmağa için değil.

Oscar Wilde

Hangi kitapların faydalı olduğunu bilemiyorum. Geceleri beni uykusuz bırakanlar mı, yoksa hemen uykumu getirenler mi?..

Disraeli

Mektubumun uzunluğundan dolayı beni affediniz. Kısa yazmak için maalesef vaktim müsait değildi.

Pascal

Hayatın Küçük Zevkleri

© Yücel'den ©

Bu kör dünya hiç bir zaman saadette dolu olmamıştır ve olmayacaktır da. Fakat bazan öyle anlar gelir ki elimizden bir kuş gibi kaçan saadet ve zevk dakikalarının parlak hüzmeleri ile gözlerimiz kamaşır. Şaşaası etrafı saran zevk günlerinden değil, bize saadet saniyeleri yaşatan küçük şeylerden bahsetmek istiyorum. Saadeti ufak bir şehir sokagında bile bulmak mümkündür. Kuru kahvecinin dükkânından sızan koku ümitsiz bir adamı intihar etmekten kurtarabilir. Bir gün ben, bir balıkçının tezgâhını vedd içinde dakikalarca seyretmiştim; asil görünüşlü pırlıl pırlıl yanan iri bir balık beni bir hayal âlemine götürmüştü. Bütün denizler ucsuz bucaksız enginliklerinde kudretli ve esrarlı dalgalarının gizlediği sonsuz mevcudiyetiyle, gözlerimin önünden geçti.

Cocukluğunuzda bir sabah uyanınca, kendinizi garip, sessiz, mavimtrak bir dünyada, her tarafı kaplıyan karın ılık soğukluğunda bulduğunuz zaman duyduğunuz hazzı hatırlar mısınız? Ben-hâlâ o his içinde yaşıyorum.

Seyahat başlangıçları ne kadar zevklidir. Bir kompartiman-da yerleşip pencereden sarmak; veya gemide şöyle bir dolaşmak.. fakat bunlardan daha zevklisi uzun bir seyahatten dönüşte sizi derin bir samimiyetle karşılayan evinizi köşeden gördüğünüz zaman duyduğunuz kalb çarpıntısıdır. Sonra tiyatrodan orkestra, uvertürü bitirip sahne lâmbalarının perdeyi esrarlı bir ışık hüzmeleri ile tutuşturduğu zaman insanın ruhuna sızan inşirah, gözlerimizin önüne serilecek zenginliğin ilk müjdesi dünyalar değmez mi?..

Ruhumuza saadet, hayatımıza zevk veren binlerce küçük şeyleri düşününüz: çocuğunuzun bahçeden gelen kahkahası, ümit edilmeyen bir evden sokağa sızan piyano nağmeleri, kalabalıkta seçtiğiniz bir dost çehresi, yağmur serpintisinden sonra yükselen ıslak toprak kokusu... Ah?... Bu mesut anlar... Kederli bir günün neşeye, mağnum bir kalbin saadete erişmesi... Ne mutlu... Bir şair şöyle diyor:

Karlı daldaki bir kuş
Yapıp âni bir uçuş
Kanadı üstündeki
O kar çiçeklerini
Benim üstüme serpti

Bu hal yaşlı günlüme
Güler bir yüz gösterdi
Bomboş geçen bir güne
Bir parça mânâ verdi

SAKAMOTO

Eşsiz Yüzme Şampiyonu

BİR kaç yıl önce, tam bir sporcu vücuduna sahip olan Soichi Sakamoto, Honolulu'dan 75 mil mesafedeki Maui adasında tanınmış bir okul öğretmeni idi.

Bu gün o yeryüzünün sayılı yüzme antrenörlerinden biridir ve geçen yedi yıl içinde dünyaya diğer memleketlerden çok daha fazla yüzme şampiyonu hediye etmiştir.

Yıllardan beri Havay'lılar, Olimpiyatlarda üç defa üstüste yüzme şampiyonluğunu elinden bırakmamış olan kıymetli yüzücü Duke Kahanamoku'nun yerini tutacak bir genci dört gözle bekliyorlardı.

1935 yılında Honolulu'da şöyle söylentiler duyulmağa başlandı: Maui adasının merkezi olan Puu-nen-de, damarlarında Japon ve Amerikan kanı dolaşan bir genç, gayet iyi yüzücü yetiştiriyor.

Fakat Honolulu'lular, Sakamoto ve genç talebelerini kapalı havuz-

lardaki şampiyonluk yüzme yarışlarına kadar göremediler. Bu büyük ve heyecanlı yüzme yarışlarında Sakamotonun yetiştirdiği gençler büyük bir muvafakiyet kazandılar.

Bilhassa kiloları 54 den aşağı olan on dört yaşındaki Keo Nakama ile on üç yaşındaki Halo Herose, Havayın en iyi yüzücü gençlerini büyük bir mesafe ile geçtiler.

Bir çok kimseler "Sakamoto bu çocukları nasıl yetiştirdi acaba?" diye soruyorlardı.

Sonra şu garip hadiseyi öğrendiler: Sakamoto bu gençlere, Okyanustan millerce uzak, kıyılarındaki şeker kamışı yetişen sığ bir derede yüzme dersleri vermiş. Her gün 120 den fazla genç, mektepten çıkar çıkmaz, bir buçuk metreden daha az derin olan bu suya atlar. Sakamoto da derenin kenarından onlara talimat verirmiş.

Sakamoto 1937 de Havaydaki karsılaşmadan sonra dört yıl içinde, Amerika Birleşik Devletlerinde yapılan ve dünya yüzme şampiyonluklarında birincilik alan yeryüzünün en süratli altı yüzme şampiyonunu yetiştirdi:

Kiyoshi Nakama: Ömründe doğduğu adadan, Honolulu'daki müsabaka müstesna, ayrılmamış olan bu genc, iyi bir yüzücü olarak yetiştikten sonra, Amerikanın muhtelif yerlerini dolaşmış, 16 defa birincilik almış, Avustralyada hâlâ üzerine gıkılmamış, rekorlar kırmıştır.

Jose Balmore: 300 metre serbest yüzme şampiyonluk müsabakasında Amerikalı rakibini yenmişdir.

Halo Hirose: da aynı şekilde 100 metre serbest yüzme müsabakasını kazanmıştır.

Güzel, Fujike Katsutani: Kadınlar arası serbest yüzme şampiyonu olmuş, bunun gibi bir işçi kızı olan, **Chic Miyamoto** da Amerikanın serbest yüzme şampiyonu olmuştur.

Sakamotonun yetiştirdiği talebeler arasında dikkati en çok çeken, **Bill Smith**'dir.

Honolulu'da bir polisin oğlu olan **Bill Smith**, tifo geçirmiş, hastalık geçtikten sonra, zavallı çocuğun vücudu mefluç bir halde kalmış, kol ve bacaklarını oynatamaz olmuştu.

Babası kendisini Sakamotoya gönderdi.

1941 yılının 23 mayısında Honolulu'da yapılan yüzme yarışlarına iştirak eden **Bill Smith**, 880, 900 ve 1000 yardalık yarışlarda üç

dünya rekoru kırdı. Şehir bu büyük havadisle inledi.

Bir sonraki gece, 550, 700 ve 800 yardalık yarışlarda üç tane daha yeni dünya rekoru kırdı. Bu şekilde orta mesafe yüzme yarışlarında dünya şampiyonu oldu. Hâlâ dünyanın bu büyük altı rekorunu elinde tutmaktadır.

Şimdi Ohio Üniversitesine devam etmekte olan **Bill Smith**, geçen Mart ayında Enternasyonal Kolej Atletizm Federasyonunun tertipleği 220 ve 440 yardalık yüzme yarışlarında gene şampiyon oldu.

Bill Smith'i bir tarafa bırakacak olursak, Sakamotonun yetiştirdiği diğer bütün şampiyonlar, beş bin kişilik Pubenne şehrinin çamurlu deresinden yetişmiştir.

Yüzme mütehassısları bu küçük kasabanın Olimpiyadlara fevkalâde elemanlar yetiştirdiği kanaatinde. Fakat Sakamoto yetiştirdiği bu kıymetli şampiyonların hiç birinde kendi hissesini aramamıştır.

O, «Ben sadece insanlara yüzme öğretilir; yüzmeğe başlayınca, daha iyi nasıl yüzülür, bunu göstermeğe çağırırım» diyor.

Şimdi o sabahın altısından gecenin dokuzuna kadar, Havay Üniversitesinin yüzme pisininin yanında bulunur. Elinde kronometresi, iki yüz yüzücünün her biri ile ayrı ayrı meşgul olmakta, onlara yol göstermektedir.

Sakamoto, kendi yüzme stilinin pek fena olduğunu, hattâ sırf fena yüzme itiyadları kazanmasınlar diye öğrencilerinin önünde

yüzmediğini söylemektedir. Yetiştirdiği şampiyonlar, onu bir defa yüzerken görmüşler. O da şöyle olmuş: Bir gün yüzmediği için arkadaşlarından utanan küçük bir mektepli kız elbiseleri ile kendisini suya atmış, Sakamoto da çocuğu kurtarmak için suya dalmağa mecbur olmuş. İşte o kadar! O zamandanberi sırtından elbiselerini çıkarmıyor!

İnsanların ananevi yüzme kabiliyetini bozan şey, sudan korkmalarından başka bir şey değildir.

Bu korkuyu yenmek için Sakamoto şöyle bir tavsiyede bulunuyor:

Sığ bir dere kenarında başınızı suya daldırın ve gözlerinizi açıp bir müddet etrafınızı seyredin. Kısa bir zaman sonra korkunuz tamamille geçer. Korkularınızı yendikten sonra, Sakamoto ilk olarak suda arkası üstü yüzmeyi tavsiye ediyor.

Belinizi dışarıya doğru verip, omuzlarınızı suya gömecek, ellerinizi başınızın üst tarafına getirip, başınızı da sanki bir yastığın üstüne koyuyormuş gibi suyun üstüne bırakacaksınız.

Ellerinizi hafifçe harekete başlayın. Ayaklarınız suyun üstüne çıkacak, siz de bir kuğu kadar sakin ve rahat suyun üstünde gidebileceksiniz. Bir defa "suyun üstünde durabiliyorum", fikri sizde yerleşince, ve kendi kendinize itimadınız artınca yüzebilirsiniz. Çünkü yüzmek, kol ve bacakları hareket ettirip suyun üstünde dalmağa hız vermekten başka bir şey değildir. Kollarınızın başınızın üs-

tünden yanlarınıza gelinceye kadar çizdiği devirde ayaklarınızı altı defa suya vuracaksınız.

İtimad, sabır ve egzersizler için üst tarafını tamamlar.

Eğer biraz olsun yüzebiliyorsanız, Sakamoto'nun aşağıdaki metodu ile yüzmenizde büyük ilerlemeler kaydedebilirsiniz.

Bütün âsabınızı gevşetin:

Bir çok yüzücüler su ile âdeta boğuşurlar. Bir taraftan öbür yana dönerek kollarını gayet sert ve katı olarak atarlar.

Eğer kendinizi o kadar sıkımdan başınızı suyun üstünde tutmağa çalışacağınız yerde, serbestçe sadece nefes almak için bir yandan öbür yana çevirirseniz, sarfettiğiniz enerjinin yarısı ile, aldığınız yolun iki mislini katedebilirsiniz.

Vücudunuz suyun üstünde, doğru bir şekilde durmalı:

Vücut suyun içine gömülmeme li, bilâkis suyun üstünde durmalıdır. Suyun vücuda temas hattı kolları geçmemelidir.

Muntazam fasıllarla nefes alın:

Yüzenerin bir çoğu nefeslerini tutarlar, ve asıl normal olarak ikinci nefes alacakları zamanda tuttukları nefesi bırakırlar. Hava, telâs edilmeden, muntazam olarak ağızdan alınıp burundan verilmektedir. Sağ kolunuzu suya daldırdığınız zaman başınızı sol tarafa çevirip kolayca yukarda söylenen tarzda nefes alabilirsiniz. Yüzünüz tekrar suya gömüldüğü vakit nefesi verin. Sol kolunuz suya daldığı zaman bu sefer sağ tarafınızdan rahatça nefes alabilirsiniz.

Kollarınızı tam zamanında çalıştırın:

Kollarınızın tam zamanında yapacağı hareket su yüzeyi ile teşkil ettiği 30 derecelik bir açı anıdadır. Kolunuz 45 derecelik bir açı teşkil edinceye kadar en tesirli hamlesini yapıyor demektir. İşte tam o zaman bütün enerjinizi sarfedin.

Ayak hareketlerinizi mükemmelleştirmeye çalışın:

İyi bir yüzücünün muvaffakiyetinin % 40 ını ayaklarını iyi çalıştırması teşkil eder. Ayaklara kuvvet baldırlardan gelmeli ve su yüzeyinde mümkün mertebe dalga yapmamalıdır.

Şimdi süratinizi arttırmağa hazır vaziyettesiniz. Eğer yorulmadan 100 metre yüzebiliyorsanız, bir kaç hafta içinde bunu iki yüze çıkarmağa bakın. İlk hafta bir kaç metre kazanın, ikinci hafta 100 metrenize ilâve ettiğiniz bu bir kaç metreyi 100 metrenizi katettiğiniz zamanda bitirmeğe çalışın. Siz farkına varmadan, bel hattınız incelik, göğsünüz genişlemeğe başlar, hulâsa bütün vücudunuzda bir canlılık hissedersiniz.

Yüzmek, tehlikeli bir spor olmadığı halde her deniz mevsiminde binlerce kişi boğulmaktadır.

Sakamoto, bu facianın önlenmesi için aşağıdaki bir kaç tedbiri ileri sürüyor.

1 — Yemeklerden sonra suya girmeden evvel, en aşağı iki saat dinlenmeli. Meselâ bir piknikte yenen muazzam bir öğle yemeğinden sonra denize girmek çok fenadır.

Çünkü, vücut kramplarına sebebiyet verir.

2 — Daima, yanınızda kuvvetli bir yüzücü varken açılın. Ters akıntıları, anaförleri olan sularda yüzmekten kaçının.

3 — Kendinizi çok fazla yormayın. Kuvvetinizi günlere, hattâ haftalara taksim ederek sarfedin.

4 — Denizde bir tehlike ile karşılaşmış zaman soğuk kanlı olmağa çalışın. Tehlike karşısında paniklemiş insan, adaleleri ağırlaşmış, kolaylıkla batabilen bir külçe haline gelmiştir.

Sakamoto şuna inanıyor: Vasat bir yüzücü, ayakta durduğundan çok daha uzun bir müddet suyun üstünde kalabilir.

Hattâ acemi bir yüzücü bile, yalnız arkası üstü yatmakla can kurtaran gelinceye kadar suyun üstünde kalabilir.

Eğer sandalınız devrilirse sahile yüzmeye çalışmayın. Yalnız devrilen sandalınızın kenarına tutun.

5— Eğer bir akıntıya kapılırsanız sakın çabalamayın. Bilâkis kendinizi bırakın. Akıntıya karşı değil fakat akıntıya dikey olarak sahile doğru yüzün, nasıl olsa kenara vasıl olursunuz.

Sakamoto sözlerini bitirirken şöyle diyor: "Vücuda en güzel şekli yüzme kazandırır. Çünkü yüzen bir insanın vücudunun her âzası müsavi olarak çalışır. Vücutta fazla adele teşekkül etmez!

Sakamoto, «yüzmenin, bütün bunların hepsinden daha büyük bir faydası var» diyor. "O da dünyanın en zevkli sporu olmalıdır."

Arasıra kuracağınız hayeller muvaffak olmak için istenen ufak bir gayreti, size temin eder.

Servet ve Muvaffakiyet Yolu

BİR AZ DA HAYAL KURMALI

© James D. Woolf — English Digest'ten ©

BİR gün, New York'un tanınmış ilâncılık şirketlerinden birinin müdürü, Woodward, bana kendisi hakkında aşağıdaki hikâyeyi anlattı:

“On dört yaşında, bir matbaada büro hizmetlerinde çalışmaya başlamıştım. İlâncılık şirketlerine tashihler ve basılmış yazılar götürüyordum. Bir gün ben de bir reklamcı olmaya karar verdim. Bir firmada fotostad makinasını idare etmeye başladım.

İlk okul tahsilinin bu iş için کافی gelmiyeceğini anladım. Altı sene Y. M. C. A. nın gece kurslarına giderek orta okul mezunu oldum; yakın bir üniversitenin gece derslerine devam ederek iki sene gazetecilik tahsil ettim.

Bu sekiz sene zarfında bütün gün ruhum sıkılır, derslere git-

mez ve bu çabalamalarımın boş olduğunu söyledim. Muvaffakiyet çok uzak görünüyordu. Şansım varmış, şirketteki müdür muavini benimle alâkadar oldu. Bu adam, ben fena yola sapmaya başladığım zaman derhal hissederek ve “Rodney, odama gel” dedi. Gayet zarif döşenmiş, insana tesir eden geniş bir odası vardı. Her girişimde korku ile karışık bir saygı duyardım.

Bana gayet ciddi, “Delikanlı galiba senin yine hayal perdeni açma zamanı geldi” dedi. Sonra beni şık yazı masasının arkasında duran, geniş koltuğa oturtur ve “burada biraz hayale dal” der ve “Bugünün kapısından istikbale bak. Daima gözlerinin önüne ileride ne olmak istiyorsan onu getir. Kendini benim yerimde bu masada oturuyor tahayyül et” diye ilâve ederdi.

Hayal kurmak bana yarardı. Ruhum sıkıldığı zaman pırıl pırıl parlayan büyük yazıhanenin ar-

kasına oturur on dakika kadar başka âlemlere daldım.

Nihayet bir gün bu masa benim oldu ve az sonra da müdürlüğe yükseldim.

Size, harikulâde cesareti olan arkadaşım Martin Davey'in hayatını anlatmak isterim. Meşhur bir siyaset adamı olmakla beraber Martin uzun zaman Davey Ağaç Mühassısları Şirketi müdürlüğünü yapmıştır.

İngiliz göçmenlerinden olan Martin'in babası John Davey fakir ve tahsilsizdi. Hasta ve yaralı ağaçların fennî bir şekilde tedavi edilebileceğine inanıyordu. Büyük alâka uyandıran, Ağaç Doktoru isimli bir kitap yazdı. Fakat John Davey iş adamı olmadığı için yeni ağaç tedavisi ticarî hayatta fazla revaç bulmadı.

O sıralarda genç Martin Oberlin Kolejinde okuyor, boş zamanlarını seyyar satıcılık yapmakla ve ağaçları tedavi etmekle geçiyordu. Mezun olduktan sonra babasının fikirleri üzerinde çalışmaya karar verdi. İşte bu kararından üç dört sene sonra kendisi ile karşılaştım. Reklâm yaptırmak istiyordu.

Martin Davey babasının bıraktığı kitap, ve ağaç hakkında malûmat isteyen bir avuç müşteriden başka bir şeye malik değildi. Fakat hayaller kurdu, rüyalar gördü. Büyük düşüncelere daldı, büyük sözler söyledi, ve istikbale baktığı vakit her mühim şehirde firmasının satış şubelerini ve emrinde çalışan yüzlerce ağaç mühassısını görür gibi oldu.

Reklâm için 5000 dolar sarfetmek istiyordu. Bu miktar reklâm için az olmakla beraber onun küçük firması için çok bir para idi. Bankada çok az parası kaldığını söyleyince yukarıdaki miktarı reklâma sarfedilmesinin doğru olup olmadığını iyice düşünüp düşünmediğini sordum.

Gözleri parlıyarak, "Yapmalıyım. Bir düşünsene, şehirlerdeki paha biçilmez asırlık ağaçların ekserisi mahvoluyor. Sahiplerinin bu ağaçlara ne kadar kıymet verdiklerini bilirsin" dedi.

Yanımızda oturan, firmanın hissedarlarından biri, "Bunlar hep hayal" dedi.

Martin gözlerini kapayarak bir an hiçbir şey söylemedi. Sonra fısıltıdan biraz daha yüksek bir sesle şunları söyledi: "İşte beni orada büyük ve muvaffakiyetli bir iş bekliyor. Onu sanki önümdeymiş gibi görüyor ve hissediyorum."

Böylece Martin Davey'in hayalleri kendisine cesaret verdi. Bankayı kredi açması için ikna etti, hayat sigortasından borç para aldı ve bana bu 5000 doları sarfetmemi söyledi.

Reklâm (Davey'e) tam olmakla beraber gelecek sene biraz daha fazla masraf yapabilecek kadar para temin etti. Başlangıçtaki beş altı sene mücadeleyi geçti. İlân masrafını karşılayacak kadar bile sermaye bulunmuyordu. Fazla hayalperest olmayan bir adam, Martin Davey'in kazandığı muvaffakiyete erişemezdi.

Hayal kabiliyeti kuvvetli olan bir kimse önünde uzanan yolda

hedeflerini gayet iyi görür ve hareketlerini ona göre tayin eder. Kendisinden o kadar emindir ve hedefini o kadar iyi görür ki iletirye doğru büyük bir azim ve cesaretle yürür.

Şuna katı olarak inanıyorum ki bir insanın muvaffakiyetinin kıstası hayallerinin genişliğine bağlıdır, yani o kimse ancak hayalinde canlandırdığı noktaya kadar çıkmaya çalışır.

New York'ta bir otomobil acentası sahibini tanırım. Arthur, iyi tahsil görmüş, müzik ve okumayı sever, yaşamasını bilir bir gençti. Ailesi de kültürlü insanlardı.

Fakat Arthur'un şansı yoktu. Babası öldüğü zaman annesine beş para bile bırakmadı. Az sonra da bazı sebeplerden otomobil acentası iflâs etti ve Arthur 1932 krizinde işsiz ve borç içinde kaldı.

Üç haftalık bir uğraşmadan sonra gayet az komisyonla bazı fabrikalara boya satmaya başladı. İlk oniki ayda 176 dolar, ikinci sene 305 dolar komisyon aldı. Bu arada annesi öldü, ve Arthur çatı arasında bir odaya taşındı. Yağmurlu günlerde çatıdan akan sular altında oturur ve ertesi günkü yiyeceği ekmeği düşünürdü.

Nihayet bu acı günleri atlattı, şimdi bir boya şirketinin müdür muavini. Bir gün yemekte bu işe nasıl yükseldiğini sordum. "Beni o günlerde cesaretlendiren yalnız bir şey vardı" dedi.

"Herşey ümitsiz görünmeye başladığı anda muvaffak olmak arzusu ile işe başladığım ilk günü hatırladım. Hattâ Scarsdale'e gide-

rek hayalimde yaşadığım evi bile seçtim. Cebimde on parasız bütün mobilyacıları gezer, istikbaldeki evim için eşya beğenirdim. Bazan sanat sergilerine gider, bir gün evimin duvarlarını süsleyecek tabloları seçerdim. Kitapçılara gider yeni çıkmış eserleri gözden geçirirdim. O gün yaşadığım hayatın istikbalde beni bekliyen hayat olmadığına kendimi ikna eder ve buna bütün kalbimle inanırdım" dedi.

Size, bir de Sahil Muhafızlığından emekli arkadaşım Ben Draper'den bahsedeyim.

1870 yıllarında ve bundan on sene sonrasına kadarda Georgetown şehri Kolorado'nun mühim gümüş merkezi idi.

1893 te Sherman gümüş satınalma mukavelesi feshedileliberi eski parlak, neşeli günler birer hatıradan ibaret kalmıştı. Georgetown'da okul, kilise ve dans salonlarındaki bütün tahtalar sobalarda yakılmak için sökülüyordu.

Ben Draper işinden ayrılınca çocukluğundanberi çok sevdiği bu şehre yeni bir hayat vermiye karar verdi. Eski tarihi binaları tamir ederek burayı bir turist şehri yapmayı düşündü.

Draper, yalnız başına zor bir işe girişmişti. Epiy muvaffakiyet elde etti: bazı eski binalar tamir edildi ve iki sene zarfında şehirde bulunan küçük iş sahiplerinin sayısı üç misli arttı. Fakat daha yapılacak bir çok işler vardı.

Bana şehri gezdirdiği zaman. İlk gözüme çarpan şey şehrin orta-

sında yükselen üç katlı bir bina gibi yüksek bir tepe oldu.

Draper, "Bu benim tepem" dedi. Burayı 50 dolara satın aldım. Bu para buraya geldiğim zamanki gayri menkullerin kıymeti hakkın-da sana bir fikir verebilir" diye rek ilâve etti:

— "Fakat Draper bu kaya yığını ne yapacaksın?" diye sordum.

— Ben ona Yüksek Ümidler Tepesi ismini taktım. Hayallerimi orada kurarım. Cesaretim kırıldığı zaman o tepeye çıkar etrafı seyrederek hayaller görürüm. Şu uzakta-ki harabelerden bir gün yine eskiden olduğu gibi bir opera binası doğacağını hep orada... düşündüm.

Draper biraz utanarak güldü ve, "Yüksek Hayaller Tepesi! Biraz delilik değil mi?" dedi.

Bense, "Bilâkis, harikulâde bir şey. Keşke hepimizin birer "Hayal Tepesi" olsa da orada hayalleri-

mizle başbaşa kalabilsek" dedim.

Charles B. Roth en çok muvafak olmuş bir adamla olan bir konuşmasını anlattı:

Bu adam ona, "Benim yaptığımı deliden başka kimse yapmaz. Ancak bir deli bu kadar uzun müddet aynı şeyde sebat eder. Artık ben mahvolmuştum. Bunu ailem, bütün tanıdıklarım, bankalar, müşterilerim biliyordu. Öyle olmasına rağmen işi bırakmadım. Biraz daha sebat ettim ve kazandım" demiş.

Roth, "Neden ayrılamıyordun?" diye sormuş.

O, "Düşüncelerim beni bırakmıyordu. Kafamda yaşattığım muvafakiyet tablosunun hayali o kadar güzeldi ki onu unutmuyordum."

Şu boyacı Arthur hakkında bir şey yazmayı unutmuşum. Haya-linde yaşattığı Scarsdale'deki evi sekiz sene evvel satın aldı.

OCAK BAŞI FIKRALARI

MURAT şair bir padişah'tı. Saltanata karşı fazla hırs ve hevesi yoktu. Tahtı henüz 14 yaşında bulunan oğlu Mehmed'e bırakarak Manisa'ya çekildi. Bunu duyan Avrupa devletleri büyük bir ordu hazırlayarak anlaşmayı bozdular ve harp açarak hududu geçtiler. Sultan Mehmed babasını tekrar tahta çağırdı; gelmedi. Bunun üzerine ona şu meşhur mektubu yazdı:

"Eğer sen padişah isen gel, ordunun başına geç ve memleketi kurtar. Yok, ben padişah isem emrediyorum gel!"

NİÇİN DERİN UYUMUŞ

GÜNLERDEN bir gün Kanunî Sultan Süleyman'a bir kadın geldi ve gece, herkesin uyuduğu bir sırada evinin soyulduğunu söyledi ve şikâyet etti. Padişah sordu:

— Peki ama, niçin bu kadar derin uyudun ve hırsızların farkına varmadın? Kadın cevap verdi:

— Biz sizi uyanık biliyorduk da onun için derin uyudum.

Bu söz padişahın hoşuna gitti ve kadının zararını telâfi etti.

Devekuşunun Marifetleri

• Jan Juta - Atlantic Monthly'den •

D

EVEKUŞU hakkında umumiyetle şu sözler söylenir:

"Devekuşu yavrularına karşı çok zalimdir. Gören de onları kendisinin doğurmadığını zanneder."

"Allah ona akıl namına hiç bir şey ihsan etmemiştir."

Bu sözleri söyleyebilmek için devekuşunu hiç tanımamış olmak gerektir. Çünkü hakikatte devekuşu yavrusuna karşı çok müstakimdir. Hattâ kuluçkaya erkek ve dişi nöbetleşe yatar ve bu vazifeyi tam bir ahenkle paylaşırlar.

Yavruları yumurtadan çıkar çıkmaz, samanlı yün yumağını andıran vücutlarıyla hemen gezinmeye ve kendi başlarına yem aramaya başlarlar.

Güney Afrikada bulunduğum zaman bir sabah güzel bir çiftliğin önünden geçiyordum. Bir adam ahır gibi bir yerin kapısını açınca dışarı bir sürü devekuşu çıktı. Birdenbire sanki garip bir işaret verilmiş gibi kanatlarını açarak dört bir yana çil yavrusu gibi dağıldılar. Sonra kanatları açık, ga-

rip bir şekilde dansetmeye başladılar. Öyle dansediyorlardı ki içlerinden bazıları yorgunluktan yere yıkıldı.

Devekuşlarının böyle dansetmesinin sebebi ya birdenbire hürriyete kavuşmanın verdiği sarhoşluk, yahut da içlerinde kabaran aşkın hareketlerle ifadesidir. Her kuşun aşk sahnelerinden önce kendine has bir dansı vardır. Fakat devekuşunun çiftleşme zamanındaki dansını tahayyülü imkânsızdır.

İşte o gün böyle bir sahne seyrediyordum: İki güzel devekuşu çalılar ortasındaki ufak alanda yan yana duruyorlardı. Erkek bütün tüylerini kabartmış, parlak renkleriyle dışısını etrafında, gururla dolaşıp duruyordu. O kuma oturunca dişi kabararak ve kanatlarını yere sürüp garip sesler çıkararak etrafında dönmeye başladı. Sonra birdenbire erkek ayağa kalktı. Bu sefer kanatları kapanmış, kuyruğundaki yelpaze gibi kısım havaya kalkmıştı. Ağır ağır sallanarak eşinin yanına yaklaştı. Sonra ikisi de açık kanatlarının uçları birbirine değerek ağır ağır

ve bir vals ahengi içinde dönmeye başladılar. Bu arada uzun boynuları aynı ahenkle iki yana sallamıyordu.

Ben adeta sihirlenmiş vaziyette bu dansı seyrediyordum. Böylece uzun müddet döndüler. Fakat birdenbire dişi kanatlarını yayarak çöktü, boynunu topraklara sürtmeye başladı. Sağdan sola, soldan sağa hareket eden bu uzun boynuyla adeta yerde esrarengiz bir işaret çizmek ister gibiydi.

Bu arada erkek parlak tüylerini gerekerek ve güzel renklerini göstererek aynı ihtirasla aşk dansına devam ediyordu. Bu dansın sonunda her ikisi de kanatlarını açıp bütün hızlarıyla çarpmaya başladılar; ortalık toz, dumana boğuldu.

Umumiyetle devekuşunun çok aptal olduğu iddia edilir; bunun için de meselâ saklanmak isteyince başını kuma gömdüğü söylenir. Onun bu hareketi kuluçkaya yatması zaman başını güneşten gizleyebilmek içindir.

Esasen devekuşu o uzun boynunu yere yapıştırıp başını kuma gömünce ortalıkta iri bir tümsek kalır; bunu uzaktan gören bir toprak yığını, sanır.

Devekuşundan, başıma hiç unutamıyacağım garip ve heyecanlı bir vak'a gelmiştir:

O zamanlar henüz on yaşındaydım. Tuhaf her şey beni kendine çekiyordu. Deve kuşunu yuvasında görmek için dayanılmaz bir arzu duyuyordum. Bu hareket çok tehlikeli olabilirdi. Çünkü eşlerden biri yumurta üzerinde yatarken

diğeri nöbet bekler ve yabancılardan yuvaya sokulmasını önler. Devekuşu aynı zamanda bir at kadar koşar. Pençesine gelince, tırnakları çelik gibidir. Bir köpeği bir pençe darbesiyle ortadan ikiye böldüğünü gözümle gördüm.

Devekuşu saldırınca, kurtulmak için iki çare varmış: Bunlardan biri, ucu çatal şeklinde bir değnek almak ve devekuşu saldırınca çatal boynuna geçirip yanınıza yaklaşmasını önlemek; diğeri ise, üzerinize saldırınca hemen yere yatıp başı kollar arasına almak ve hareketsiz kalmak.

Size tavsiyem olsun, bir devekuşu karşısında böyle son çare olarak yere uzanmak gerekirse en ufak bir adalenizi bile kımıldatmayın yoksa haliniz haraptır.

O gün Devekuşunun yuvasına sokulmuş kuluçkaya yatmış olanı seyrediyordum. Son hızla üzerime gelen erkeğin farkında bile değildim. Birdenbire bir çığlık işiterek başımı çevirdim; kanatlarını açmış, gagası kıpkırmızı bir vaziyette üzerime geliyordu. Korkudan ne yapacağımı şaşırarak var kuvvetimle kaçmaya başladım. Sonra dehşet içinde kendimi yere attım ve hiç kımıldamadan adeta toprağa yapıştım.

Her an koca hayvanın gelip sırtına oturmasını bekliyordum. Kulaklarım oğuldamaya başlamıştı. Duaya başladım. Birdenbire ayak bileğime bir hançer saplanmış gibi oldu. Meğer ayakkabı bağının parlak ucu devekuşunun gözüne ilişmiş o da gagayı basıvermişti. Hareket etmemek için bütün ada-

lelerimi germek icap etti. Böylece dakikalar geçti. Bir aralık devekuşunun gidip gitmediğini anlamak için kolumun arasından başımı birazıcık kaldırdım. Fakat hemen o anda toprak üzerinde bir gürültü işiterek yine yumuldum. Sonra yeniden bir sessizlik oldu. Son derece korkmuş olduğumdan kımıldanmadığım gibi bacaklarım da kaçacak mecal kalmamıştı; orada devekuşunun avı olarak yatmak mecburiyetindeydim.

Tam duama devam ederken, birden bire yeni bir hançer, bileğime saplandı. Acıdan dişlerimi gıcırdattım. Kolumdaki parlak düğmeler devekuşunun gözünden kaçmamıştı.

Uzun bir müddet daha geçti. Öyle bir an geldi ki, artık adalelerimin acısına tahammül edemeyecektim; kolumu ister istemez kımıldatmak zorunda kaldım. Hafifçe böyle bir baktım hayvanın kara

hayali çok yakınımıdaydı. Gene yere yumuldum. Kafamdan bir sürü düşünce geçiyordu. Bu çılgın hayvan, ben ufacık bir hareket yapınca üzerime çullanacak ve her tarafımı didik didik edip vücudumu paçavraya çevirecekti.

Bu düşüncelerle hareketsiz yatmaya devam ettim. Artık saatler bana sonsuz gibi geliyordu. Fakat birdenbire, yeniden uyumuş olan kolumu kımıldatırken göz ucuyla etrafı süzdüm devekuşu yoktu. Büyük bir güçlkle vücudumu doğrultabildim etrafı adamakıllı gözden geçirdim Hiç bir şey yoktu. Nihayet sinirlerime hâkim olarak bütün kuvvetimi topladım ve bir sıçrayışta soluğu dikenli tellerin ötesinde aldım.

Öğrendiğime göre hayatımı kurtaran devekuşunun kuluçka nöbetinin gelmiş olmasıydı. Dişisine yarıdım için erkeğini yuvasına sevkeden his hayatımı kurtarmıştı.

SIYASİ FELSEFE

• Will Durant •

EFLATUN diyor ki: Biz ki basit şeylerde, meselâ bir ayakkabı ısmarlarken bizi yalnız mütehasşis bir ustanın tatmin edebileceğine kaniizdir. Siyasette ise rey kazanmasını bilen herkesin bir şehri veya bir devleti idare etmesini bileceğini tereddütsüz sanırız. Hasta olduğumuz zaman tahsil görmüş ve ihtisas yapmış bir doktor çağırırız; en yakışıklı veya en güzel doktoru çağırtmayız. O halde neden devlet idaresinde hastalık olduğu zaman en âkilinin, en hâkiminin ve en iyisinin bize hizmet etmesini, devlet idare etmesini aramıyalım?

İdarî makamları ehliyetsizlerden ve hilekârlardan korumağa ve en iyilerin seçimi ile hazırlanmasına yarıyan bir metod bulmak lâzımdır. İşte siyasi felsefe bununla uğraşır.

BİR yaşından aşağı çocuklarda aspirin zehirlenmeleri görülmüştür.

Bu çocuklardan biri zehirlenme neticesi ölmüştür.. Bunun için annelere ihtar da bulunmaktadır.

Bu zehirlenmeler çocuklara çok fazla aspirin verilmesinden ötürüdür. Aspirin halk arasında bir âdet haline gelmiş hattâ bir çokları bu ilâcın müptelası olmuşlardır.

Zehirlenerek ölen çocuğa tabii miktardan on misli fazla aspirin verilmişti. Çocuklara her 6 saatte tekrarlamak üzere her yaş için 1 buğday aspirin verilebilir. Eczanelerde satılan aspirin 5 buğdaylıktır.

Çocukta derin ve sık solumalar aspirin zehirlenmesinin delilidir. Hararet yükselmesi bu şüpheyi bir kat daha arttırır.. Üşütme ve onu takip eden hararet yükselmesi zatürre başlangıcı zamanı uyandırabilir.

Diğer alametler kusma, kulak uğuldaması, asabî haller, baş dönmesi, sersemlik, baygınlık, sıkıntı ve koma halleridir. Çocuk susuzluk hissederek, deveren yavaşlar ve morarır.

AMERİKADA kulak boğaz, burun, göz akademisi toplantısında, tek bir gözden iki çocuğun gözünü görebilir hale getiren Dr. George P. Landers bu ameliye hakkında izahatta bulunmuştur.

Mustatil bir kornea parçası, gözün ışık alan saydam tabakası, lüzumsuz ve taze bir gözden alınmış ve ikiye bölünerek her bir parçası bir çocuğun gözüne eklenmiştir. Bu parçalar

gözün yardımıyla inkişaf etmişler ve bu iki çocuk hatta gözlük kullanmadan görmeye başlamışlardır.

Bu tedavi 11 ay sürmüştür.

NİEMANN adında müteşebbis bir Holandalı bir kaç yıl önce milletlerarası bir tatil geçirme teşkilâtı kurmuştu. Harpten sonra pek büyük rağbet gören bu «Dünya Dostluk Birliği» artık milletler arasında sıcak bir yakınlık doğuracak kadar ehemmiyet kazanmıştır. Bugün bir çok yerlerde azası bulunan teşkilâta mensup her memleket diğer azaları üzer honalık bir tatil devresi için davet etmekte, davetliler doğrudan doğruya aileler nezdinde misafir edildiğinden bu yakın temas karşılıklı tanışma ve anlaşma imkânlarını arttırmaktadır. Orta mekteplilerden yetişkin kimselere kadar herkesin katıldığı bu seyahatte yola çıkanların tek masrafı yol parasından ibaret olup ikamet masrafını davet edenler görmektedir.

Bilfarz on beş kişilik bir İsviçre grubu bu cemiyet vastasıyla İngilteredeki on beş azasının evine misafir olmakta, beraber oturup kalkmakta, gezmekte, muhiti ve insanları bir aile içinden tanımaktadır. Her eve nihayet bir tek misafir düştüğüne göre davet eden aile hesabına bu misafirlik mühim bir külfet teşkil etmemekte, fakat misafir edilen grup toplu olarak gezip memleketi dolaşırken şüphesiz daha eğlentili ve hattâ daha ziyade tasarruf imkânı bulunmaktadır.

Finlandiya Bir Kadının Elindedir

• Weltwoche'den •

İNLANDİYA'DA el altından Moskova ile iş birliğini güden şahsiyetlerin adını öğrenmek istediğim zaman bir Fin politika adamı bana: "Finlandiya'nın akıbeti bir kadının elinde bulunuyor, demişti, memlekette komünist iç bakanı Leino'dan herkes çekinir. Kızılarmın bu demir elli, korkusuz bayraktarı bile kendisinden kat kat üstün bir şahsiyetin tesirindedir: Karısı Hertta Kuusinen."

Genel olarak Fin politikasında kadınların rolü nisbeten cüz'idir, Güzide mevkilere sahip olanlar parmakla sayılır ve bu arada milletlerarası şöhrete sahip olan edip ve dram muharriri **Hella Wuolijoki** harp sonunda Fin radyosu genel müdürlüğünü yapmaktadır. Welles, Maurois, Stefan Zweig, Thomas Mann gibi adamlarla yakınlığı olup harptan önce belli başlı Fransız, Alman ve İngiliz ediplerile daima temaslarda bulunan bu gayet münevver kadın Nazi aleyhtarlarının en kuvvetlileri arasında anılırdı. Alman işgal kuvvetlerinin teklif ettiği mevki-

lerde bulunmaktansa hapishaneye girmeye tercih ederek Fin gizli mukavemet teşkilâtında fiilen hizmet gördü. Muhafazakâr parti başkanı Cumhurbaşkanı Paasikivi de aralarında bulunmak üzere Fin cemiyetinin daha nice ileri gelenleri arasında pek enerjik, sarsılmaz yapılı ve altmış yaşını bulan Hella da Rusya ile dostça bir iş birliğine varacak hareket hattını bilhassa müdafaa ediyordu. Lâkin Hella bugüne kadar demokratik kanaatlerine sadık kalarak memleketi tamamilen Rusların elinde oyuncak haline getirmeye çalışanlara kat'iyen yüz vermedi.

Buna karşı herkesin çok daha az tanıdığı bir diğer kadın, (iç bakanının karısı) ideoloji bakımından Moskova ile aynı hat üzerinde yürümek fikrini aynı şiddetle müdafaa ediyordu. Kırk yaşlarında, gayet basit giyimli bu kadın Finlandiyada komünizm yasak iken, içtihatları yüzünden diğer benzer-

leri gibi hayli hapse girmişti. Bugün o cezalarını büyük bir gururla anıyor ve her fırsatta çetin savaş yıllarını hatırlatıyor ve kendi başından geçenleri sayıp dökmekle burjuva demokrasisine karşı nefretine de bir izah yolu bulmaya çalışıyor.

Hertta Kuusinen genç yaşta politika ile ilgileniyordu. Fin komünistlerinin ilk alemdarları arasında babasının adına rastlıyoruz. Son defa mağlûp düşüp Karelya eyaletini Finler Ruslara bırakmak zorunda kalınca bu adam Karel'yayı Moskovada temsil eden komünist baş delegeliğine getirildi, on binlerce Karelyalı yerlerini, yurtlarını bırakıp Rus dehşetinden kurtulmak için bugün bile Kuzey Finlandiyada başlarını soktukları bir dam altında kendi yağlarıyla kavrulmaya çalışırken bu adamı hep "vatan haini" diye anıyorlar. Hürriyetleri uğruna evini barkını terkeden bu zavallıların Hertta hakkında gösterdikleri nefretin benzerlerine hiç bir yerde rastlamadım. Esasen o gibi yerlerde komünizmi methedecek bir kelime söylemekten kendisi de çekiniyor.

İki dünya harbi arasında geçen zamanda bu kadın da, öğretmenlikle başlayıp gazetecilikle komünizm şampiyonluğuna devam eden, Rusyada tahsil görüp siyasi entrikaları yüzünden kaç kere hapse giren kocasına tam bir kader arkadaşlığı yapmıştır. Müteakikenden sonra 1944 de iç siyaset değişikliği yapılarak koalisyon kabinesine ilk defa komünist nazırlar da katılınca Leino İç Bakanı

oldu. Kabine içinde komünizm cereyanının bir çeşit "Trovadaki tahata at" ı şeklinde işe başlayıp önce polis kuvvetlerini kendi fikirlerine göre "teşkilâtlandırarak" nazırları ve yüksek devlet memurlarını baskı altına alırken karısı önceleri hep perde arkasında kaldı. Fin halkı arasında komünist sayısı gayet az olduğu halde Leino adamlarına kabinede nüfuzlu mevkiler sağlamak yolunda idi. Bu üstünlük tezahürü sadece dış politikada kendini gösteriyordu. Çünkü en ateşli nutukları gibi en çetin baskıları da komünizmin insanları saadete ulaştıracak biricik ideoloji olduğuna halkı inandırmıyordu. Halbuki parlâmentoda radikal solcu fikirleri destekleyenlerin sayısı dörtte biri zor bulurken ve Fin halkı ezici bir üstünlükle komünizmi reddedip Rusyaya karşı antipatisini açığa vurmaktan çekinmezken Leino — arkasında karısı olduğu halde — dış politika hedeflerini daima Moskova istikametine kaptırmaya çalışıyordu.

Son zamanlara kadar Hertta Kuusinen adına hemen herkes omuz silkti, geçti. Moskovaya gidip geliş ailevi ziyaretler şeklinde tefsir ediliyor, ateşli nutuklarını dinleyenler komünizm meddahlığını yapan bir propagandacı diye dudak büküp geçiyorlardı. Daha gegen sene "deli Hertta" diye anılır, hiç boyanmayan, pudra sürmeyen ve her halde kapitalistlere cemiyetin kölesi diye baktığı için olacak, saç kestirmek için berbere dahi gitmeyen, giyinmesini bilme-

yen bu kadın kimseyi alâkalan-dırmaz, hiç göze batmazdı.

Bir Fin gazetecisi Hertta için şöyle diyor: "Komünizmi bir sabit fikir halinde zihnine yerleştiren kopkoyu bir ideoloji sofusu.." Fakat kendisile görüşmek fırsatı bulunup içtimai ve siyasi fikirlerindeki esaslı farklar öğrenilince, babasının veya kocasının düşünüşlerini savunan acemi bir politikacı ile değil, bütün ihtiras, enerji, ambisyon ve taassubu ile komünizmi din haline getirmiş bir şahsiyetle karşılaştığınızı takdir etmekte gecikmiyorsunuz. Bu intibalarını Fin politikacılarına anlatırken kendisinin Finlandiya siyasi faaliyetinde hakikaten birinci derecede rol oynayarak Romanyadaki meslektaşları Anna Pauker'in dış bakanı olmazdan evvelki hareket hattını takip etmekte olduğunu öğrendim.

Bu kadın muhtelif İskandinav memleketlerinde ikide bir komünist liderlerle buluşup görüşüyor. Stalin'in cumhurbaşkanına gönderdiği mektup tarihinden az önce İsveç'in "küçük Stalini" dedikleri Lasse Linderot ile konuşup Norveç'e geçiyor, Lövlén ile mü-lâkattan sonra Moskovaya gidiyor, hattâ Fin - Rus askerî anlaşmasının müzakerelerinde bulunuyor. İşte o vakit inatçı, şaşmaz ve pervasız görüşleri yüzünedn Fin kadınlarından yüz bulamıyan bu zararsız düzenbaz birdenbire Fin dış politikasını parmağında çevirmeğe başlıyor. Rusların ağır muamelelerine ve Doğu Blokuna sokmaya çalışmalarına rağmen Finler iç politikada komünistlere ta-

vizlerde bulunmayı tamamen reddetmek suretile bağımsızlıklarını koruyabiliyorsa da dış siyaset bakımından Moskovanın tahakkümü karşısında âciz mevkie giriyorlar.

İş başına geçmeden, tıpkı Romanyadaki arkadaşının yaptığı gibi, Hertta da her şeyden önce İskandinav meslektaşları arasında irtibat kurmaya ve Balkanlardaki blokun aynını orada meydana getirmeğe çalışıyor. Moskovada yetişen erkek arkadaşlarının Kuzeyde bu işi beceremediği bir hakikattir. Çünkü İskandinav memleketlerindeki komünist şefler sırf İskandinav proleterlerinden bir araya gelen bir diktatörlük kurmak hayalindedirler, Moskovanın emrine girmeden veya memleketi Moskoflara satmadan müstakil bir komünist devleti kurmak mümkün olacağına inanıyorlar.

Fakat Hertta gizli bir toplantı için uçakla İsveç'e geliyor, Danimarka, Norveç ve İsveç mümessilleriyle uzun uzadıya konuşuyor.

Fin delegeleriyle Moskovadaki anlaşma imzalanırken Rusların bir çok noktalarda ağır basmamış olmalarının hikmeti hep bu kadının Kremlindeki teşebbüslerine atfolunuyor; seçimlerde hoş görünmek için bazı maddelerin hafif geçildiği ileri sürülüyor, bununla Ruslar Fin bağımsızlığını tehdit ettiklerine dair rivayetleri sözde yalanlamış oluyorlar. Hertta Finlandiya'nın istikbali hakkında konuşurken bu vesikalara ve bu manevraya da başvuruyor. Seçimlerden önce Moskovadan dönüp adaylarına istikamet gösteren parti genel sek-

reteri de aynı sözleri diline dolamıştır.

Bununla beraber genel sekreter ile komünist lideri Uusitalo, dış politika programlarına Hertta'nın böyle düpedüz, tahakkümlü bir eda ile karışmasını, hele İskandinavada da Balkanlara benzer bir kombinezon peşinde koşmasını hiç te iyi karşılamıyorlar. Fakat Moskovadaki akrabaları her halde kendisinin günün birinde Dışişleri Bakanlığına gelmesini kolaylaştıracakları muhakkaktır, şüphesiz bu da ancak Ruslar demir perde arkasındaki memleketlerde gösterdikleri hareket tarzını Finlandi-

yaya da tatbik edecek olurlarsa... Hürriyet ve istiklalleri uğrunda Finlerin her şeyi inat ve ısrarla göze alacağına şüphe yoktur. Seçimler bugün artık Finlandiyanın "netameli kadını" diye anılan Hertta'yı nazırlık sandalyesine çıkartmak şöyle dursun, seçimlerden önce kocası İçbakanlığından atılmış ve bu suretle hile karıştırılması önlenmiştir.

Yüzü gülmek bilmeyen, siyasi kanaatlerini bir Jeanne d'Arc edası ile ileri süren bu kadının düzenleri bugüne kadar Finlandiyanı demir perde ardına sürükleyememiştir.

Üç Gece Zifaktan Sonra

ÇİNDE hazin olduğu kadar tuhaf bir düğün hâdisesi geçiyor. İki kız evleniyor. Düğün günü kızlar evlerinden alınıyor. İki tarafın da gayet sık birer tekerleksiz tahterevan ile kızları götürmesi âdet. Dar bir köprüde, aksilik bu ya, her iki düğün alayı karşılaşıyor. Fakat hiç biri geri dönmek niyetinde değil. Bağırıyorlar, çağırıyorlar, el hareketleri.. nihayet karar veriyorlar: Her iki tahterevan birbirinin aynı olduğundan değiş etmek suretile işin içinden çıkılacak. Zaten fazla vakit geçmiştir, acele gerek... Düğüne yetişiyorlar. Üç gecelik zifafın ardından üç gecelik istirahat devresi geliyor. Üçüncü gün akşam üstü güveyler karıların alıp âdet üzere gelin annesini ziyarete gidiyorlar. Yine pek ciddi bir Çin âdetine göre gelin ile güvey birbirlerini düğüne kadar göremezler. Çiftler ailelerine varınca zavallılar hayretten dona kalıyor ve kızlarını bir türlü tanıyamıyorlar... Çünkü damatlarla gelen gelin kendi kızları değildir... Halbuki köprüde garip bir şanssızlık olmuş, tahterevanların değiştirilmesi kararlaştığından gelinler içinden çıkarılmış, sadece bu tahterevanlar değişmiştir. Kuli dedikleri taşıyıcılar ise telâşla yanlış gelini yanlış güvey evine götürmüşlerdir. Hâdiseyi anlıyan alâkahlar mahkemeye baş vurur ama üç gün üç gece düğünden sonra yargıç ne yapsın bu işe...

Dün ve Bugün

Türkiye'de Çalışan İsviçreliler

• Schweizer Illustrierte'den •

SCHWEIZER Illustrierte der-
gisi Türkiye ile İsviçre arasın-
da hayli geçmiş olan karşılıklı mü-
nasebetlerden bahsederken eski-
den padişahların bile İsviçre ilim
ve iş adamlarına değer vermekle
hizmetlerinden faydalanıp bir kis-
mını "paşa" rütbesine kadar çı-
karttığını ve yeni Türkiyenin de
bu kültür ve demokrasi diyarına
sempati gösterdiğini bilhassa belir-
terek bu alâkaya İsviçreli müte-
hassısların mesleki kabiliyetleri,
çalışmaları kadar her halde «isti-
lâcı emeller beslemekten uzak bir
memleket» e mensup olmalarını da
sebep sayıyor.

«Tarihleri ve zihniyetleri birbi-
rinden bu kadar farklı olan iki mil-
letin ananevî işbirliği muhakkak
ki her iki tarafın hayrına olmuştur
Türkiyede bir müddet kalan her
İsviçreli, Türklere hâs, yürekten
gelen misafir severliği yadettekte,
şeref ve haysiyetlerine düşkünlük-
leri kadar — yabancı âlemlerin an-
layış ve yardımın amuhtaç olduk-
ları zaman bile — istikbale doğru
kendi çizdikleri yolda yürümek
üzere gösterdikleri azim karşısın-
da hayranlığını ifade etmektedir.»

«İlk dünya savaşından kırk yıl
önce Demiryolu idaresi, büyük ti-
caret, sanayi ve sigorta işlerinde,
İsviçreli mütehassıslardan teşek-
kül eden bir hiyerarşi vardı; ara-
larında üç kişi, bilhassa temayüz

ederek Demiryolu işletmesinde en
yüksek mevkilerde hizmetler gör-
müştü: Anadolu Demiryollarında
Edouard Huguenin, Şark Demir-
yollarında Jakob Müller ve Trak-
ya kısmı işletmesinde Dr. Kırırch
Gross... gördükleri türlü şeref ve
itibara rağmen hepsi sade, demok-
ratik birer İsviçreli örneği olarak
kalmışlardı.»

İsviçreliler yurdumuzda inkılâp-
tan sonra da mühim vazifeler gör-
müştür:

«1933 Ağustos tarihinde İstan-
bul Üniversitesinin açılış töreni
yapılırken bu tarih, yeni Üniversi-
tenin organizatörü olan Cenevreli
Profesör Albert Malche hakkında
bir şükran jestini de ifade ediyor-
du. Tekliflerini şöylece hulâsa ede-
bileceğimiz tafsillâtı raporunda
profesör bilhassa şunları işaret edi-
yordu: İlmî araştırmaları geliştir-
mek ve millî membaları değerlen-
dirmek. İlk ziyaretinde nazari ola-
rak yaptığı bu teklifleri sonradan
filiyat sahasına koyması kendisin-
den rica edilince Üniversitenin
reorganizasyonu da böylelikle o-
nun himmetile meydana geldi.»

Annesi Türk olan Hans Pfister
Türkiyede on yıl mimarlık yap-
mış, bu arada yeni Meclis binası-
nın projesinde de çalışmıştır. Lo-
zan Üniversitesinden Prof. Roger
Secrétan Türk - Yunan karma
mahkemesinin genel kâtibi sıfatile

1925 - 26 da İstanbulda bulunmuş, İskenderun'un ilhakına kadar da 1937 - 38 de Milletler Cemiyeti İskenderun işleri komisyonunun başkan vekilliğini ifa etmiştir. Banka müdürlerinden yerli ve yabancı gazetelerin iktisadî muhabirlerinden Dr. Fr. Beck de Türkiye'yi Rus ve İran hududuna kadar baştan başa dolaşıp gayet güzel tanıyanlardan biridir. 1927 de Demiryolları malzeme dairesinin organizasyonu için çağrılan Fr. Konrad hatıraları arasında o tarihlerde henüz iç asayişin yeni düzenlenmekte olduğunu, Ankara'dan 15 kilometre içeride Nafia Bankası ile bir gezintileri sırasında çapulcuların yol kestiğini, para aldıktan sonra da serbest bırakıldıklarını, fakat şehre dönünce aynı eşkiyanın yakalanıp karşılırlarına getirildiğini görmekten hayret ettiğini ilâve ediyor.

1926 - 1931 yıllarında, eski Lozan Üniversitesi talebelerinden Adalet Bakanı Mahmud Esad Bozkurd'un Medenî kanunu ilân etmesi üzerine hukuk reformunu tatbik mevkiine sokmak gibi şerefli bir vazifeyi de Cenevrelî hukuk âlimlerinden Profesör Sauser-Hall üzerine almıştır.

1946 yılında İsviçre 14 milyon franklık halı ithal etmiştir. Türkiye, İsviçre halı ithalatında baştan ikinci gelmektedir. Bu arada, Herke halı dairesinin şefi olup ananevî Türk sanatında gösterdiği yararlıklar yüzünden Abdülhamid'in hizmet nişanile taltif ettiği Vidal bugün İsviçre'de pek tanınmış bir isimdir; 1919 da İsviçreye geçen

oğlu Vitali Vidal, şimdi Zürih'de bir halı ithalat şirketine başında bulunuyor.

Türk fındığını dünyaya satanlardan biri de 1853 de Trabzonda kurulan "Hochstrasser ve ortakları" ihracat şirkettir. 1946 - 47 mahsulünden İsviçre'nin fındık ithalatı 11 bin ton ve 30 milyon frank tutarındadır. Bütün ailesi gibi Türkiye'de doğmuş olan Hochstrasser bugün İsviçreden ihracat işlerini idare etmekte ve bütün dünya fındık istihlak yerlerinde şubeleri olduğunu ve sade 1947 de 32 memlekete ihracat yaptıklarını söylüyor.

Türkiyede pek iyi bilinen «Lozanlı kitap tabii Payot'un oğlu» Dr. Marc Payot babasının işlerini yürütmek üzere kendini bu mesleğe vermişken bürosunda görüşmemizin konusu ne yeni çıkan kitapları, ne de edebiyattan bahsedildi. Zira Dr. Payot tıp ve hukuk tahsilini bitirdikten sonra asıl mesleği olan Kriminalistik üzerinde yürümüş ve Ankara Polis Enstitüsünde hocalık yapmıştır. Çok enteresan ve meraklı vazifesinin azaleti hakkında bir fikir vermiş olmak için yılda 400-500 kadar cinayet ekspertizi ile meşgul olduğunu kaydetmeliyiz.

İsviçre türlü sahalarda Türk gençliğinin tahsil gördüğü yabancı memleketler arasında her yıl önemli mevkiini muhafaza etmektedir. İki memleketin samimi temennisi bu ticaret ve kültür alışverişinin her iki memlekete ve dünyaya hayırlı olmasıdır.

PENCEREDEKİ ŞEN ADAM

• Luis Mattox Miller —

Reader's Digest'ten •

ONUNLA ilk defa 1936 yılının bir yaz gününde karşılaştım. İskarpini-
min topuğunu tamir için, küçük ve gürültü-
lü dükkânına girmiştim. Beni neş-
tle karşıladı. “Siz bu taraflarda
yenisiniz, değil mi?” dedi.

“Evet,” diye itiraf ettim. Setin
sonundaki apartman katına taşı-
nalı ancak bir hafta olmuştu.

“Burası iyi bir yerdir,” dedi.
“Memnun olacaksınız.”

Çoraplı ayaklarımla oraya otur-
dum ve topuğu kaplıyan deriyi
muayene edişine ve uzun süren
tamir işine baktım. Bir randevuya
yetişmek için vaktim çok azdı; bi-
raz sabırsızlanmıştım. “Lütfen ace-
le edin.” diye rica ettim.

Çelik kenarlı gözlüklerinin üs-
tünden, bana, kabahat bulur gibi
baktı. “Peki, bayan uzun sürmez.
Ben iyi birşey yapmak istiyordum
da...” dedi. Biraz durdu. “Görü-
yorsunuz ya, benim de bir an’a-
nem ve prensibim vardır.”

Bir prensib mi?. Kenar mahalde
bulunan kunduracı dükkânların-
dan bir başkalığı olmıyan bu kü-
çük, kirli dükkânda mı?..

Hayretimi hissetmiş olacak ki,
gülümsedi. “Evet, bayan, bu an’a-
ne bana ecdattan kaldı. Babam ve
büyük babam İtalya’nın en iyi nal-
bantlarıydılar. Babam bana daima,
“Oğul, dükkânına gelen her ayak-
kabıyı çok iyi yap ve bu işinle if-
tihar et. Hem iki katlı memnun,
hem mesut hem de ilerlemiş olur-
sun.” derdi.

Tamir edilmiş olan ayakkabımı
bana verirken dedi ki: “Bunlar u-
zun zaman dayanacaklardır. Çün-
kü iyi deridir.”

Randevuma geç kalmış olmak-
la beraber orayı samimi ve hoş
hislerle bıraktım. Eve dönerken,
gene o küçük dükkânın önünden
geçiyordum. O orada, bir ayakka-
bı kalıbının üzerine eğilmişti. Be-
nim hayretime hâlâ güler gibiydi.
Böylece aramızda karşılıklı bir
arkadaşlık başladı.

O zamanlar, sıkıntı ve çöküntü
yıllarıydı. Hergün dükkânının ö-
nünden geçerken, birbirimize dost-
ça el sallardık. Oraya ilk defa, bir
tamir işi için gitmiştim; fakat son-
raları, yalnız biraz gevezelik et-
mek için..

Uzun çalışma yıllarına rağmen

halâ bükülmemiş olan boyu, bir İtalyan için hayret edilecek kadar uzundu. Seyrek saçları ağarmış ve yüzünde derin çizgiler peyda olmuştu. Fakat en iyi hatırladığım şey merhamet ve alayla parlıyan güzel, kahverengi gözleriydi. Birgün Mussolini bahsinde gözlerinin nasıl kıvılcım saçtığı aklımdadır. "Köpek!" dedi. Ondan işittiğim en ağır kelime buydu.

Amerikan olan herşeyle ve Amerika hemşehriliğiyle iftihar ediyordu. Pearl Harbor'dan az sonraydı, ben, yavaş giden harp hazırlıklarından şikâyet edince, bana, hayretle baktı. "Fakat daha yeni başladı" dedi. "Hem en iyi adamlar ve en büyük makineler de bizde. Galip geleceğiz."

O, tanıdığım en şen insandı. Dükkânının penceresinde oturarak ayakkabı kalıbını çekiçle döverken arada sırada kalın sesiyle şarkı söylerdi. Bizim mahalledeki İtalyanlar ona "penceredeki şen" derlerdi.

Bir kere konuşurken dedi ki: "Tanımaktan memnuniyet duyduğum bir adam vardı. Buradan, senelerce evvel geçmişti. İyi ve namuslu bir yüzü olduğu için bir müddet burada da oturmasını istedim."

Ona, o adamı tanıdığımı söylemedim. Fakat kendisi bir hafta sonra bana: "O adam hakkında söylediklerimde haklıymışım.." dedi. "Dün buraya geldi, güzelce konuştuk. Eğer hakikaten iyi bir adam görebildiysem şimdiye kadar, mutlaka budur."

Bu nazik kunduracının namus-

kârlığı ve iyikalpliliğinde öyle bir sıcaklık vardı ki bu, başka bir kalbin lütufkârlığını meydana çıkarıyordu. Bunu sonradan anladım. Tıpkı benim kalbim gibi.

Kaldırımlarımızı dolduran çocuklar, onun dükkânı önünde kaynaşırlar ve daima iyi karşılanırlardı. O, onların anlaşmazlıklarına güler, ve bu, bir kavga haline çevrilirken, arabuluculuk yapmak için işini bile bırakırdı.

Birgün, boyacıların iyi yapıldıkları bir işten dolayı kızgın bir halde apartmandan çıkmıştım. Böyle giderken arkadaşım el salladı ben de teselli eder diye dükkânına girdim. Bugünkü işçilerin salâhiyetsiz ve ehliyetsizliklerine dair bir sürü boş lâf etmeme müsaade etti. İftihar edebilecek bir işleri de yok ki, diye şikâyet ettim. Hattâ çalışmak bile istemiyorlar; istedikleri şey, fazla para alıp boş gezmek.

Oda aynı fikirdeydi. "Eminim, bu civarda da böyle bir sürü insan vardır" dedi. "Fakat, belki de tamamen kabahatli değildirler. Belki babalarının şerefli bir işi yoktu. Bu, vaziyet çocuğa da tesir eder ve onu bu gibi ehemmiyetli şeylerden mahrum eder."

"Bunun için ne yapılabilir?.." diye sordum.

Cevap vermeden önce bir dakika durdu sonra bana baktı. "Yalnız bir yol vardır. Şerefli bir ananeyi tevarüs etmemiş olan her kadın ve erkek, bu ananeyi kendileri yaratmalıdırlar. Hürriyetin, şahsî yardımlar yapmamıza müsaade ettiği bu büyük memlekette, yapa-

çağımız her yardımı iyi yapmalıyız. Bir adam, ne iş yaparsa yapın, eğer hergün çok iyi çalışırsa, çocuklarına, ilerde yaşayabilecekleri bir an'aneye başlamış ve kendisi için de saadeti temin etmiş olur."

Birkaç ay memleket dışına gittim. Dönüşümden biraz sonra, beni görünce karşılaşacağı sürprizi seyretmek için gizli bir sevinçle aşağı caddede yürüyordum.

"Penceredeki şen adam" yoktu.. Kapı kapanmıştı, ve küçük bir kart vardı: "Ayakkabılar için ikinci kapıdaki çamaşırhaneye başvurunuz."

Endişeyle çamaşırhaneye gittim.

Evet, ihtiyar adam iki hafta evvel, işte oradaki pencerenin kenarında ıstırap çekiyordu.. Ve birkaç gün önce ölmüştü.

Çamaşırcı adam, "Onu çok arıyacağız." dedi. "Her zaman öyle sendi ki."

Müteessir bir halde oradan ayrıldım. Ben de onu arıyacaktım. Fakat o bana, unutamıyacağım zekâsından birşey, nadir bir parça bırakmıştı: "Eğer şerefli bir an'aneyi tevarüs ettiyseniz, onu devam ettiriniz; eğer etmediyseniz siz yaratın."

Madam Marshall'ın Kırdığı Pot

AMERİKAN Dış Bakanının karısı eskiden kocasının yanında salon âdabının inceliklerine riayet etmekte çok güçlük çekerti.

Bir gün Fort Benning'de büyük bir ziyafet tertiplenmişti. O tarihte Marshall henüz albay rütbesindeydi. Davetliler, öyle adları kolaylıkla hatırla kalamıyacak ve ayrı ayrı komplimanla hatırları sorulamıyacak kadar kalabalıktı. Marshall bunun da çaresini buldu; misafirleri takdim ederken karısına bir parola fısıldayverecekti: "Çin" derse albayla Uzakdoğu'da savaşmış bir subay olduğu, "Heyet" derse karargâhtan geldiği, "Çiçek" derse karısına çiçek hediye ettiği — yani teşekkür gerektiği — anlaşılacaktı.

Misafirler arasında bulunan genç bir kadın da üçüz doğurmuştu; Albay kadının bilhassa tebrik edilmesini istiyordu. Şimdi hikâyenin gerisini Madam Marshall'a bırakalım: Başlangıcı iyi gitti, fakat hoş geldiniz dediğim misafirlerin sayısı 500 ü aşınca serseme dönmüş, kocamın fısıltısını duyamaz olmuştum. "Çin", "Heyet", "Çiçek" kelimeleri birbirine karşıvermişken kocam bana genç ve güzel bir kadını tanıtarak "Üçüz" gibi bir şey söyledi. Evvelce bana sıkı sıkı tenbih etmişti: "Üçüz" dediği zaman galiba hararetle tebrik edecektim, netekim dudayımdan dökülebilen son nezaket kelimelerini de bu vesile ile harcadım: "Ooo... Gönderdiğiniz üçüzlere bilhassa teşekkür ederim. Nefis bir vazoya yerleştirdim, şahane kokuları bütün evi kaplıyor."

Stalin'in Hususi Hayatı

• Schweizerische, Allgemeine Volks-Zeitung'dan •

STALİN sade giyinir. Yalnız iki küçük şey, Lenin nişanı ve zafer nişanı boz elbisenin süsünü teşkil eder. Yüz hatları derinleşmiş, ihtimamla bakılan bıyıkları da saçları gibi kırlaşmıştır. 69 yaşında olmasına rağmen dinç görünür. Sıhhati bazı havadislerde yayınlan-

dığı gibi sarsılmış değildir. Harbin bitiminden beri sıhhatine son derece itina etmektedir.

Stalin Gürcüdür. Moskovanın sert iklimi hiç bir zaman sıhhatine uygun gelmemiştir. Bilhassa ani sıhnet değişiklikleri; ağır bir sıcaktan serin bir sonbahar havasına geçiş onda tahammülsüz bir tesir bırakır. Doktorlar ona Moskovada halkın büyük bir

kısının bronşit olduğu Eylül ayından Aralık ayına kadar Kremünde kalmasını men etmişlerdir. Stalinin her sene yapılan 7 Kasım Bolşevik ihtilâlinin yıl dönümü merasiminde Moskovada görünmeyişinin sebebi de budur.

Stalin her sene Güney Rusyaya sayfiyeye gider. Gidişi daima gizli tutulur. Rus basını Führer'leri-

nin seyahati hakkında her hangi bir havadis vermemek için kat'i emir almıştır. Ummi kanaata aykırı olarak Ruslar tarafından çok sevildiği ve sayıldığı söylenen Stalin en az Çar gibi kuvvetli ve sayısız polis tarafından korunmaktadır. Keza aynı zamanda 1881 de Çar 2. Alexander'a olduğu gibi Staline de asiler tarafından bir suikast yapılmasın-

dan korkulmaktadır.

Evvelce Stalin istirahat günlerini vatani Gürcistanda geçirmek idi. Bugün ise Karadeniz sahili ni tercih etmektedir. Stalin evvelce Çarların ve büyük Prenslerin istirahat günlerini geçirdikleri Kırmadaki sayfiye yerlerinden kaçırır. Kafkas sahilindeki sayfiye Kırmadakilere nisbeten çok daha mülayim ve iyidir.

Stalin Soçi civarında kendine bir villâ yaptırmıştı. Burada sun'i bir bahar hüküm sürer. Kafkas dağlarının yamaçları burayı sert rüzgârlardan korur. Palmiyeler, selviler ve manolyalar tabii manzarayı teşkil eder. Moskovadan takriben 2000 Km. uzak olan burada vasatı sühnet 14 derecedir, ve Kasım ayına kadar da yüzülebilir. Tabiat ortasında olan Stalin'in bu villâsı elbisesi gibi sadedir. Muhafız polisler ortada görünmez. Giriş kapısındaki ziyaretçilerin hüviyetlerini dikkatle kontrol eden iki muhafızdan başka villâda üniformalı polis kullanılmaz. Stalin istirahati esnasında kaide olarak ihtilâl zamanından dostu bir kaç Gürcüden başka hiç bir ziyaretçiyi kabul etmez.

Stalin pipo içmesini sever. De-

nilebilir ki bu onun hususi dostudur.

Sayfiyede bulunduğu esnada Moskova ile devamlı surette irtibatlıdır. Molotof bile onunla bir telefon konuşması yapmadan başlı başına bir karar veremez. Çok defa, acaba Stalin istirahat zamanından hatıralarını yazmak için istifade eder mi suali akla gelmektedir. Şüphesiz Çörçil gibi onun da, ihtilâl zamanına ait vak'alar hariç; hapis, sürgün, Leninin ölümünden sonra iktidar için mücadele, Troçki ile ayrılık vs. vs. bir çok anlatacak enteresan hatıraları vardır. Fakat bunlarla uğraşp uğraşmadığı meğhûldür.

Soçi'de ev işerile karısı Rosa meşgul olur. Aynı zamanda doktorların Staline tavsiye ettikleri perhize de o dikkat eder. Rosa büyük bir komünist şefi olan Kagonoviç'in kız kardeşidir. Stalin'in de üçüncü karısıdır. 1932 de Nadedja'nın ölümünden sonra bununla evlenmişti. Rosa Stalinin siyasi hayatına en ufak bir tesir yapmaz. Soçi de olduğu gibi Moskovada da ancak Stalinin en yakın dostlarına gözüktür. Vazifesi evi idare etmek ve kocasına bakmaktır.

Yeni Bir Nasrettin Hoca Fıkrası

BİR gün Nasraddin Hocaya, eğer kadı olsaydım bir davayı nasıl hallederdin diye sormuşlar. O da: "Haklıyı haklı, haksızı haksız çıkarırdım" demiş. "Ya ikisi de haklı olursa o zaman ne yaparsın?" demişler. Bir müddet düşündükten sonra: "Vallahi bunca yıldır yaş yaşadım daha iki kişinin birden haklı olduğunu görmedim" demiş.

Telefonda İnsanları Nasıl İşletiyorum

● Hasse Zetterström — Tanrı Misafiri'nden ●

SONBAHARIN vah-
şi, soğuk fırtınalı
günleri telefonu-
muzu bozdu. Bu
hâdise oldukça can
sıkıcı vakalara se-
bep oldu.

Bir pazar sabahı
odamda "Şerlok Holmes" i okudu-
ğum sırada telefon çaldı.

— Allo! dedim.

Bir erkek sesi: "Acaba Amalie
ile konuşabilir miyim?" dedi.

Evde Amalie adında kimse yok-
tu. Doğru olarak cevap verdim:

— Hayır, Amalie ile konuşamaz-
sınız.

Erkek sesi hayret etmiş bir şe-
kilde:

— Niçin konuşamaz mışım? di-
ye sordu.

— Çünkü artık bundan böyle A-
malie ile kimsenin konuşmasına
müsaade etmiyorum.

— Fakat Amalie benim kız kar-
deşim! Herhalde kız kardeşimle
konuşmağa hakkım vardır.

— Ha ha ha! Kız kardeşiniz ha,
dedim. Daima da böyle söylenir!
Amalie'nin dünyada yapayalnız
olduğunu biliyorum. Onun ne ana-
sı, ne babası, ne erkek, ne kız kar-
deşi, ne halası, ne teyzesi, ne da-

yısı, ne amcası ne yeğeni
ne süt kardeşi, kimsesi,
kimşesi yok! Amalie'ye a-
it yalnız ben varım!

Ses tehdit eder bir şe-
kilde:

— Siz kimsiniz? diye
sordu.

— Ben Amalie'ye sadık kalmağa
yemin etmiş olan kimseyim. Onun-
la dün nişanlandık ve bir aya ka-
dar da evleneceğiz!

Karşımdaki adam sessiz geçen
bir ândan sonra dedi ki:

— Ya öyle mi?!... Bunları ben
size gösteririm! Amalie benim ni-
şanlımdır...

— Ha! ha! ha! Size bir akşam
tuzak kuracağım...

— Ha! ha! ha!

— O kadar dayak yiyeceksiniz
ki!...

Burada telefonu sâkin ve kibar
bir şekilde kapadım. Adamı kıs-
kandırmak istemiyordum. İnşallah
Amalie'nin işleri iyi gider. Sevd-
diği insandan iyi şeyler elde eder.
Bir kadın için de asıl mesele bu-
dur.

Ben yine Şerlok Holmese dön-
müştüm. Az sonra telefon yine çal-
dı.

Bir kadın sesi:

— Bayan Helen ile konuşabi-

lir miyim? diye sordu.

Bizden de ekseriya, bu Bayan Helen sorulur. Artık bıkmıştım. Bundan dolayı dedim ki:

— Bayan Helen ile şimdilik konuşamazsınız. Başına küçük bir kaza geldi.

— Bir kaza ha!.. Nediyorsunuz? Bu da ne demek?

— O kadar ehemmiyetli bir şey değil. Her şeyin yakında iyi olacağını ümit ederim. Bir saat sonra yine telefon etseniz...

— Hayır, hayır!. Bayan Helen halamdır. Başına ne geldiğini bilmek isterim.

— Lütfen biraz sâkin olun! Bayan Helen tesadüfen küçük bir odaya girmiş. Kapı arkasından kendi kendine kapanıp kilitlenmiş. Böylece halanız içeride kilitli kaldı. Kapının nasıl kapanmış olduğunu ben de anhyamadım.

— Şimdi küçük bir odada kilitli mi dediniz? Ne zamandanberi orada?

— Eh... Birkaç saattenberi.

— Kapıyı da mı kırmadınız? Orada ebediyen kalamaz ya...

— Öyle zannettik ki kapı yine kendi kendisine açılacak. İnsan gönül rızasıyla bir kapıyı kıramaz ya! Kapı kırmak insanda fena huylar bırakır. Fakat arasına onunla anahtar deliğinden konuşuyoruz. Ona cesaret veriyoruz. Yakında her şey yine düzelir.

— Bu öyle bir felâket ki!... Kendisi bu işe ne diyor?

— Arasıra biraz küfrediyor ama o kadar yüksek sesle değil.

Kimseyi rahatsız etmiyor.

Burada bir müddet sustu, son-

ra dedi ki:

— Hakikaten orası Bayan Helen'in evi mi?

— Hayır...

Esasen bunu hiçbir zaman iddia etmemiştim. Telefonu beraberce kapadık.

Ben yine Şerlok Holmese döndüm.

Telefon yine çaldı. Bir erkek sesi:

— Wallin ile konuşabilir miyim?

— Hayır, Wallin ile konuşamazsınız! dedim. Çünkü evde Wallin diye bir kimse yoktu.

Ses:

— Ne zaman gelir? diye sordu.

— Belli olmaz, dedim. Zira Wallin isminde birinin ne zaman gelip gelmeyeceğini kimse bilemez.

Ses:

— Sonra yine telefon ederim, dedi.

Bir saat sonra yine telefon etti.

— Wallin eve geldi mi?

Bu sırada şeytan dürttü. Dedim ki:

— Wallin'in ne zaman geleceğini kimse bilmiyor. Wallin dün gece geri döndü.

Karşı taraftaki ses:

— Ne diyorsunuz!. Wallin geri mi döndü?

— Evet, uctu.

— Şimdi ne fena oldu! Ya işler ne olacak??? Daha hesapları karıştıramamıştık. Herhalde bir hatâ olacak!

Ses bizi rahatsız ettiğinden dolayı özür diledi ve yavaşça telefonu kapadı.

Birkaç saat sonra telefon tekrar çaldı. Aynı ses dediki:

— Wallin hakkında yeni bir şeyler öğrenebildiniz mi?

— Ha evet! Evet! dedim. Bir kadınla beraber gitmiş olduğunu öğrendik... Şarkıcı bir kadınla!

— Allah Allah!... Karısı ve çocukluğu olan adam! İnsanların da başlarına neler geliyor?

— Evet... Bunu kim ümit ederdi! Aşk! (Burada ikimiz de içimizi çektik).

Ses. bizi rahatsız ettiğinden dolayı tekrar özür diledi ve telefon kapandı. Bir saat sonra telefon tekrar çaldı. Aynı ses:

— Wallin'den yeni bir haber var mı? Yeni bir şey öğrenebildiniz mi?

— Evet, yakalanmış.

— Yakalanmış mı? Nerede?

— Boros'da Grand-Hôtel'de... Sabah kahvaltısı ederken polis gelmiş ve "Sizi tevkif ediyorum..." demiş.

— Sizi tevkif mi ediyorum demiş?

— Evet... Sonra bir tabanca çı-

karmış.

— Bir tabanca mı çıkarmış?

— Evet... Üç garson kızı, bir kundura boyacısını, otelciyi ve bir de polisi vurmuş.

— Ne diyorsunuz? Vurmuş mu?

— Evet, ondan sonra da, şef garsonu, kasadar kızı, bir odacıyı, bir kediye, iki köpeği, ve belediye resisini...

— Allah Allah... Yetişir! dedi.

— Ve demir eşya satıcısını, bir kuduracıyı...

Telefon müthiş bir gürültü ile kapandı ve ondan sonra Wallin bir daha sorulmadı.

Telefon tekrar çaldı. Bir kadın sesi:

— Hazır mısın? diye sordu.

Ben:

— Evet hazırım, dedim. Çünkü ben daima hazırım.

Meğhul ses:

— Öyleyse geliyorum, dedi.

Ben de:

— Hay hay buyurun... dedim. gelsin, belki güzel bir kadındır.

ANLADIN MI?

YENİ evlenmişler ve şehrin dışında bir ev bulabilmişler, döşemiş dayamışlardı. Bir gün bir mektupla iki tiyatro bileti geldi. Mektupta iyi bir gece geçirmeleri temenni ediliyordu. İmza yoktu. Bütün gün, bu sürprizi yapan acaba kim diye meraklandılar.

Gece oyuna gittiler; eğlenip iyi vakit geçirdiler. Geç vakit eve döndükleri zaman evlerini tamtakır, kuru bakır buldular. Masanın üstüne bir not bırakılmıştı:

"Size davetiyenin kimden geldiğini şimdi anladınız mı?..."

Zekânızı Ölçüyoruz

Queen Mary adlı dünyanın en büyük Transatlantığı New - Yorktan Londraya geliyordu. Muhteşem vapurun birinci mevki yolcuları arasında bir Çin Albayı da bulunmaktaydı. Yol arkadaşlarına bu albayın sorduğu bilmeceler büyük bir alâka uyandırmıştı. Bazı bilmecelerini halletmek için yolcular saatlerce uğraşıyordu. Fakat bir tanesinin halinde vapurun bütün yolcuları günlerce uğraştılar. Bilmecce 1. 2. ve 3. üncü mevki yolcuları arasında günlerce münakaşa mevzuu oldu. Yalnız vapurun zeki ve sevimli kaptanı bu işi 2 dakikada halletti.

Siz de düşünün bakalım. Hazır mısınız, başlıyoruz.

Karanlık bir odadaki bir masanın üstüne beş tane tek yeşil çorap, beş tane tek mavi çorap ve beş tane de tek kırmızı çorap karma-karışık olarak konmuştur.

Yapacağınız iş: Bu karanlık odaya girip masanın üstünde bulunan çoraplardan en az kaç tane almalısınız ki dışarı çıktığınız zaman aynı renkten bir çift çorap giyebilirsiniz.

Unutmayınız ki karanlık odada çoraplar karma karışıktır ve renklerini seçmeğe imkân yoktur.

Şimdi söyleyin bakalım. Aynı renkte bir çift çorap giyebilmek için en az kaç çorap alıp dışarı çıkacaksınız?

Cevabınızı lütfen 206. ncı sahifedeki kuponla beraber bize gönderiniz.

Bu Vesileyle Yeni Bir Müsabaka Açıyoruz

Gelecek doğru cevaplar arasında çekilecek kur'ada,

1. ye beş liralık bir roman, Beşinciye kadar 2 er liralık birer roman, 20. ye kadar 2 şer liralık roman, 100. ye kadar 1 er liralık roman ve 150. ye kadar 75 kuruşluk roman hediye edilecektir.

Cevaplar 15 Ekim 948 tarihine kadar elimize gelmiş olmalıdır.

İran'ın genç kralı Muhammet Rıza Pehlevi Londra'ya resmen ziyaret etmiş, Olimpiyatları görmüş, sonra Paris'e uğrayarak, tahsilini yaptığı İsviçre'yi resmen ziyaret etmiş ve memleketine dönmüştür. Bu yazı, bugünkü İran Şahının babası olan ve Atatürk zamanında memleketimizi ziyaret eden Şah Rıza Pehlevi'nin nasıl tahta çıktığını ve bugünkü Şahın hususiyetlerini anlatmaktadır.

İRAN ŞAHI AVRUPADA

İRAN tahtındaki değişiklik. 16 Eylül 1941'de İran'ın merkezi Tahrandan şu haber verildi: "Şah Rıza Pehlevi Büyük Britanya ve Sovyet Rusyanın mütareke şartlarını kabul etmemiş, 21 yaşındaki oğlu Muhammet Rıza Pehlevi lehine tahttan çekilmiştir."

Rusya o zaman Alman ordusunun darbeleri altında eziliyordu. Silâh ve cephanesi tükenmeğe başlamıştı. Batıdaki müttefikler Rusyaya yardım etmek istiyorlardı, fakat hangi yoldan? Kuzey Denizi yolu açıktı, fakat bu işe tahsis edilecek gemi yoktu. Türkiye bitaraf olduğu için Boğazlardan istifade edilemiyordu. Geriye yalnız İran yolu kalıyordu. Fakat memleketinde inkılâp yapmakla meşgul olan Şah Rıza Pehlevi bitaraflığını muhafaza

etmek istiyordu. İran'daki Alman ajanlarının faaliyeti ni önlemek bahanesiyle İngiliz ve Rus kuvvetleri 1941 Ağustosunda İrana girdiler. Bir az mukavemet gördükten sonra Tahranı işgal ettiler. Şah Rıza Pehlevi, memleketinin müstakil ve hür kalmasını arzu ettiği için bu iki bü-

yük devletin emirlerine boyun eğmek istemedi; tahtından feragat etti. Memleketin idaresi oğluna kaldı.

Şah Rıza Pehlevi Kimdir?

1878'de küçük bir köyde doğdu; bir asker ailesine mensuptu. Rıza Han daha genç yaşta, amcasının kumanda ettiği "İran Kazak Alayı"na girdi. Bu kuvvetler o zamanki Şahın muhafız alayı idi. Aralarında bir çok Rus subayları da bulunuyordu. Rıza Han, Rus

subaylarının amcasından ve hatta Şahtan daha nüfuzlu olduklarını farketti. Bu durum karşısında milletini büyük devletlerin boyundurğundan kurtarıp hürriyete kavuşturmağa and içti. Hadiseler kendisine yardım etti. 1917 de Çarlık rejimi yıkıldı. Rıza Han Kazakların başına geçerek İran milli kuvvetlerini etrafına topladı. 1921 Şubatında Tahrana girerek, o zamanki Şah Ahmet Majliza'dan milli bir idare tatbik etmesini istedi. Bu teşebbüsünde muvaffak olduktan sonra kendisi İran orduları başkomutanlığına getirildi. Kısa bir zaman sonra bu orduyu 40.000 kişilik bir kuvvet haline getirdi. Rıza Han bolşeviklerin zaaflarından istifade etmesini bildi. 1921 de Ruslarla imzaladığı anlaşmaya göre Rusya, Çarlık rejiminin İranda elde ettiği bütün imtiyazlardan vazgeçiyordu. Rıza Han Bolşeviklerin İranda kurdukları Hazer Cumhuriyetini de ortadan kaldırdı. Bu genç başkomutanın gittikçe artan nüfuzu Şahı endişeye düşürdü. Yenilik ve inkılâp taraftarlarıyla 18. asır ortasındanberi İranda hakim olan eski rejime bağlı kalanlar arasında bir çatışma mukadderdi. Anlaşmazlık azamî

haddini buldu ve 1925 Ekiminde Şah Ahmet otomobille memleketini terkederek Parise doğru yola çıktı. Bu arada Başvekilliğe yükselen Rıza Han 1925 de Parlamento tarafından Devlet Reisliğine seçildi. Birkaç ay sonra kendisini Şahinşah, yani hem Kral hem İmparator ilân ettirerek adına "Pehlevi" ünvanını ekledi. Bu ünvan, 17. asır önce 2. İran İmparatorluğunu kurmuş olanlar tarafından kullanılıyordu. Bugünkü Şah Muhammet Rıza Pehlevi bu taç giyme merasiminde henüz 6 yaşında olarak hazır bulunmuştu.

İranda Medenî ve Sosyal İnkılâp. İdareyi eline alan Muhammet Rıza'nın babası, düşündüğü inkılâp için mücadeleden yılmadı. O zamana kadar esirden başka bir şey olmayan kadınlara medenî haklar tanımamasında müessir oldu. 1948

çıkan bir kanunla, kadın ve erkeklerin tahsil ve meslek intihabında müsavi haklara malik olmaları kabul edildi. 1937 de 63.000 genç kız muhtelif okullara devam ediyordu. Bugün bunlar resmî dairelerde, ekonomik müesseselerde vazife gördükleri gibi, doktor ve avukat olan kadınlara da sık sık rastlanmaktadır.

1932 de Rıza

Pehlevi yabancıların petrol imtiyazlarını gözden geçirdi. İranın güney bölgelerinde faaliyette bulunan Anglo-İrânian Oil Co. Şirketi artık Tahran hükûmetine ağır vergiler ödüyordu. Endüstride gelişmeler başladı; yeni yollar yapılmıyordu. Bütün bu değişikliklerin, bazı büyük devletlerin hoşuna gitmediği âşikârdı. 1941 de kozlar paylaşılacaktı.

Bugünkü İran Şahının tahta geçerken üzerine aldığı vazifeler çok ağırdı. İngiltere ve Rusya memleketi işgal etmiş, parçalanma tehlikesi belirmişti. Fakat bu tehlike 1942 anlaşmasıyla bertaraf edildi. Bu anlaşma ile Büyük Britanya ve Sovyet Rusya İran toprakları bütünlüğünü garanti ediyorlardı. Fakat sonra İngiltere ile Rusya arasında cereyan eden ve sonra Amerikanın da katıldığı "İran Mücadelesi" nin devam ettiğini herkes bilir.

Şah Muhammet Rıza Pehlevi genç ve mücadeleci, Şahın garp demokrasi ve medeniyetine karşı büyük bir sempatisi vardır. Daha

14 yaşında iken babası onu Ceno-va Gölü sahillerindeki bir terbiye Enstitüsüne göndermiş. Orada İran profesörlerinin nezareti altında orta tahsilini ikmal etmesini sağlamıştı. Şah Acemce ve klâsik Arapçadan başka, Fransızca ve İngilizceye de vakıftır. Bilâhare Tahranda siyaset, tarih, edebiyat ve askeri sahalarda tahsiline devam etti. Böylece, devlet başkanlığına getirildiği zaman, yeni vazifesine hazırlanmış bulunuyordu. Şah sporu çok sever, kendi kullandığı uçağıyla memleketi üzerinde binlerce kilometre katetmiştir. 1939 Mart ayında Mısır Kralı 1. Faruk'un kız kardeşi, prenses Fevziye ile evlendi. Aynı iki dünyanın mümesili olan Kral ve Kraliçe birbirleriyle anlaşamadılar. Prens Fevziye bugün Mısırdaki kocasından ayrı yaşamakta ve Mısırın içtimai gelişme ve faaliyetlerinde rol almaktadır. Bu izdivaçtan yedi yaşında bir kızları vardır. Mısır ve İran mezheplerini birleştireceği ve bu iki müslüman memleketi yaklaştıracığı ümit edilen bu izdivaç beklenen neticeyi vermedi.

BİR MÜKÂFAT

FRANSADA bir belediye reis muavini grev esnasında büyük yararlık göstermişti. Clemanceau kendisini tebrik ederek «bravo delikanlı, diyor, vatanınıza muazzam bir hizmet gördünüz. Sizi kucaklamak, kalbime bastırmak isterim, gelin!»

Muavin durakladı. Fakat Clemanceau bağrına bastırmak üzere çağırıyordu: «Gelin, sizi kalbime bastırayım.»

Delikanlı cevap verdi: «Sayın başkan, kalbinizi bulamamaktan korkuyorum.»

Ertesi gün muavin, belediye başkanlığına terfi etti.

OKUYUCULARIMIZIN DÜŞÜNCELERİ

● Yazıların Aslı Bizde Saklıdır ●

EFENDİM, şu «Bütün Dünya»nın bütün yazılarını, bütün mevzularını çok büyük bir merak ve alâka ile okuyorum; lâkin nedir bu kadınlar hakkındaki yazılarınız. Onları gün geçtikçe şımartıyorsunuz. Evvelâ «Erkeklerle on nasihat ile işe başladınız..» ama kadınlara hiç nasihat ettiğiniz olmadı. Sonra «Kadınlar kocasından ne ister» diye onlara sualler sordunuz. Ben size söyleyeyim: Kadınların istekleri nihayetsiz ve namütenahidir, onların istekleri bitmez, tükenmez. Sonra bunlar yetmiyormuş gibi «Karım bir melektir» diye bir yazı koydunuz.

Ah bilmezsiniz benim karım nasıl bir şeytandır! Hayatı bana nasıl zehir etmiştir. Dünyaya geldiğime nasıl pişman olmuşumdur. Size nasıl anlatayım bilmem ki..

Bana bir hayat arkadaşı olacağı yerde, bir hayat düşmanı olmuştur. Hususi hayatımda ve mesleğimde benim işlerimi kolaylaştıracak yerde güçleştirmiş, beni muvaffakiyete sevkedeceği yerde mahvetmiş, bulunduğumuz içtimai muhitte kendimize şeref vereceği yerde şerefimizi ayaklar altına almıştır. Hayat bana zindan olmuştur.

Bir kaç kelime ile anlatılmaz.. Bütün bir hayat boyunca neler çektiğimi ben bilirim. Bütün fırsatlar, bütün imkânlar kayboldu; bütün ümitler söndü velhasıl o şeytan beni mahvet-

ti. Sizden rica ederim kanayan kalbimin mürekkeble yazdığım bu bir iki satırı bari mecmuanıza koyun da biraz ferahlayayım, Dünyada nasıl kadınların da bulunduğunu herkes görsün.

İstanbul: A. F.

★

LKİN «Ah şu yaz misafirleri» yazısını «Bütün Dünya»da okuduğum zaman gülmüştüm, meğer benim de bu yaz başıma gelecekler varmış. Aynen, hattâ daha beteri oldu ve bizim bu yazımız felâketli bir şekilde geçti, biz de sayfiemizi bırakarak İstanbulu kendimizi dar attık.

Bu yıl oldukça büyük masraflar ederek Suadiye tarafında bir ev tutmuştuk. Karım ve çocuklarım ne kadar seviniyorduk, neşeyle taşındık ve bir hafta kadar bu sevincimiz devam etti. Lâkin ondan sonra yavaş yavaş eş dost, uzak yakın akraba bize göç etmeye başladılar. Lâkin bunlar bir şey değil en sonuncusu hepsinden başkın çıktı.

O uzak bir akrabamızı, akraba bile denmez. Suyunun suyunun suyu. Geldi, yerleşti ve nihayet ona o güzelim sayfiye evimizi bırakarak İstanbulla döndük. Tabii biz de bir mazaret uydurduk. Aynen akibetimiz o hikâyedeki gibi oldu. Meğerse hakiki hayatta da ne komedyalar ve facialar oynanıyormuş.

Şişli: M. K.

Her Milletin Bir Nüktesi Vardır

"Bütün Milletler gülmeyi, zarif fıkralar dinleyip anlatmayı severler. Yalnız aşağıda göreceğiniz seçme fıkralardan anlaşılacağı gibi, her milletin kendine mahsus nükte telakkisi ve söyleyiş tarzı vardır.

• El-İsneyn'den •

FRANSIZ nüktesi; hep aşk ve güzelliğe dairdir. Bilhas- sa Parislilerin esprileri çok meşhurdur. Bir müddet evvel yapılan bir müsabakada birinciliği kazanan bu fıkra hâlâ herkesin dilinde dolasmaktadır:

Madam; oda hizmetçisine:

«Unutma ki efendin yüksek bir subaydır.»

Dedi. Genç ve güzel oda hizmetçisi gülümseyerek şu karşılığı verdi:

— Merak etmeyin madam. Ben de zaten böyle erkeklerden hoşlanırım.»

ÇİN nüktesi, felsefe ve hikmetle doludur. İnsanı düşünmeğe sevkeder.

İşte bir örneği:

İki arkadaş genç kadın bir aile toplantısında konuşuyorlardı. Bir

aralık birisi, büyük bir neşe ve sevinçle:

— İnan ki, dedi. Benim seçtiğim koca, dünyanın en namuslu erkeğidir.

Bunu dikkatle dinleyen arkadaşının yüzünde teessür belirtileri görünerek sordu:

— Fakat böyle fakir bir adamla ebediyen yaşamaya nasıl tahammül edersin?!

İSVEÇ esprisi zayıftır. Hele biz Sarkılara göre çok soğuktur. Konuşma tarzının aşağıdaki fıkra- da görüleceği gibi bariz bir güzel- liği de yoktur:

Öğretmen sorar:

— Annen seni üç yumurta almak için bakkala gönderirse, yumurtaların da tanesi yarım kron ise, bakkala ne kadar para ver- mekliliğin lâzım.

Talebe şu karşılığı verir:

— Bir yumurta bir krondur. Yarım kron değildir.

Öğretmen:

— Peki.. üç yumurta almak için annenden kaç kron almalısın?.

Talebe:

— Hiç bir şey.. çünkü evimizde yumurtlayan tavuklarımız vardır. Dışardan yumurta almayız.

İNGİLİZ nüktelerinin yegâne hususiyeti, yalnız İngilizleri güldürmesidir. Diğer milletlere göre soğuk ve mânasızdır. İşte size meşhur (Daily mail) gazetesi-nin yaptığı bir müsabakada birinciliği kazanan Bir İngiliz fıkrası:

İki iş adamı konuşuyorlardı:

— Şu demir şirketinin on heyeti idare âzasına ne dersin?

— Onlar beştir azizim.

— Hayır.. on kişi oldukları muhakkaktır. Toplanma odalarında da on iskemle vardır. Fakat ancak bunlardan beşini işgal ediyorlar!..

AMERİKAN nüktesinde, istihza dolu mübalâğa ve hazır cevaplık vardır. Umumiyetle güzeldir.

«Meşhur seyyahlardan Elison Cilbert, bir salonda son yaptığı seyahatlerden birisine ait hatıralarını ve vahşi hayvanların nasıl mücadele ettiğini anlatıyordu:

—... Büyük bir arslan beni parçalamak için üzerime saldırmıştı. Fakat ben onun boynunun üzerine atlamaya muvaffak oldum.

Sonra ikimiz birlikte yuvarlandık ve...

Burada dinleyicilerden birisi sözünü kesti:

— Ve karyolanızın üstünden düştünüz..

İSPANYOL nükteleri ekseriya karı koca geçimsizliklerine dairdir:

«Sinirli bir adam, silâhçı dükkânına gider. Kendisine bir tabanca çıkarmasını söyler. Dükkâncı müşterisine yedi kurşunlu bir tabanca gösterir. Müşteri bunu görünce, silâhı hiddetle reddederek ona bağırır:

— Bana neye yedi kurşunlu tabanca gösteriyorsun, ben yedi karılı değilim kil..»

TALYANLAR mübalâğalı ve yüksekten atmayı severler. En güzel fıkraları palavracılar ve yalancılara dairdir:

Avukatlardan birisi, mahkeme-de müekkilinin beraetini ispat etmek için bir şahit getirmişti. Hâkimin yanında sordu:

— Şu anlatacağım hâdise doğru mu?..

Avukat sözünü tamamlamadan şahit atıldı:

— Hayır, kat'iyen doğru değildir.. dedi.

MISIRLILARIN mizahı, nükte. yi bütün Şarklılar gibi çok sevdikleri malumdur. Bu yazımı. zı rastgele bir iki Mısır fıkrasıle bitirelim:

Kuşçu, harp zenginine sorar:

— Nasıl beyefendi dün size gönderdiğim papağandan memnun musunuz?

Harp zengini şu karşılığı verir:

— Fena değil.. yalnız bizim aşçı onu galiba iyi pişirmesini beceremedi.

Nüktedanlığı ile tanılan Babili

bir arkadaşile konuşuyordu. Arkadaşı:

— Yarın Hulva'ya gidiyorum. Falan paşanın kızının düğününe davetliyim. Galiba orada iki, üç gün kalacağım dedi.

Babili sözünü kesti:

— Ne o, boşanmalarında da mı bulunacaksınız..

Meşhur komik Necip Reyhani, Kahire caddelerinden birinde duryordu. Yanına şehre yeni gelmiş birisi sokulup sordu:

— Bu sokak nereye gider?

Reyhani düşünmeden hemen şu cevabı verdi:

— Hiç bir yere gitmez, bildim, bileli buradadır .

"İşte Biz Böyleyiz" Sahifesinde Neşredilecek Yazılar Hakkında

BU sayfada neşredilecek yazılar için BÜTÜN DÜNYA, mecmua neşredilmeden 15 gün evvel yazı sahiplerine 5 lira verecektir. Gönderilecek yazıların mevzuları hayatınızda başınızdan geçen veya inanılır kaynaklardan öğrenilmiş olmalıdır. Hayal mevzuu olan yazılar hiç bir şekilde neşredilmez. Yazılar gönderilirken mehz göstermek şarttır. Yazıların mevzuu Türklüğün, hepimizce bilinen ruhundaki enginlikten, sezişindeki derinlikten, görüşündeki genişlikten haber veren fıkralar, anekdotlar ve nüktelere ait olmalıdır.

Bu sahifede neşredilecek yazıları, küçültmeğe, değiştirmeye, lüzum görülen yerlerini çıkarmağa "İşte Biz Böyleyiz" sahifesi Sekreteri tamamıyla salâhiyetlidir.

Gönderilecek yazılar 300 kelimayı geçmemelidir. Mutlaka temiz ve okunaklı bir el yazısıle ve tercihan Makine ile yazılmış olmalıdır. Gönderilen yazılar neşredilsin veya edilmesin lade edilmeyecektir. Üç ay zarfında neşredilmeyen yazılara basılmıyacak nazariyle bakılmalıdır. Bu sayfa için gönderilecek yazıların:

Bütün Dünya Mecmuası

"İşte Biz Böyleyiz" Sayfası Sekreteri

Nebioğlu Yayınevi — İSTANBUL

adresine gönderilmesi lazımdır.

No.lu Sokaklar No.lu Okullar

• M. Faruk Gürtünca — Hergün'den •

YURDUMUZUN her şehir ve kasabasında sokak, köprü ve mahalle isimleri, eğer tarihe veya tarihi bir adı yâda vesile teşkil ediyorsa, bütün bir gönül bağıyla maziye doğru ne güzel bir akış oluyor.

Cerrahpaşa, Kocamustafapaşa, Silivrikapı, Belgrat kapısı, Eyüp, Atatürk Bulvarı, gibi semt isimleri, Cemal Nadir Sokağı, Şeref sokağı, Mimar Sinan sokağı v.s. gibi yol adları da istikbalde mazimizden sesler vererek akisler biraakektir. Bu isimler, benliğimizden bir parçadır.. Dünü bu isimlerle anacağız, ismini bir sokağa olsun verdirecek şekilde mütevazî köşelerinde bu millet için çalışanlara da bir iftihar duygusu tahayyül ettireceğiz. İlkokul adları da böyledir; okul adları da millî yapımızın unsurlarındandır. Mithat Paşa, Namık Kemal, Mimar Sinan okulu gibi...

Halbuki, İzmirde bütün sokakların, İstanbulda ve Bursada bütün ilkokulların senelerdenberi numaralandığını görmekteyiz.

İzmirde artık bir Beyler sokağı yoktur. Doktor Mustafabey caddesi yoktur. 5., 47., 687. sokak gibi soğuk sokak adları var. Doktor Mustafabey ki, kimbilir İzmirde ne hizmetler etmiştir, ve ismi hayırla anılsın diye adı bir sokağa nasıl bir arzuyla verilmiştir?

Türkiyenin hiç bir yerinde sokaklara numara konulmamışken, İzmir sokaklarına numara koymak kimin aklına geldi? Ve niçin geldi?..

Maalesef, bu fikrin şimal komşumuzun ihtilâlin ilk senelerinde Çarlık Rusyasına ait bütün maziye silip süpürmek için Lenin tarafından alınmış bir kararın bizde yanlış tatbikinden doğduğunu anlıyoruz.

İzmir sokaklarına numero konma Moskovadan ilham alınarak yapılmıştır.

Rusya, Cumhuriyetler hududu dahilindeki bütün milletlerin mazi ile alâkasını kesmek için bu çareyi bulmuş ve sokaklarını numaralandırmıştır.

Halbuki, yanan Kordon boyunun yeni teşekkül eden mahallelerine ne güzel Türk adları konulabilir?..

Dumlupınar şehitlerinden bir kaç subay ve Mehmetçiğin adı bu suretle anılmış olurdu.

Yazık oldu bu kadar senelere.

İzmir belediyesinin zannımıza göre, yapacağı işlerden birisi de derhal bu numaralı sokakları kaldırarak eski isimlerini vermek, ismi olmayanlara da en güzel, en tarihi, en yakışıklısını bulmaktır.

İzmir sokaklarımızı Rus tasallûtundan kurtaralım. Hele (Voroşilof caddesi) hâlâ duruyorsa köküne kibrit suyu ekelim.

İstanbul, Bursa M. Eğitim Müdürlüğüne de aynı kudsi vazife yüklenmektedir. Türk çocuğunu, mazisinden hiç bir şeref ve mefkûreye bağlamayan soğuk numara isimlerden ilkokulları kurtarmalıdır.

◉ Dr. Ekmel Zadi — Bütün Dünya ◉

İLK Olimpiyadlar Milâddan 776 sene evvel Yunan kralları tarafından Olomp şehrinde tertib edilmiş ve bunlar bir müddet her dört senede bir tekrar edildikten sonra Romalıların Yunanistanı istilâsı ile yarıda kalmıştır. Bu oyunlar (eski olimpiyadlar) olarak anılmaktadır. Bu olimpiyadları yeniden ihya etmek fikri 1890 senelerinde Fransanın asil ve zengin allelerinden birine mensup olan *Baron de Coubertin* tarafından büyük bir hararetle ortaya atıldı. Baron bir kaç sene uğraştıktan sonra nihayet ilk modern olimpiyadların 1896 senesinde Atina'da yapılmasını temin etti. Atinanın seçilmesi, Yunanistanın ilham kaynağı olmasından ötürüdür. Modern olimpiyadların başnisi olan Baron olimpiyad oyunları hakkında bir çok kıymetli vecizeler ortaya atmıştır. Olimpiyadlarda şeref direğinin altındaki tabelâda yazılı olan şu sözler olimpiyad oyunlarının sembolü haline gelmiştir: "Olimpiyad oyunlarında en mühim olan nokta kazanmak değil, onlara iştirak etmek, en lüzumlu kaideye galibiyet değil, fakat dürüst mücadeledir." Baron bu sözlerle dünya gençliğini birbirine yaklaştırmayı ve onları kardeşçe ve mert bir mücadeleye alanında bir araya getirmeği hedef itti haz ettiğini söyler. İşte bundan dolaydır ki 1936 senesinde kendisine *Nobel Sulh Mükâfatı*nın tevcihi talep edilmişti.

Olimpiyadların daima aynı fasılayı takib suretile dört senede bir yapılması gerekmektedir. Bundan dolayı herhangi mücbir bir sebeple yapılamayan olimpiyadların dört sene sonraya atılması lâzımdır. 1916, 1940 ve 1944 senelerine rastlayan olimpiyadlar harp yüzünden yapılamamıştır. Şimdi yapılan olimpiyadlara sırasıyla bir göz atalım:

★ ★ ★ 1. Olimpiyatlar ★ ★ ★
1896 Atina

İştirak eden sporcular 484

Amerika: 12 müsabakadan 9 unda birincilik kazandı.

Avustralya: 2 birincilik kazandı.

Yunanistan: Maraton koşusunu kazandı. Bu koşunun galibi olan Spiridon Louis'i Almanlar 1936 da Berlin'e davet ederek şeref tribününde kendisine yer verdiler.

2. Olimpiyatlar

1900 Paris

İştirak eden sporcular 427

Amerika: 16 birincilik kazandı.*İngiltere*: 3 birincilik kazandı.*Fransa*: 1 birincilik kazandı.*Macaristan*: 1 birincilik kazandı.

3. Olimpiyatlar

1904 St. Louis, Amerika

İştirak eden sporcular 595

Amerika: Bütün birincilikleri kazandı. Avrupahlar eli boş olarak geri döndüler.

4. Olimpiyatlar

1908 Londra

İştirak eden sporcular 2082

Amerika: 12 birincilik kazandı.*İngiltere*: 3 birincilik kazandı.

İsveç, Kanada ve Güney Afrika: Diğer birincilikleri paylaştılar. Futbol turnuvası ilk defa bu olimpiyatlarda yapıldı ve birinciliği İngiltere kazandı.

5. Olimpiyatlar

1912 Stokholm

İştirak eden sporcular

Amerika: Bütün atletizm müsabakalarını kazandı.

Filandiya: 3 birincilik kazandı.

Türkiye: Alman Olimpiyat Komitesinin 1936 da neşrettiği bültende bu oyunlara 2 Türkün de iştirak ettiği kayıttır.

İsveç: Modern Pentatlon da birincilik kazandı.

İngiltere: Futbolda gene birinciliği kazandı.

7. Olimpiyatlar

1920 Anvers Belçika

İştirak eden sporcular 2741

Amerika: Atletizmde 7 birincilik kazandı.

Finlandiya: 8 birincilik kazandı. Meşhur Nurmi 2 birincilik ve 1 ikincilik aldı.

Belçika: Futbolda birinciliği kazandı. İlk Halter müsabakaları bu olimpiyatlarda yapıldı.

8. Olimpiyatlar

1924 Paris

İştirak eden sporcular 3385

Türkiye: Resmen ve ilk defa olarak olimpiyatlara iştirak ederek atletizm, bisiklet, güreş ve halter müsabakalarına katıştık.

Futbolda: Çeklere ilk turda 5 - 2 yenildik. Fakat futbol takımımız iyi bir intiba bıraktı. Olimpiyatlardan sonra yaptığımız turnuvada Estonya - Letonya - Litvanya ve Finlandiya milli takımlarını kendi sahalarında mağlup ettik.

Atletizmde hiç bir muvaffakiyet gösteremedik Haltercimiz Cemal 5. lik kazandı. Güreşleri kaybettik.

Amerika: 24 atletizm müsabakasının 12 sinde birincilik kazandı.

Finlandiya: 8 birincilik kazandı. (Bunların üçünü gene Nurmi sağladı.)

9. Olimpiyatlar

1928 Amsterdam

İştirak eden sporcular 3905

Türkiye: 41 sporcü ile iştirak etti. Futbol, güreş ve atletizme katıldık. Futbolda Mısırlılara 7 - 1 mağlup olduk. Atletizmde derece alamadık. Güreşlerde Tayyar 1 dördüncülük

kazandı. Çoban Mehmet bir iki galibeden başka bir derece alamadı. Saim ve Nuri Hoca 6. lık aldılar.

Amerika: Atletizmde üstünlük temin etti.

Finlandiya: 6 birincilik kazandı. Nurmi gene iki birincilik ve bir ikincilik kazandı.

Futbolu Uruguay kazandı ve kadınlar ilk defa olarak bu olimpiyatlara katıldılar.

*** 10. Olimpiyatlar ***
1932 Los Angeles

İştirak eden sporcular 1770

Türkiye: İştirak etmedi.

Amerika: Atletizmde üstünlük kazandı.

Finlandiya ve Japonya: Amerikalılara ciddi birer rakip olarak ortaya çıktılar.

*** 11. Olimpiyatlar ***
1936 Berlin

İştirak eden sporcular 3959

Türkiye: Futbol, güreş, iskrim, bisiklet ve biniciliğe iştirak etti.

Futbolda Norveç'e 4 - 1 yenildik. Binicilikte Cevat Kula 6. oldu. Güreşlerde Mersinli Serbest güreşte üçüncülük ve Yaşar Erkan Greko Romende şampiyonluk kazandı. Bayragımız ilk defa olarak şeref direğine çekildi ve milli marşımız çalındı.

Çoban Mehmet dördüncü, Saim de altıncı oldu.

Amerika: Umumî tasnifte şampiyon oldu.

*** 12. Olimpiyatlar ***
1940 Tokyo veya Helsinki

II. Cihan Harbi yüzünden yapılmadı.

*** 13. Olimpiyatlar ***
1944

II. Cihan Harbi yüzünden yapılmadı.

*** 14. Olimpiyatlar ***
1948 Londra

İştirak eden sporcular 5000

Türkiye: Futbol, Atletizm, İskrim, bisiklet ve biniciliğe iştirak etti.

Güreşçilerimiz 6. birincilik, 4 ikincilik ve bir üçüncülük kazandı.

Serbest Güreşte

Nasuh Akar, Gazanfer Bilge, Celâl Atık, Yaşar Doğu: Dünya Birinciliği. Halit Palamir ve Adil Candemir: İkincilik kazandılar.

Greko Romende

Mehmet Oktav, Mersinli Ahmet: Dünya birinciliği. Kenan Olcay, Muhlis Tayfur: ikincilik. Halil Kaya: üçüncülük kazandılar.

Futbolda milli takımımız Çinlileri ilk turda 4 - 0 mağlûp etti. İkinci turda Yugoslavlara 3 - 1 yenildi.

Atletizmde Ruhi üç adımda 15,02 atlayarak dünya üçüncülüğünü kazandı.

İskrim, bisiklet ve binicilikte derece alamadık.

YAPI ve KREDİ BANKASI

İKRAMİYELİ AİLE CÜZDANI

Sahiplerine kura ile dağıtılan ve dağıtılacak ikramiyeler

1945 yılında

30.000 lira

1946 yılında

57.000 lira

1947 yılında

61.500 lira

1948 yılında

90.000 lira

1949 yılında

100.000 - lira

1950 yılında

?

Kim Kimdir ve Neden Müsabakasının Neticesi

Bütün Dünya'nın 6. sayısında (Zekânızı ölçüyoruz — Kim kimdir?) Başlığı ile okuyucularımız arasında açtığımız müsabaka büyük bir alâka ile karşılanmıştır.

Gelen binlerce cevap arasında bilmeceyi çözenler şu şekilde tasnif edilmiştir.

1 — 2	dakikada çözenler	778
3 — 4	dakikada çözenler	620
5	dakikada çözenler	896
6 — 10	dakikada çözenler	965
10 — 15	dakikada çözenler	448
16 — 20	dakikada çözenler	328
20	dakikadan fazla bir müddette çözenler	649
Yekûn		4684

Bilmecenin hal şekli şudur.

Veli frenci, Hasan ateşçi, Ali de makinisttir. Zira:

Frencinin en yakın komşusu Bay Ali olmalıdır. Zira senede fren-ciden üç misli fazla para yani 7500 lira kazanan odur. Zira Bay Veli'nin 2000 lira kazandığını söylemiştik. Frencinin en yakın komşusu Bay Hasan da olamaz. Kendisinin Ankara'da oturduğunu bildirmişti. Frenci Ankara ile İstanbul tren yolunun tam ortasında bulunan bir istasyonda oturduğunu göre en yakın komşusu ne Ankara'da ne de İstanbulda bulunabilir.

Tüccarlardan İstanbulda oturan ve ismi frencinin isminin aynı olan zat Bay Veli'dir. Bu suretle Veli frencidir. Ali ateşçiyi 66 oyunun-da yeniordu. Binacınaleyh Ali makinist Hasan da ateşçidir.

Çekilen kur'ada Birinciliği Sezai Tatlıcı — As. Posta 11755 Nk. Gd. Çv. — Merzifon kazanmıştır.

3 er liralık hediye kazananlar.

Günsunan Salor, İstanbul — Özker Koryak, Ankara — Siran Akan, İstanbul — Necati Taylan, Lüleburgaz.

2 ger liralık kitap kazananlar:

Osman Ulukan, Kadıköy — Nazmî Sağlam, İstanbul — Dursun Kesim-oğlu, Konya — Fikret Özbıngöl, Kızıltoprak — Süreyya Gülgün, İstanbul — Hakkı Bilgehan, İzmir — Haldun Ülgenalp, Pendik — Nabi Balkanlı, Urfa — Cafer, İzmir — Aydın Karabudak, Aydın — Selçuk Özbek, Samsun — Melâhat Aka, İzmir — Seren Türkoğlu, İzmir — Süleyman Antısal, Ma-nisa — Yahya Erelmalı, Ankara — Adil Üngör, Ankara — Mihail Azar, İskenderun — Cemil Akışoğlu, Yıldız - İstanbul — Kâmuran Sıtkı Yüce, İstanbul — Ahmet Cevdet Dai, Gaziantep.

Ayrıca 100 kişi 1 er liralık roman ve 150 kişi de 75 kuruş luk roman kazanmıştır.

Mükâfat kazanan bütün okuyucularımızın hediyeleri posta ile adreslerine gönderilmiştir.

SON SADRAZAMLAR VE BAŞVEKİLLER

Yazan: Mehmet Zeki PAKALIN

MAKTUL şeyzadelerle başlıyarak bir çok tarih eserleri meydana getirmiş ve Milli Eğitim Bakanlığınca fasikül halinde çıkarılmakta olan «Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü» adlı eserile büyük bir boşluğu doldurmağa başlamış bulunan Mehmet Zeki Pakalın bu defa da son Sadrazamlar ve Başvekillerin beşinci cildini neşretmiştir. «Hadika-tülvüzer» ya zeyil teşkil eden ve sekiz cildten tereküb edecek olan bu eserin birinci cildini Mahmud Nedim, Mithat, Ahmet Esat, ikinci cildini Mehmet Rüştü, Hüseyin Avni, İbrahim Ethem, üçüncü cildini Ahmet Hamdi, Ahmet Refik, Mehmet Sadık, dördüncü cildini Saffet, Hayreddin, Arifi Paşalar, beşinci cildini ise yalnız Sait Paşa teşkil etmektedir. Beşer yüz sahifelik olan ilk dört cilde mukabil beşinci cild dokuz yüz sahifedir. Ötekilerde olduğu gibi bunda da paşanın resmî hal tercümesinden başka hususî hayatına ve zamanındaki hâdiselere dair tafsilât verilmektedir. Dokuz defa olan başvekâlet ve sadaretindeki bir çok mühim hâdiseler arasında son zamanlarda bahis mevzuu olan ve etraflarında bir çok dedikodular yapılan seçim gibi, matbuatın serbestisi gibi meselelerin yakın mazideki örneklerle ve sebep oldukları fecaatler de, vesikalara dayanarak, ibret alınacak şekilde yazılmıştır. Sait Paşanın memuriyeti itibarile eser aynı zamanda Sultan Abdülhamit'le Sultan Reşad'ın ve İttihad ve Terakkinin de birer tarihi mahiyetindedir.

Kâğıt ve baskı ücreti pek pahalı olduğu şu zamanda böyle bir eserin çıkarılması memleket irfanına baha biçilmez bir hizmettir.

Her münevverin kütüphanesinde bulunmalıdır. Başlıca kitapçılarda bulnuur.

**HOŞ LEZZET....
KOLAY İÇİM....
KATİ TESİR....**

PÜRGOLIN

MÜŞİL GAZOZU

Cildinizi yumuşatan, güzelliğinizi artıran.

KİBAR
TUVALET SABUNU

Türk Casusu İNGİLİZ KEMAL

**Bu Müthiş Kitap
Tekrar Basılıyor !**

Her taraftan "Türk Casusu İngiliz Kemal" in hatıralarını isteyen
Bayi ve okuyucularımıza :

İstiklâl Harbi'nin dehşet ve zafer dolu günlerinin gizli taraflarını ifşa eden
ve ilk çıktığı zaman hemen tükenen bu kitabı kara borsada aramayınız; tekrar
basılmaktadır. İki haftaya kadar tekrar çıkacak olan "Türk Casusu İngiliz
Kemal" i bize veya kitapçınıza şimdiden ısmarlayınız.

Türk Casusluk Tarihinin Eşsiz Kahramanı

İNGİLİZ KEMAL'in

Akla durgunluk veren hatıralarını siz de okuyunuz.
Hiç bir kitap sizi bu kadar sarmıyacaktır..

İki cilt takım olarak : 600 kuruş.

NEBİOĞLU YAYINEVİ — İstanbul

«Bütün Dünya» nın Birinci Cildi Tamamlandı

Türkiyenin en çok okunan mecmuası olan «Bütün Dünya» altıncı sayısı ile birinci cildini tamamlamıştır. «Bütün Dünya» nın birinci cildinde tarihe, coğrafyaya, terbiyeye, biyografiye, siyasete, harbe, askerliğe ve sairye ait yüzlerce yazı ve düşünce vardır.

Cilt Kapaklarımız Hazırlanmıştır

«Bütün Dünya» yı dikkat ve itina ile saklayan okuyucularımız için bezli ve yaldızlı husul ve zarif cilt kapakları hazırlandı. Bu cilt kapakları idarehanemizde, 200 kuruş fiyatla satılmaktadır. Tasradan bedellini gönderen okuyucularımıza bu cilt kapakları taahhütlü olarak yollanır.

«Bütün Dünya» ları Ciltletiniz

Eğer bu hazineden mahrum olmak, çocuklarınızı da böyle yüksek bir mânevî değerden mahrum bırakmak istemiyorsanız «Bütün Dünya» ları ciltletiniz. «Bütün Dünya» ciltleri gelecek nesillerinize bırakacağınız en değerli miras olacaktır.

«Bütün Dünya» lar Nasıl Ciltlenecek?

- 1 — «Bütün Dünya» nın ilk altı sayısı bu cilt kapaklarıyla ciltlenecektir.
- 2 — «Bütün Dünya» nın ortalarına konmuş olan renkli kupon sayfeleri eğer kullanılmıyorsa bunlar ciltlenirken çıkarılacaktır.
- 3 — «Bütün Dünya» nın kapak ve ilân sayfeleri yırtılmıyacaktır. Zira kapak sayfeleri her sayının fihristini ihtiva ettiği gibi ilân sayfeleri modern bir mecmuanın ayrılmaz bir unsurudur.

Noksan Sayılarınızı Tamamlayınız

Okuyucularımızdan aldığımız mektuplarda «Bütün Dünya» nın noksan sayılarını nasıl tamamlayacakları sorulmaktadır. Okuyucularımız noksan sayılarını bulundukları şehirdeki bayimizden tedarik edebilirler. Bayi bulunmayan yerde oturan okuyucularımız doğrudan doğruya «Nebioğlu Yayınevi — İstanbul» a müracaatla noksan sayılarını tamamlayabilirler. Eski sayılarımızın mevcutları vardır ve fiyatları yüz kuruştur. Okuyucularımıza daha fazla vermemelerini tavsiye ederiz. Birinci sayımız üçüncü defa basılmıştır. Elimizde mevcudu kalmayan ikinci sayımızı da okuyucularımızın noksanlarını tamamlamak için tekrar bastırmaktayız. Diğer sayılarımızın hepsinin şimdilik birer miktar mevcudu vardır. Noksanlarınızı tamamlamakta acele ediniz.

«Bütün Dünya» Hayatınızda Biriktireceğiniz En Büyük Servettir.

Sayı 8 — Cilt 2

Bütün Dünya

Eylül 1948

Dünya Basınından Seçme Yazılar

Nebioglu Yayınevi tarafından ayda bir defa İstanbul'da neşredilir.

Kuranlar: Muhtar F. Enata ve Dr. Osman Nebioglu.

Sahibi ve Yazı İşlerini İfale İdare eden: Dr. Osman Nebioglu

Genel Sekreter: Muhtar F. Enata ★ ★ Yazı İşleri Sekreteri: Ergun Kut

Genel Sekreter Yardımcısı: Muzaffer Erenus

Yardımcı Sekreterler: Erdoğan Meto — Naim Yamaner — Orhan Oğuz — Haluk Öztürk — Metin Ergin

Siyasi Müşavir: Nejat Sönmez.

İktisadi Müşavir: Dr. Ekmei Zadi.

Resim İşleri Şefi: Ressam Rifat Cevdet Akelç

Amerikadaki Arkadaşlarımız: Ziya Enata — Orhan Burian — Orhan Nebioglu

Kültür İstisare Heyeti: Doçent Dr. Bulent Davran — Mustafa Ertem — Yusuf Mardin — Ziya Nebioglu — Arif Özbilen — Haluk Şehsuvaroğlu — Dr. R. Tesal — Dr. Hüseyin Timur.

BU SAYIYI HAZIRLIYAN HEYET

Bensan, Ayla — Cebesoy, Kaye — Çakır, Halk — Çetindağ, Remzi — Dilege, Muhittin — Ergin, Metin — Günata, Kaya — Kaloğlu, Dr. — Kayihan, Ertugrul — Kolatan, Adnan — Kossini, Rita — Milar, Nermin — Oğurtürk, Tahsin — Selimoğlu, Zeyyat — Sevgel, Süleyman — Soykut, Leyla — Sönmez, Ayten — Ürkenez, Ayten — Veral, Fikret — Yamaner, Naim — İnai — Yamaner, Naim

GEÇEN SAYIMIZDAKİ YAZILAR

Amerikada Çocuk Kasabası — Hepimizde Bir Parça Anormallik Vardır — Tito Rusları Nasıl Atıldı — 1960 da Neler Olacak — Ben Bir Amerikan Casusuydum — Nikâh Dalresinde — Stalin — Sen Uyu, Avrupa Nasıl Çalışıyor — Duyulmaz Sesler — Filistine Ait Meraklı Bilgiler — Daha Ne Bekliyoruz? — Hayat Arkadaşını Arıyorum — Pulları Taklit Eden Adam — Siyasi Bir Perçanlığın Hikâyesi — Yer Depreniminin Sırrı — Ölümünden Dönüm Yoktur — İşte Biz Böyleyiz — Kargaların Marifetleri — Denize Girenken Dikkatli Olunuz — Kekemenli Başına Gelenler — Kadın ve Erkek Arasındaki Farklar — Fazla Çalışma Ömrü Uzatır — Okumayı Biliyor musunuz — Kanseri İlk Safhasında Gösteren Uşak — Rusya Tahmin Edildiğinden Zayıftır — Amerikanın Yeni Milyarderleri — Garip Kanunlar Memleketi: İngiltere — Okuyucularımızın Düşünceleri — Kılıç Yılan Adamı — Zamanımızın Meşhur Adamı: Churchill — Olimpiyatlar — Su Testisinin Başına Gelenler

Bütün Dünya

Siyasi Gazete ★ Her ayın başında İstanbul'da Nebioglu Yayınevi tarafından yayınlanır ★ Sayısı 100 Kuruştur ★ Yıllık Abonesi 12, altı aylık abonesi 6 liradır. ★ Diş Memleketter için ayrıca

5 lira posta ücreti alınır. ★ İdare yeri: Nebioglu Yayınevi, Çağaloğlu Yokuşu No. 43. Posta Kutusu 644 ★ Mektup ve havalateler Nebioglu Yayınevi — İSTANBUL adresine yollanmalıdır. ★ Gönderilen yazılar kabul edilir fakat iade edilmez.

Bastıldığı yer: PULHAN MATBAASI — İstanbul

N. Y. 0084

Mucizevi bir radyo lambası!...

General Electric
Laboratuvarlarının son
icadı olan bu lamba, rad-
yonuzun kalbidir!
Piyasada halen satılmakta
olan zarif G - E radyosunun
düğmesini çevirdiğiniz zaman
dinlediğiniz saf, berrak ve tabii
sesli güzel yayını, bu lambaya
borçlusunuz!...

General Electric en tabii sesli radyodur.